

1	3	4	6														9	10			
Nr	Tegevussuund keskkonnanõuandega ja tegevuse nimetus	Prioriteetsus	Taotletav tulemus (möödikud)	Vastutajad	Tegevuse vahetulemus/tulemus 2007.aastal	Tegevuse seis	Möödik	Möödiku baastase 2006	Möödiku saavutustase 2007. a lõpuks	Möödiku sihttase 2013. a lõpuks	Sihttaseme/eesmärgi täitmise protsent seisuga 31.12.2007	Tegevuse algus (aasta)	Tegevuse eeldatav lõpp (aasta)	Märkused	2007. aasta maksumus, tuhat krooni	Rahastamise allikad (tuhat krooni)	Selgitus	2007 planeeritud tuhat krooni	Tegevuse maksumus 2007-2013 (korrigeeritud) tuhat krooni	sh investering (korrigeeritud) tuhat krooni	
1	LOODUSVARADE SÄÄSTLIK KASUTAMINE JA JÄÄMETEKKE VÄHENDAMINE																		26 309 438	16 933 580	
1.1	Jäätmeäitluse korraldamise pikaajaline kavandamine																		262 198	9 257 209	8 438 560
1.1.1	Jäätmeäitluse korraldamise pikaajaline kavandamine																		448	2 310	0
1.1.1.1	Ülerrigiline jäätmeaastani 2013 koostamine		Jäätmeaastani koostamine	KKM, KOV	Riigi jäätmeaastani 2008-2013 koostamisel.	Poleli	Eelno kinnitamine Vabariigi Valitsuse s	Alustatud jäätmeaastani koostamise ettevalmistamisega.	Koostamine on VV-s vastu võetud ja toimib	Jäätmeaastani koostamine on VV-s vastu võetud ja toimib	95%	2006	2008	II osamakse	392	RE			2 310	0	
LISATUD	Korraldatud jäätmeveo korraldamise kohustust omavates omavalitsustes		Jäätmeveo toimib vastavalt korraldatud jäätmeveo nõuetele kõigis kohustust omavates omavalitsustes	KKM, KOV	korraldatud jäätmeveo korraldamise kohustust omavates omavalitsustes tegelevad aktiivselt	Pidev	Korraldatud jäätmeveo oga haaratud majapidamiste osakaal	50%	-	85%	55%	2007	pidev								
1.1.2	Seire- ja järelevalvesteemi arendamine kontrolli tõhustamiseks jäätmeveo ja jäätmehoolduse üle																		8 728	79 193	0
1.1.2.1	Kontrolli saavutamise jäätmeveo üle (illegaalse ladestamise vähendamine)	60%	Maa-alade risustamise vähenemine (inspektsiooni aruandlus)	KKM, KOV	Kontroll toimub tööplaanil alusel. Illegaalse ladestamise osas eraldi arvestust 2007 aastal ei peetud.	Pidev	Jäätmeaastani koostamine	595 avastatud rikkumist	511 avastatud rikkumist (vähenemine 14%)	85% baastasemest ehk vähenemine 15%	93%	2007	pidev	Keskonnainspektsiooni statistiline aruandlus on koondandmed jäätmeaastani koostamise kohta. Illegaalse ladestamise avastamisjuhtude osas eraldi arvestust ei peeta.	4 914	KOV (4493) RE (421)		3 021	27 807	0	
1.1.2.2	Kontrolli tõhustamine jäätmehoolduse üle - seda nii keskkonnainspektsiooni kui järelevalve õigust omavalitsuse poolt	60%	Kontrolli tõhustamine aitab kaasa seaduserikkumiste vähendamisele (järsule avastatud rikkumiste tõusule peaks järgnema rikkumiste vähenemine)	KKI	a) KKI: Jäätmehoolduse ohtlike jäätmete käitluse kontrollitakse koostatud tööplaanil alusel. Kontrollide ettevalmistamisel ning eelinfo kogumisel kasutatakse vastavaid andmebaase (n KKM Info-ja Tehno-keskuse andmebaasid) b)	Pidev	Jäätmeaastani koostamine	595 avastatud rikkumist	511 avastatud rikkumist (vähenemine 14%)	85% baastasemest ehk vähenemine 15%	93%	2007	pidev	KKI: 2006.a oli 595 jäätmeaastani koostamise ohtlike jäätmete käitluse rikkumist. 2007.a oli 511 jäätmeaastani koostamise ohtlike jäätmete käitluse rikkumist. 2013.a sihttase on 15% vähenemine võrreldes baastasemega.	321	KIK (210) KOV (111)		3 972	36 428	0	
1.1.2.3	Hinnata ja prognoosida materjalide kasutamist ja jäätmeveo ning nende omavalitsuse seoseid, kasutades selleks vahendeid nagu materjaliringluse analüüs	20%	Aitab vältida ressursi raiskamist nn vahendab jäätmetekke. Tegevusi on raske mõõta - tulemus väljendub üldises jäätmetekke ning tekkivate jäätmete ohtlikkuse vähendamises.	KKM, ettevõtte, TTU KTI	Nelja prügila reovete tekke koguste ja keemilise koostise analüüs, et väljatöötada nõrgvete kaasaegne puhastustehnoloogia. Lähteandmed nõrgvete puhastamiseks (TTU KTI).	Poleli	Prügilaste nõrgvete puhastamine	0; 0	0	100%	20%	2007	2009		2 500	KIK (2350) RE (150)		1 734	14 959	0	
1.1.3	Soodustuste, toetuste ja regulatsioonide süsteemi arendamine ja rakendamine jäätmetekke vähendamiseks ning jäätmete käitlemise arendamiseks (sh ladestusest tulenevate keskkonnamõjude vähendamiseks ja riskide vältimiseks)														16 243	KIK		243 075	9 084 150	8 438 560	
1.1.3.1	Jäätmetekke vältimist ja jäätmete taaskasutamist edendavate majandusmeetmete väljatöötamine (kattasid, tagatisrahad, aktsiisid, tootja vastustus jne)	70%	Aitab saavutada kontrolli jäätmeveo üle ning soodustab jäätmehoolduse arengut. Aitab vältida ressursi raiskamist nn vahendab jäätmetekke. Tegevusi on raske mõõta - tulemus väljendub üldises jäätmetekke ning tekkivate jäätmete ohtlikkuse vähendamises.	KKM, MKM, KOV	InterREG RePlast Fin-Est projekt	Täidetud	Uuringu läbiviimine	Alustatud projektiga	100%	-	-	2007	2007	Koostöö projekt, millega selgitati välja probleeme ja võimalusi pakendijäätmete taaskasutamisel	68	RE		2 430	31 572	0	
				KKM	Jäätmeanalüüs	Poleli	Uuringu läbiviimine	0%	85%	Jäätmeanalüüs on valminud (100%)	85%	2007	2008	Riikliku pakendi taaskasutamise aruandluse kvaliteetsamad andmed. Vahearuanne esitati 01.12.2007	200	RE					
				KKM	Uuring probleemtoetuste RoHS nõuetele vastamise kohta	Täidetud	Uuringu läbiviimine	0%	100%	Uuring teostatud (100%)	100%	2007	2007	Jäätmeaastani koostamine ja määruse nr 154 nõuete täitmise ülevaade, analüüsi meetodite väljaselgitamine nõuete kontrollimiseks.	500	RE					
				KKM	Uuring Eestis turule lastava paberi koguste ning vanapaberi käitlemise kohta	Täidetud	Uuringu läbiviimine	0%	100%	Uuring teostatud (100%)	100%	2007	2007	Uuringu tulemusel saadakse ülevaade Eestis turule lastava paberi ja Eestis kogutava vanapaberi koguste ja selle võimaliku maksumuse kohta, kui rakendada tootjavastutuse printsiipi. Antakse soovitusid vanapaberi kogumisvõrgu(stiku) arendamise ja muude käit	145	RE					
1.1.3.2	Tagada jäätmete sorteerimine tekkekohtadel ning esmatähtsate jäätmeveo kogumine ja ringlussevõtt.		Esmatähtsate jäätmete ringlussevõtu kogused suurenevad.	KKM	Võeti vastu jäätmete sortimismäärus (Keskkonnaministri määrus 16.01.2007 nr 4 Olmejäätmete sortimise kord ja sorditud jäätmete liigitamise alused)	Pidev	Jäätmete taaskasutamise osakaal	30% (2005)	37%	50%	74%	2000	Pidev					0	616 555	492 848	
	Olmejäätmete osas üleminek korraldatud jäätmeveole	40%	Illegaalse ladestamise k.a jäätmete kodu põletamise ja matmise vähenemine. Möödikuteks on üleantavate jäätmete koguse kasv.	KOV, KKM	Olmejäätmete osas üleminek korraldatud jäätmeveole	Pidev	Korraldatud jäätmeveo haaratud	50%	55%	85%	65%	2007	Pidev		12 795	KOV (12759) KIK (10036)		1 802	16 581	0	

	Jäätmekogumispunktide ja jäätmejaamade võrgustiku sh ohtlike jäätmete käitlusvõrgustiku arendamine ja väljaheitamine (Ohtlike jäätmete kogumisingide läbiviimine)	80%	Igas omavalitsuses on jäätmejaam või vähemalt üks suurem jäätmekogumispunkt (ca 100 jäätmejaama). 95% jäätmetekitajatest on kaetud kogumissüsteemiga – 95% elanikkonnast on juurdepääs jäätmete kogumispunktile mitte kaugemal kui 10 km.	KOV, KKM	Jäätmekogumispunktide ja jäätmejaamade võrgustiku sh ohtlike jäätmete käitlusvõrgustiku arendamine ja väljaheitamine. 2007.a rajati 6 jäätmejaama	pidev	Jäätmejaamade arv		29 jäätmejaama	100 jäätmejaama	29%	2004				96 757	KIK (71160) KOV (20812,3) Valisabi (4784,6)	61 933	551 775	492 848	
	Arendada jäätmete, sh olmejäätmete, sortimist ja taaskasutamist	40%	Aitab kaasa jäätmete eraldi kogumisele. Võimalik mõõta jäätmekogumiskohtade arvu kuid ka eraldikogutud jäätmete järgi	KOV, KKM, ettevõtted	Jäätmete, sh olmejäätmete sortimise ja taaskasutamise arendamine. Tegevused 20 KOV-s	Pidev										5 917	KOV (3672) KIK (9245)	5 124	48 199	0	
1.1.3.3	Parima võimaliku tehnoloogia, mis on nii keskkonnasõbralik kui materjali efektiivselt ära kasutatav, eelistamise ja juurutamise soodustamine kõikides sektorites (sh energia-sektoris)	40%	Aitab vähendada jäätmeteket ja tekkivate jäätmete ohtlikust (tulemus väljendub ettevõtete aruannetes)	KKM, KOV, ettevõtted	Tegevused 3 KOV-s: Jõgeva LV, Mäetaguse VV, Sillamäe LV	Pidev						2007	Pidev			60	KOV	33 222	6 624 793	6 318 334	
1.1.3.3.1	Põlevkivituha hüdrotranspordi asendamine mõne muu, keskkonnasäästvama tehnoloogiaga	80%	EL nõue, mida tuleb täita	Ettevõte, KKM								2007	2014					1 454	1 258 005	1 222 751	
1.1.3.3.2	Põlevkivi tööstuse jäätmeladestuste nõuetega vastavusse viimine või sulgemine ja korrastamine	70%	EL nõue, mida tuleb täita	Ettevõte, KKM	Viru Keemia Grupi poolt rajatud esimene EL nõuetele vastav poolkoksi ladestusala							2007	2014		30 000	Ettevõte		1 342	3 267 254	3 219 910	
1.1.3.3.3	Orgaanilise aine ja süsiniku (TOC) sisalduse vähendamine põlevkivi utmisel tekkivas poolkoksis	70%	EL nõue, mida tuleb täita	Ettevõtted, KKM								2007	Pidev					1 454	838 097	815 167	
1.1.3.4	Vanade nõuetele mittevastavate prügilate sulgemine (16.07.2009) ja korrastamine (16.07.2013)	60%	EL nõue, mida tuleb täita (6-8 kaasaja nõuetele vastavat tavajäätmete prügilat)	KOV, ettevõtted, KKM	Suleti 4 tavajäätmeprügilat. Tegevused 5 KOV-s: Jõhvi VV, Tartu LV, Võnnu VV, Sillamäe LV, Tallinna LV	Pooleli	Suletud nõuetele mittevastavate	88%	90%	100%	90%	1995	2009		34 073	KIK (27464) Valisabi (5414,81) KOV (445) Ettevõte (749)		36 810	325 419	307 994	
					Korrastati 2 tavajäätmeprügilat	Pooleli	Korrastatud nõuetele mittevastavate tavajäätmeprügilate osakaal	91%	90%	100%	92%	1995	2013								
			Nõuetele mittevastavad ohtlikud ja tööstusjäätmete prügilad on suletud	KKM	Nõuetele mittevastavate ohtlike ja tööstusjäätmete prügilate sulgemine	Pooleli	Suletud nõuetele mittevastavate ohtlike ja tööstusjäätmeprügilate osakaal		97%	100%	97%	1995	2009	Narva tuhaväli	25 634	Valisabi					
			Nõuetele mittevastavad ohtlike ja tööstusjäätmete prügilad on korrastatud	KKM	Nõuetele mittevastavate ohtlike ja tööstusjäätmete prügilate korrastamine	Pooleli	Korrastatud nõuetele mittevastavate ohtlike ja tööstusjäätmeprügilate osakaal		83%	100%	83%	1995	2013								
1.1.3.5	Uute prügilate rajamine ning vanade prügilate edasiseks kasutamiseks nõuetele vastavusse viimine	80%	Vanad prügilad suletakse ning jäätmete ladestamiseks on vaja rajada uued prügilad	KOV, KKM	Tegevused 2 KOV-s: Torma VV ja Sillamäe LV							2007	Pooleli	Pärnu jäätmemajandusprojekt; Torma prügilat II ladestusala väljaheitamine;	19 431	Valisabi (7719) KOV (5896) KIK (5816)		32 317	286 113	270 779	
1.1.3.6	Mahajäetud jäätmete äravedu ja reostatud pinnase puhastamine – jooksev jäätmehooldusprobleem	30%	Maa-alade risutamise vähenemine (inspektsiooni aruandlus)	KKM, KOV, mittetulundusühingud	Tegevused 14 KOV-s: Elva LV, Haljala VV, Jõgeva LV, Jõhvi VV, Kadrina VV, Kuressaare LV, Maardu LV, Paide LV, Saarepeedi VV, Sillamäe LV, Tartu LV, Vinni VV, Võnnu VV, Ülenurme VV							2013	Pidev	Rahamahukamad jääkreostuskollete likvideerimised Jõhvi vallas ja Tartu linnas	7 324	KOV (1565) KIK (5759)		5 595	50 303	0	
1.1.3.7	Parima võimaliku tehnoloogia kasutamise soodustamine jäätmekäitluses	60%	Aitab vältida ressursi raiskamist nn vähendab jäätmeteket. Tegevusi on raske mõõta - tulemus väljendub üldises jäätmeteket ning tekkivate jäätmete ohtlikkuse vähendamises.	KKM_VV ja KOV (soodustuste ning kohustuste väljatöötamise näol), ettevõtted															35 721	945 441	844 650
1.1.3.8	Biologunevate jäätmete taaskasutamise arendamine. Kogumisvõrgustiku, käitlusvõimaluste loomine biologunevatele jäätmetele.	80%	Aitab kaasa jäätmete eraldi kogumisele. Võimalik mõõta jäätmekogumiskohtade arvu kuid ka eraldikogutud jäätmete järgi. Aastal 2010 maksimaalselt 45% biologunevaid jäätmeid ladestatavates olmejäätmetes. (Jäätmearuande andmed, teaduslikud andmed)	KOV, ettevõtted, KKM	Rakendunud on teatud liiki biologunevate jäätmete liigiti kogumise kohustus, omavalitsused on jäätmejaamade kaudu ja ka eraldiseisvalt rajanud kompostimisplatse. Tegevused 13 KOV-s: Elva LV, Haljala VV, Jõgeva LV, Jõhvi VV, Maardu LV, Mäetaguse VV, Paide	pidev	biologunevate jäätmete osakaal ladestatavates jäätmetes	15%	18%	30%	60%	2006	2014		419	KOV (289) KIK (130)		22 865	203 955	203 955	
1.1.4	Ühiskonna keskkonnateadlikkuse tõstmiseks ja teavitustöö läbiviimise nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil.	60%	Elanike keskkonnateadlikkuse tõus. Teostatud kampaaniad, üldine jäätmeteket ning ohtlikkuse vähenemine ning taaskasutuse suurendamine	KKM, KOV, ettevõtted														9 947	91 556	0	
	Jäätmehooldusalase infomaterjali koostamine ja levitamine			KKM	Jäätmehooldusalase voldiku koostamine ja levitamine	Pidev	Infovoldikute levitamine	0	100%	100%	100%	2007	2007		85	RE					
	Ühiskonna keskkonnateadlikkuse tõstmiseks KOV tasandil teavituskampaaniate läbiviimine			KOV	Tegevused 6 KOV-s: Jõgeva LV, Saarepeedi VV, Saue LV, Tartu LV, Võnnu VV, Ülenurme VV	Pidev									2 595	KOV (2463) KIK (124)					
1.2	Pinnavee põhjavee seisundi parandamiseks ning säilitamiseks tegevusprogrammide väljatöötamine ja rakendamine																	1 420 292	9 214 018	8 317 292	

1.2.1	Pinnavee (sh rannikuvee) ja põhjavee seisundi parandamiseks ning säilitamiseks tegevusprogrammide väljatöötamine ja rakendamine														6 630 KIK		12 656	148 711	2 743
1.2.1.1	Alamvesikondade veemajanduskavade väljatöötamine ja ajakohastamine	40%	Alamvesikonna veemajanduskavad kinnitatud KKM poolt hiljemalt 2007-1 aastal	KKM	Kinnitatud on Pandivere põhjavee, Pärnu, Viru ja Läänepääde alamvesikonna veemajandus-kavad. Kinnitamisel on Harju, Matsalu, Mustjõe, Peipsi ja Võrtsjärve alamvesikondade veemajanduskavad.	Poleli	Valminud kavad	4	4	9	44%	2002	pidev		1 672 RE		2 238	20 598	0
1.2.1.2	Vesikondade veemajanduskavade väljatöötamine aastaks 2009 ning ajakohastamine ja ülevaatamine iga 6 aasta järel sh piiriline koostöö ja keskkonnamõju töhususe hindamine ja modelleerimine	50%	VV poolt kinnitatud veemajanduskavad iga vesikonna kohta hiljemalt 2009-ks aastaks, toimiv piiriline koostöö ja hinnatud on veeseisundi parandamiseks/ säilitamiseks kulutatud raha keskkonnamõju	KKM	Keskkonnaministri 8. märtsi 2006 a. käskkirja nr 269 alusel moodustatud veemajanduse korraldamise komisjon. Kavade koostamise põhimõtted väljatöötatud. Maakondade veemajandusprojektide ettevalmistamine sh Põltsamaa, Pedja, Valga maakonna omavalitsuste ja	Poleli	Valminud kavad					2006	pidev		4 370 KIK		3 357	30 896	0
1.2.1.3	Vesikondade ja alamvesikondade veemajanduskavade meetme-programmide koostamine ja rakendamise tagamine	80%	Alamvesikonna meetme-programmid kinnitatud koos veemajanduskavade ja rakenduvad alates 2007 a-st; Vesikonna meetme-programmid kinnitatud hiljemalt 2009-ndal aastal ning rakenduvad hiljemalt alates 2012 a-st.	KKM	Kinnitatud alamvesikondade meetme-programmid on valmis.	Poleli	Valminud meetme-programmid					2007	pidev		0		1 119	10 299	0
1.2.1.4	Ohtlike ainete heidete vähendamine sh fenooliheidete programm	70%	Ohtlike ainete heidete osas on võetud kohustused täidetud, fenoolide heitkogus on vähendatud aastaks 2014 ühe tonnini aastas	KKM	1) Ohtlike ainete seire ja inventuur Ida- ja Läänepääde veekeskkonnas 2) Vette suunatavate fenoolide heidete vähendamise riiklik programm aastateks 2004-2014 (programmi muutmise/ kaasajastamine)	Poleli	Vähendada ühealuste fenoolide heitkogus	2 t	1,7 tonn	1 tonn	70%	2004	2014	Programmi muutmise oli tingitud sellest, et teatud tegevused vana programmi alusel ei ole teostatavad ega anna tulemusi.	1 710 RE (960) KIK (750)		1 119	30 634	0
1.2.1.5	Nitraaditundliku ala tegevuskava 2004 - 2008 rakendamine	60%	Nitraaditundliku ala tegevuskavade elluviidud	KKM, PM	Lõpetati suuremate veehaarete uuringud, uuendati üksiktarbijate reostunud veega kaevusid, täiendati veeseire programmi, viidi läbi ametkondadevaheline seminar nõuetele vastavuse kontrolli kohta	Täidetud	NO ₃ , mg/L	Piirnormi (50 mg/l NO ₃) ületamiste juhtude arv pinnavee, Pandiveres ka kaevuvees, ületatud oli Adaveres kaevudes		25 mgNO ₃ /L		2004	pidev		834 RE		4 263	14 400	2 743
1.2.1.6	Nitraaditundliku ala tegevuskava täiendamine/uuendamine	50%	Nitraaditundliku ala tegevuskava ajakohastatud	KKM, PM	Alustati põllumajandustootmist iseloomustavate andmete kogumist perioodi 2004-2007 kohta	Alustatud						2007	2009	Tegevus täidetud sarnaselt punkti 1.2.1.5 all			0	1 284	0
1.2.1.7	Täiendatud/uuendatud nitraaditundliku ala tegevuskava 2009-2014 rakendamine	60%	Nitraaditundliku ala tegevuskavade elluviidud aastaks 2014	KKM, PM	2007. a tegevusi ei olnud, koostatakse 2008	Algab 2009	Valminud kava					2009	pidev	Uueks perioodiks koostatakse kava 2008.			0	30 700	0
1.2.1.8	Üleujutuste ohjamise kava välja töötamine	60%	Kava kinnitatud hiljemalt 2015. a.	KKM	Töötati välja kava väljatöötamise lähtealused	Algab 2009	Valminud kava	0	Lähtealused välja töötatud	Valminud kava (100%)	10%	2007	2015				0	3 600	0
1.2.1.9	Läänemere regionaalse merekaitse strateegia välja töötamine	70%	Strateegia vastu võetud	KKM	Vastav tegevus edasi lükatud seoses asjaoluga, et merestrateegia direktiiv ei ole vastu võetud. 2005. a loodud Merekomisjoni töö üks eesmärke vastavasisulise strateegia väljatöötamine.	Edasi lükatud						2007	2010	Edasi lükatud kuna alusdokument Merestrategie Direktiiv pole vastu võetud	0		559	3 050	0
1.2.1.10	Läänemere regionaalse merekaitse meetmekava väljatöötamine	70%	Meetmekava vastu võetud	KKM	Meetmekava loomine algatatud 21. detsembril 2007.	Poleli	Valminud kava					2007	2021	Kava koostamine algas pärast 15.11.2007 (HELCOM BSAP heakskiitmine Krakowis)	0		0	3 250	0
1.2.2	Vee kaitse õigusaktide väljatöötamine ning täiustamine, lähtuvalt vajadusest arvestada enam veekogude seisundit																1 119	4 923	0
1.2.2.1	Töötada välja ettepanekud veeseaduse loomiseks (eelusel, et eelnevalt on saadud kooskõlastus Justiitsministeeriumilt eelnõu väljatöötamise kavatsusele)	80%	Veeseadus vastu võetud	KKM	Lõpetati suuremate veehaarete uuringud, uuendati üksiktarbijate reostunud veega kaevusid, täiendati veeseire programmi, viidi läbi ametkondadevaheline seminar nõuetele vastavuse kontrolli kohta	Loobutud											112	112	0
1.2.2.2	Veeseadusest tulenevate rakendusaktide väljatöötamine (vee ressursi- ja saastetasude kujundamine säästva veekasutuse edendamiseks, vee seisundi hindamissüsteemide väljatöötamine ja kehtestamine, veekeskonna mõjutavate tegevuste loastamise sidumine veekog	80%	Rakendusaktid, mis käsitlevad: vee ressursi- ja saastetasude kujundamist säästva veekasutuse edendamiseks, vee seisundi hindamissüsteemide väljatöötamist ja kehtestamist, veekeskonna mõjutavate tegevuste loastamist johtuvalt veekogu seisundist, sh maaka	KKM	Seoses uue veeseaduse menetlemise peatumisega on edasi lükatud ka alamaktide menetlemine. Võimaluse piires muudetakse kehtiva seaduse alamakte.	Edasi lükatud											280	2 575	0
1.2.2.3	Üleujutuste direktiivi eelnõust tulenevate kohustuste sisseviimine Eesti õigusaktidesse	70%	Kohustused sisse viidud Eesti õigusaktidesse	KKM	Edasi lükatud, kuna uus veeseaduse eelnõu menetlemine peatati, kuid kavatsus on täiendada kehtivat veeseadust.	Edasi lükatud	Direktiivist tulenevat kohustust sisseviimine Eesti õigusaktidesse	Teada olevalt pole tegeletud	Teada olevalt pole tegeletud	Direktiivist tulenevad kohustused on sisseviidud Eesti õigusaktidesse	0%	2007	2009	Edasi lükatud.			448	1 430	0
1.2.2.4	Merestrategie direktiivi eelnõust tulenevate kohustuste sisseviimine Eesti õigusaktidesse (teostamise aeg 2009-2011)	70%	Kohustused sisse viidud Eesti õigusaktidesse	KKM	Tulemusi pole	Pole alanud	Direktiivist tulenevat kohustust sisseviimine Eesti õigusaktidesse	Teada olevalt pole tegeletud		Direktiivist tulenevad kohustused on sisseviidud Eesti õigusaktidesse		2009	2011	Direktiivi ei ole rakendamiseks jõustunud.	0		0	219	0

1.2.2.5	Uuest põhjavee direktiivist tulenevate kohustuste sisseviimise Eesti õigusaktidesse	70%	Kohustused sisse viidud Eesti õigusaktidesse	KKM	Tulemusi pole	Edasi lükatud	Direktiivist tulenevat kohustuste sisseviimine Eesti õigusaktidesse	Teada olevalt pole tegeletud	Direktiivist tulenevate kohustuste alase teabega tutvumine (N: läviväärtuste kehtestamine)	Direktiivist tulenevad kohustused on sisseviidud Eesti õigusaktidesse		2008	2009	Töö teostatakse 2008. a kuna direktiivi 2006/118/EÜ kohaselt tuleb direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid jõustada hiljemalt 16.01.2009.				280	587	0	
1.2.3	Soodustuste, toetuste süsteemi arendamine ja rakendamine inimõju vähendamiseks veekogumitele ja pinna- ja põhjavee seisundi parandamiseks																	1 388 055	8 818 384	8 314 549	
1.2.3.1	Üle 2000 inimesega roveekogumisaladel rovee kokkukogumise ja nõuetele vastava rovee puhastuse tagamine	80%	100%-liselt roveesi kokku kogutud ja nõuetekohaselt puhastatud 2010 a lõpuks	KKM, KOV	Investeeringute suunamine roveekogumisalade korrastamiseks. Pärnu ja paide veemajandusprojekt, Tartu vee- ja roveevõrgustiku laiendamine, Viimsi vee ja roveeprojekt, Rapla linna ja lähiumbruse trassid.	Pooleli	Nõuetekohaselt toimiva rovee kogumisa la ja rovee	Puhastistest nõuetele vastavad 60%, kanalisatsioonist ca 70%	andmeid alles töödeldakse ITK-s	100%		2000	2013	Jõhvi linna täiendava olmekanalisaatsiooni rajamine (204 800 tuh); AS Tartu Veevärk - investeeringud kanalisatsiooni- ja sademeveetorustikesse; K.-Järve regionaalse roveekäitlusüsteemi re.; Pärnu ja Paide veemajandusprojekt, Narva õhisevõrgu ja kanalisatsiooni	565 146	KOV (12670) KIK (67871) välisabi (375815) Ettevõtte (108790)		908 112	4 248 908	4 009 990	
1.2.3.2	Alla 2000 inimesega roveekogumisaladel nõuetele vastava rovee puhastuse tagamine	70%	100%-liselt roveesi nõuetekohaselt puhastatud 2013 a lõpuks	KKM, KOV	Investeeringute suunamine roveekogumisalade korrastamiseks	Pooleli	Roveekogumisa la	50%	andmeid alles töödeldakse ITK-s	100%		2000	2013	Valgamaal Koikküla, Helme aleviku, Linna küla, sangaste aleviku roveepuhastite rekonstrueerimine; TA projektide ettevalmistused Põltsamaa ja Pedja, Valga maakonna ja Viljandi maakonna	95 913	KOV (4100) KIK (19149) välisabi (4664) RE (68000)		351 480	3 104 945	2 929 077	
1.2.3.3	Pinnaveekogude ökoloogilise ja keemilise seisundi parandamine ja taastamine, sh veekogude tervendamine, saneerimine	70%	Saavutatud on pinnavee hea seisund või pinnavee hea ökoloogiline potentsiaal hiljemalt 2015. a.	KKM, KOV, veekogude omanikud, veekogude seisundit mõjutavad isikud	Ettevalmistatud ÜF rahastamistoetuse materjalid 28 tokestusrajatise muutmiseks kaladele läbipääsetavaks, 19 Emajõe vanajõe avamiseks ning Esna jõe veekaitsemeetmete väljatöötamiseks. SA KIK vahenditest rahastatud 18 veekogu seisundi parandamist ning 1	Pooleli	Veekogude hea seisund aastaks 2015	37% pinnaveekosid heas seisundis	37% pinnaveekosid heas seisundis			2000	2015		44 741	KIK (20143) Välisabi: (19232) KOV (5345) Ettevõtte (21)		127 903	1 459 382	1 375 482	
1.2.3.4	Kaitset vajavate veeobjektide määramine, veekaitsealade moodustamine ja kaitse tagamine (veehoiualad, veehaarded, karstialad, allikad)	70%	Kaitset vajavad veeobjektid on määratletud, veekaitsealad moodustatud, veekaitsealadele tehtud veekaitsekavad	KKM		Pooleli												559	5 149	0	
1.2.4	Järelevalve ja seire tõhustamine ja edasi arendamine																	18 463	242 000	0	
1.2.4.1	Keskonnandmete täitmise kontrolli parendamine (sh seire merereostuse operatiivseks avastamiseks, sõnnikuhoidlate nõuetekohasus, tõukefondide raha keskkonnaefektiivsuse jälgimine, heitvee seire jne)	80%	Toimiv regulaarne potentsiaalsete reostusobjektide järelevalve ja ennetav tegevus, tõukefondide keskkonnarahade kasutamise efekt on keskkonnas mõeldav	KKM	Osalemine erinevate valdkondade vastavatel nõupidamistel, vastavate ettepanekute tegemine kontrolli paremaks korraldamiseks. Heitveeseire osas igal aastal lepingute sõlmimine, aruannete koostamine, kokkuvõtete tegemine.	Pidev												6 714	90 694	0	
				KKI	Heitveepuhastite ning põllumajandusettevõtete kontrollitakse plaaniliselt. Alustatud on süsteemset tegevust Keskkonnainspektsiooni kriisilahendamise võimekuse ning ametkondade (Päästeameti, Piirivalvemeeti, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Veeteede Ameti	Pidev	Toimiv regulaarne reostusobjektide järelevalve ja ennetav tegevus; tõukefondide	Heitveepuhastite kontrollimise KKI tööplaanis ei ole, merereostuse seire vajab parendamist.	Heitveepuhastite kontrollimise KKI tööplaanis ei ole, merereostuse seire vajab parendamist.	Heitveepuhastite kontrollimise KKI tööplaanis ei ole, merereostuse seire vajab parendamist.	30%	2007	pidev	KKI: Täitmise tase on hinnanguline.							
1.2.4.2	Veekeskonna seireprogrammide väljatöötamine ja rakendamine veekeskonna seisundi ning seisundit mõjutavate tegurite (sh punktreostusallikate, hajureostusallikate, veevõtu, veekogude hüdro-morfoloogiliste muutuste) hindamiseks, rakendatud meetmete tõhusus	60%	Seireprogrammid on väljatöötatud ning rakendatavad ning annavad pidevat operatiivset informatsiooni veekeskonna seisundi ning seisundit mõjutavate tegurite kohta	KKM, KOV, veekasutajad, vee seisundit mõjutavad isikud	2007. a töötati välja ja esitati Euroopa Komisjonile vee raamdirektiivi seireprogramm (vesikonnti). Jätkub Eesti keskkonnaseire programmi koostamine, mis peaks valmima 2008. a lõpuks.	Pooleli	Ajakohasatutud seireprogramm vastu võetud		EL osa valmis (30%), siseriiklikus osas tehakse 2008.	seireprogramm vastu võetud (2009) ja täitmisel (100%)	30%	2007	2009	Programm peab välja töötatud olema 2009.-ks, selle täitmise kestab 2013.-ni (k.a)	13 170	RE	Programmid koostatakse ametipalga eest (panus tööjõuline). Riikliku keskkonnaseire programmi pinna-, põhja- ja merevee allprogrammide rakendamise (seire) maksumus	11 190	137 330	0	
1.2.4.3	Põhjaveekogumite kaitse ja vee kasutamise korraldamine (veevarud, omanikuta kaevud, kaevandatud aladel tehistingimustes tekkinud põhjaveealade iga-aastane arvestus)	70%	Joogiveena kasutuseks on veevarud piisavalt uuritud ja määratud, omanikuta kaevud ei ohusta põhjavee kvaliteeti, toimib kaevandatud aladel tehistingimustes tekkinud põhjaveealade iga-aastane arvestus	KKM, KOV, põhjavee seisundit mõjutavad isikud	2007. a kinnitas keskkonna-minister käskkirjaga Viru Ölu AS, Uskula ja Rapla linna veehaarete, Sangla Turvas AS tootmis- ja Sangla Turvas AS Puhja elamute veehaarete ning AS Puls Brewery veehaarde põhjaveevarud.	Pidev	Kinnitatud põhjavee varuga veehaardeid (tk)		7 kinnitatud põhjaveevaruga veehaaret	Joogiveena kasutuseks on veevarud hinnatud ja määratletud; omanikuta kaevud kontrolli all; toimib kaevandatud aladel tekkinud põhjaveealade iga-aastane arvestus		2007	pidev	Vee erikasutuslubasid väljastavad kohalikud keskkonnateenistused. Kogu veekasutuse kohta omab informatsiooni KKM Info- ja Tehno-keskus. Omanikuta olevate puurkaevude sulgemiseks on võimalik kohalikel omavalitsustel taotleda raha KIK-st. Kaevandatud aladel				559	13 976	0	
1.3	Maavarad																	18 199	239 079	24 339	
1.3.1	Maavarade kaevandamise ja kasutamise riiklike arengukavade koostamine ning rakendamine																	3 038	230 238	23 049	
1.3.1.1	Mineraaltoorme andmebaasi ajakohastamine keskkonnaregistris: Eesti geoloogiline kaardistamine ja maardlate taashindamine (pingereastamine) lähtuvalt keskkonnamõjust, paiknemisest ning majandusstarbekusest (maardla kaevandamisväärsus)	60%	50% kogu Eestit hõlmavatest kaardilistest olemas mõõtkavas 1:50000 ; Maavarade kaevandamisväärsuse (aktiivne, passiivne varu) ümberhindamine	KKM, MKM, EGK, tootjate erialaliidud: EMS, EETL, ETL														14 300	161 586	23 049	

1.3.1.1.1	Eesti geoloogilise baaskaardi koostamine mõõtkavas 1:50 000			EGK	2007.a koostati 7 kaardilehe kohta kokku 20 teemakihti	Pidev	Baaskaardi lehe teemakihid	163	183	377	48%	2000	?		8 200	RE				
1.3.1.1.2	Maardlate taastamine (pingereastamine) lähtuvalt keskkonnamõjust, paiknemisest ning majandusotstarbekusest (maardla kaevandamisväärsusest)			EGK	Korrastati 23 põlevkivimaardlate uuringu/kaeväljade, 22 maa-aimese mäeeraldise ning 22 mahajäetud turbatootmisala registrikaarti	Pidev	Maardla/mäeeraldise korrastatud								2 030	RE (600) KIK (1430)				
1.3.1.1.3	Maapõuealase info säilitamine: geoloogiafondi ja arhiivi pidamine, üleriigilise puursüdamike- ja kivimiarhiivi koostamine			EGK	Geoloogiafondi ja -arhiivi pidamine; korrastati 124 puuraugu 1600 puursüdamikukasti	Pidev	Korrastatud puursüdamikukast	17820	19420	24000	80%	1997	2011		1 550	RE				
1.3.1.2	Põlevkivi, ehitusmaavarade (pae, liiva ja savide) ning turba optimaalse kaevandamismahu määramine ajalisel perspektiivis (kuni 20 aastaks)	70%	Eesti mineraaltoorme kasutamise optimaalne maht, valitsuse määrus	KKM, MKM	Põlevkivi optimaalne kaevandamismaht on määratud põlevkivi kasutamise riiklikus arengukavas (PÖK). Arengukava eelnõus on määratud suund kaevandamise vähendamiseks kuni 15 milj tonni aastas. Turba puhul on kehtestatud kasutusmäärad maakonniti, mis on täna	Poleli	Põlevkivi, ehitusmaavarade ning turba optimaalse kaevandamismahtude määratus					2007	Pidev					1 678	3 521	0
1.3.1.3	Põlevkivi kasutamise riikliku arengukava 2007-2015 koostamine	50%	Arengukava vastu võetud	KKM, MKM, EMS, Tallinna tehnikakool (TTÜ)	Valminud Põlevkivi kasutamise riikliku arengukava 2007-2015 eelnõu, mis on avalikustatud KKM kodulehel	Poleli	Arengukava vastu võetud					2006	2010	Muutunud on arengukava ajavahemik 2008-2015	300	KIK		224	469	0
1.3.1.4	Ehitusmaavarade kaevandamise ning kasutamise riikliku arengukava koostamine	50%	Arengukava vastu võetud	KKM, MKM, TTÜ, EMS, EETL	Esitamisel on ettepanek Vabariigi Valitsusele arengukava koostamiseks.	Poleli	Arengukava vastu võetud					2007	2010					582	5 906	0
1.3.1.5	Turba kaevandamise ja kasutamise riikliku arengukava koostamine	50%	Arengukava vastu võetud	KKM, MKM, TTÜ, EMS, EETL, ETL	Arengukava koostamiseks vajalike alusuuringute tegemisega on alustatud. Eesti turbalalde kaitse ja säästliku kasutamise kontseptsiooni eelnõu väljatöötatud.	Poleli	Arengukava vastu võetud					2011	2013					774	7 365	0
1.3.1.6	Põlevkivi kaevandamise ja kasutamise riikliku arengukava rakendamine	50%	Arengukava ellu viidud	KKM, MKM, EMS, Tallinna tehnikakool (TTÜ)	Arengukava saab rakendada pärast selle kinnitamist. Kavas 2008 aasta esimesel poolel.	Edasi lükatud	Heakskiidetud arengukava rakendamise protsent					2008	2015	Arengukava saab rakendada pärast selle kinnitamist. Kavas 2008 aasta esimesel poolel.				0	38 167	0
1.3.1.7	Ehitusmaavarade kaevandamise ning kasutamise riikliku arengukava rakendamine	50%	Arengukava ellu viidud	KKM, MKM, TTÜ, EMS, EETL	Arengukava saab rakendada pärast selle kinnitamist.	Pole alustatud	Heakskiidetud arengukava rakendamise protsent					2010	2014	Arengukava hakatakse ellu viima pärast selle kinnitamist.				0	6 612	0
1.3.1.8	Turba kaevandamise ja kasutamise riikliku arengukava rakendamine	50%	Arengukava ellu viidud	KKM, MKM, TTÜ, EMS, EETL, ETL	Saab rakendada pärast arengukava valmimist.	Pole alustatud	Heakskiidetud arengukava rakendamise protsent					2010	2014	Saab rakendada pärast arengukava valmimist.				0	6 612	0
1.3.2	Maavara kaevandavate ja kasutavate ettevõtjate tegevuse suunamine keskkonناسäästlikkusele																	640	8 841	1 290
1.3.2.1	Kehtestada maardlate (mäeeraldise) arendajatele rentimise süsteem (viia uuringu- ja kaevandamisloade andmine ärilisele alusele)	10%	Muudetud maavara geoloogilise uuringu ja maavara kaevandamise loa taotlemise kord	KKM, MKM	Tegevusega ei tegelda	Edasi lükatud						2007	2014					0	0	0
1.3.2.2	Luu maardla ja maardla maa ärilise (rahalise) väärtuse hindamise meetodika ja kehtestada vastav hindamise kord	20%	Vastav meetodika ja kord	KKM, MKM	Tegevusega ei tegelda	Pole alustatud						2008	2010					320	2 945	0
1.3.2.3	Diferentseerida kaevandamisõiguse tasu sõltuvalt maardla kaevandamisväärsusest (arvestades maa väärtust, infrastruktuuri ja keskkonnapaariiranguid)	30%	Muudetud maavara geoloogilise uuringu ja maavara kaevandamise eest tasumise kord	KKM, MKM	Tegevusega ei tegelda	Edasi lükatud						2007	2010					320	2 945	0
1.3.2.4	Luu ja rakendada toetuste ning soodustuste süsteem keskkonناسöbralike tehnoloogiate kasutuselevõtuks ja kaevanduste alade taastamiseks	40%	Muudetud maavara geoloogilise uuringu ja maavara kaevandamise eest tasumise kord	KKM, MKM	Tegevusega ei tegelda	Pole alustatud						2008	2014					0	2 951	1 290
1.4	Mets																	691 686	6 504 038	0
1.4.1	Metsanduse arengu pikaajaline kavandamine lähtuvalt metsa kasutamise majanduslike, sotsiaalsete, ökoloogiliste ja kultuuriliste vajaduste tasakaalustatud rahuldamisest																	8 992	96 822	0
1.4.1.1	Metsanduse arengukava (MAK) ajahorisondi pikendamine aastaks 2020 ja arengukava koostamine	60%	Arengukava vastu võetud	KKM	Alustatud MAK 2020 lähteülesande koostamisega, esitatakse VV-le 2008 aasta 1 poolel	Poleli	Arengukava kinnitatakse	Arengukava puudub	Arengukava ettevalmistamise järgus	Metsanduse arengukava vastu ja rakendub	50%	2008	2010	KKM on alustanud arengukava lähteülesande ettevalmistamisega, et esitada see VV-le 2008. aasta 1 poolaastal. Arengukava eesmärkideks on tänasete metsapoliitiliste eesmärkide täiustamine ning edasiarendamine tulevastele Euroopa metsanduses, teistes metsandus				0	1 998	0

1.4.1.2	Vanuselise mitmekesisuse säilitamisele ja tüpoloogilise esinduslikkuse tagamisele suunatud kavade ja regulatsioonide väljatöötamine (ka tulundusmetsades)	50%	Kava ja regulatsioonid koostatud	KKM	Koostati rangelt kaitstavate metsaalade kulu-tulu analüüs, selgitati välja metsade range kaitse olem ja vähesindatud metsatüüpide vajadused, koostati detailne tegevuskava 2007-2010 range kaitse korraldamiseks (Keskkonnaministri määrus nr 30 „Kaitsemetsad	Poleli	Analüüs koostatud, määrus kinnitatud	Ettevalmistustööde teostamine	80%	100%	80%	2006	2010	Kavandatud tegevusena analüüsitakse kaitstavate metsade kasvava osakaalu mõju tööhõivele ja riigi tulubaasile.	100	KIK		112	571	0	
1.4.1.2.1	Suurendada loodusväärtuste hindamise osa tulundusmetsade inventeerimisel ja majanduskavade koostamisel	30%	Metsamajandamiskavad sisaldavad loodusväärtuste kirjeldust	KKM	SMI meetodikkasse on sisse viidud uued tunnused ja indikaatorid, mis võimaldavad paremini hinnata Eesti metsade ja teiste maakategeooriate seisukorda loodusväärtuste aspektist. Koostatud analüüs erineva majandamisrežiimiga metsade bioloogilise mitmekesisuse	Poleli	Analüüs koostatud, seire meetodika täiendatud	Ettevalmistustööde teostamine	80%	100%	80%	2005	2010	Edasise tegevusena on kavandatud SMI välitööde käigus kogutud BMK indikaatorite hindamine ja tulemuste analüüs. Koostöös MMK-ga hinnatakse SMI käigus kogutavate bioloogilise mitmekesisuse väärtuste seiret ning kaalutakse LIFE+ raames esitatava ELT-i meetod				0	6 897	0	
1.4.1.2.2	Kaitse all olevate metsade esinduslikkuse kriteeriumide täpsustamine	40%	Kriteeriumid välja töötatud	KKM	Koostatud analüüs Eestis ranget kaitset vajavate metsade osakaalust ja tüpoloogilisest esinduslikkusest	Lõpetatud	Analüüs koostatud	Ettevalmistustööde teostamine	100%	100%	100%	2006	2007	Tüpoloogilise esinduslikkuse ülevaade kaitstavatest metsadest olemas. Analüüsida tuleb vajadust erinevate metsatüüpide lisakaitsemise vajadust ning osade metsatüüpide kaitse alt vabastamist.	150	KIK		336	978	0	
1.4.1.2.3	Kava koostamine kaitse all olevate metsade esinduslikkuse parandamiseks	40%	Kava koostatud	KKM	Koostatud analüüs Eestis ranget kaitset vajavate metsade osakaalust ja tüpoloogilisest esinduslikkusest	Poleli	Analüüs koostatud	Ettevalmistustööde teostamine	40%	100%	40%	2007	2013	Koostatakse ettepanekud kaitse all olevate metsade esinduslikkuse parandamiseks				0	821	0	
1.4.1.3	Metsa mitmekülgsuse kasutuse tegevuskava täiendamine metsandusega seotud pärandkultuuri säilitamiseks ja tutvustamiseks	40%	Pärandkultuuriobjektid kaardistatud, tegevuskava täiendatud	KKM	Tegevuskava koostatud ja rakendamisel	Lõpetatud	Tegevuskava täiendatud	100%	100%	100%	2007	2008	Tegevus lõpetatud ning pärandkultuuri puudutav osa tegevusena suunatud Kultuuriministeeriumile.	2 577	Välisabi (2377) KIK (200)		0	28 864	0		
				RMK	Inventuuri meetodika esitamine kinnitamiseks	Poleli	Kinnitatud meetodika	Meetodika täiendamine	100%	95%	2005	2008		24	Välisabi	ERDF - INTERREG IIIA					
1.4.1.3.1	Pärandkultuuriobjektide esmane kaardistamine aastaks 2009	40%	Kaardistus tehtud	KKM, RMK	Pärandkultuuri objektide kaardistamine on toimunud Harju-, Lääne-, Rapla- ja Järvamaal	Poleli	Maakondade arv	2	4	15	27%	2005	2008	Tegevuse korraldamisega tegeleb edaspidi Kultuuriministeerium	3 378	RE (495) Välisabi (2176) Ettevõtte(707)	välisabi (ERDF - INTERREG IIIA); ettev. (RMK)	5 595	17 094	0	
1.4.1.3.2	Kaardistamisele järgnev metsa mitmekülgsuse kasutuse tegevuskava täiendamine pärandkultuuri objektide säilitamise ja tutvustamise toetamiseks	30%	Tegevuskava täiendatud	KKM	Pärandkultuuri tutvustamine on toimunud Harju-, Lääne-, Rapla- ja Järvamaal	Lõpetatud	Teavitatud inimeste arv	100	3000	3000	100%	2005	2008	Tegevuse korraldamisega tegeleb edaspidi Kultuuriministeerium	200	KIK		0	11 770	0	
			Metsa mitmekülgsuse kasutuse tegevuskava täienduste ja pärandkultuuri objektide säilitamismeetmetest informeerituse tagamine	RMK	Trükised pärandkultuuri säilitamise ja tutvustamise toetamiseks	Poleli	Välja antud pärandkultuuri käsiraamatud ja maakonnaraamatud	1	4	17	24%	2007	2013		213	Välisabi	ERDF - INTERREG IIIA				
1.4.1.4	Geenireservide kaitse ja klooniarhiivi täiendamine	40%	Olemas klooniarhiiv kõikide plusspuude järglastega	KKM	Geenireservimetsadest (10 tk) on majandamiseks kirjelatud 4.5 ha (kuusk) võrra	Poleli	Geenireservimetsi (tk)/klooniarhiivi täiendamine (ha)	Geenireservimetsi 8 tk	Geenireservimetsi 10 tk	Geenireservimetsi 4.5 ha (kuusk) võrra	Geenireservimetsi 12 tk	60%	2006	2013	Tagatakse geenireservi metsade kaitse riigimetsades ning teavitatakse erametsaomanikke ning koostatakse emetsade majandamisjuhised geenireservimetsadele sobivaks majandamiseks.				671	6 178	0
				RMK	Toimub pidev klooniarhiivi täiendamine	Pidev	Olemas klooniarhiiv kõikide plusspuude järglastega	10000	14000	32000	44%	2005	2021		266	Ettevõtte	RMK				
1.4.1.5	Riigi seemnereservi täiendamine	40%	Pidevalt olemas stabiilne seemnevaru	KKM, RMK	Vajalik seemnevaru olemas	Pidev	Seemnevaru (kg)	3003	5241	6000	87%	2007	2013	Seemnereservi hoidmise kohustus on pandud RMK-le	1 246	Ettevõtte	RMK	1 662	44 851	0	
1.4.1.6	Metsakultiveerimismaterjali tootmise ja uuendamise järelevalve	60%	Tagatakse tarbijale kvaliteetne metsakultiveerimismaterjal	KKM	Kultiveerimismaterjali kvaliteet tagatud	Pidev	Kontrolli läbiviimise kordade arv	126	120	140	100%	2007	2013	Korraldab MMK				615	5 664	0	
1.4.2	Soodustuste, toetuste ja regulatsioonide süsteemi väljatöötamine, mis soodustab polüfunktsionaalsete metsade majandamist ja jätkusuutlikku kasutamist																	495 578	4 559 061	0	
1.4.2.1	Majanduslike hoobade süsteemseks kasutamiseks rakendamisetepanekute koostamine polüfunktsionaalse ning jätkusuutliku metsa majandamise toetamiseks ja selle majanduslikult otstarbekaks muutmine	60%	Ettepanekud esitatud	KKM	Ettepanekud esitatud erametsaomanike toetamiseks	Pidev	Esitatud ettepanekute arv	0	1	7	14%	2007	2013	Ettepanekud erametsaomanike toetamiseks esitatakse iga-aastaselt ning muudatused erametsaomanike toetamise korda viiakse sisse SA Erametsakeskuse nõukogu poolt iga-aastaselt				0	536	0	
1.4.2.1.1	Maksude (tulumaks, maamaks ja käibemaks) mõju hindamiseks vajaliku modelleerimise teostamine polüfunktsionaalse metsamajandamise soodustamiseks	20%	Mudel koostatud	KKM, Maaülikool	Valminud analüüsid maksusüsteemi mõjust erametsaomanike käitumisele ja säästlikule metsandusele, maksuaduste muudatustepanekud esitatud	Poleli	Valminud analüüside, uurimuste või ettepanekute arv	1 analüüs	2 analüüsi, 1 ettepanek	3 analüüsi, 2 ettepaneku	85%	2003	2009	Maksusüsteem osaliselt muudetud, edasiseks muutmiseks koostamisel analüüs maksude mõjust metsa kõrvalkasutuse soodustamiseks, mis on aluseks ettepanekute tegemisel maksusüsteemi muutmiseks	387	RE (299) KIK (88)	Teostaja Eesti Maaülikool: KIK-i 2006. aasta metsanduse programmi projekt nr. 22. Sihtfinantseerimise leping nr. 06-06-8/239;	168	475	0	

1.4.2.2	Soodustuste ja toetuste süsteemi arendamine erametsade mitmekülgse kasutuse tagamiseks (koos toetustega)	40%	Toetuste süsteem toimib	KKM, RM, SA Erametsakeskus	Toetuste süsteem toimib	Pidev	Toetuste süsteemi arendamine			Toetuste süsteem on välja arendatud	90%	2000	2013	Toetussüsteemi edasiarendamine on pidev protsess, millega on jõutud tänaseks heale tasemele, siiski tuleb teatud korrekture endiselt tulenevalt välistest muudatustest sisse viia	36 691	RE (23290) KIK (13401)		171 523	1 578 661	0
1.4.2.3	Toetuste suunamine polifunktsionaalsete metsade jätkusuutlikuks arenguks	60%	Metsade pindala säilib või suureneb	KKM, RM, SA Erametsakeskus	Metsade pindala säilib või suureneb	Pidev	metsamaa pindala	2,3 mil ha	2,3 mil ha	2,3 mil ha	0,6	2006	2013		2 799	RE			2 816 720	0
1.4.2.3.1	Natura 2000 metsaomanike saamata jäänud tulu kompenseerimine	60%	Natura 2000 kaitsealused metsad on säilinud	KKM, RM, SA Erametsakeskus	Käivitatud on ettevalmistustööd	Poleli	Natura 2000 kaitsealused metsad on säilinud	Puudub	Puudub	metsaomanike saamata jäänud tulu Natura 2000 aladel on kompenseeritud	0,8	2008	2013	Maaelu arengukava 2007 – 13 raames hüvitatakse Natura2000 piirangutega metsaomanikele saamata jäänud tulu vastavalt metsaomanike poolt esitatud taotlustele hulgale. Põllumajandusministeeriumid on kinnitatud Natura2000 metsa toetuste meetme määrus. Toetust	0			268 554	2 471 710	0
1.4.2.3.2	Väheväärtuslike põllumaade metsastamise toetamine	50%	Maastike otstarve on mitmekesisustatud	KKM, RM, SA Erametsakeskus	Toetati 105 ha põllu- ja muul maal metsastamist	Poleli	Maastike otstarve on mitmekesisustatud	51,47 ha metsastatud ja osaliselt tarastatud kasutusest väljas olevat põllu- ja muud maad	Toetati 105 ha põllu- ja muu maa metsastamist	Toetamine lõpetatud	1	2004	2008		389	RE		36 367	334 711	0
1.4.2.3.3	Ühistegevuse toetamine ja arendamine, toetuste suunamine erametsaomanike esindusorganisatsioonide võimekuse suurendamiseks	40%	Toimiv esindusorganisatsioonide võrgustik välja arendatud	KKM	Töötatakse välja metsaühistu toetust erametsaomanike esindusorganisatsioonide võimekuse suurendamiseks	Pidev	Toimiva esindusorganisatsioonide võrgustiku välja arendamine			Toimiv esindusorganisatsioonide võrgustik on välja arendatud	60%	2000	2013		25 100	RE	Erametsanduse toetamine; SA Erametsakeskuse toetamine	1 119	10 299	0
1.4.2.4	Keskonna kahjustuste vähendamisele suunatud metsanduse tehnoloogiate arendamise ja metsasaaduste väärtustamisele suunatud tehnoloogiate toetamise süsteemi arendamine	30%	Süsteem välja töötatud	KKM	Süsteem välja töötamist pole alustatud	Pole alustatud	Toetatud tegevuste maht, väljatöötatud regulatsioonide arv	0	0	100%	0	2008	Pidev		0			13 372	162 675	0
				Maaülikool	Kahekümne esimese sajandi alguse süvenevate metsakahjustuste põhjuste analüüs;	Poleli				1		2007	2008	KIKi 2007.a metsanduse programmi projekt nr 30, 07-07-8/1247	128	KIK (118) Ettevõtte (10)				
				Maaülikool	Looduslike häiringute ja inimtegevuse mõju metsaökosüsteemide dünaamikale ja mitmekesisusele	Lõpetatud					100%	2003	2007		1 597	RE	HTM			
1.4.2.4.1	Metsa säästvate tehnoloogiate ja majandamisvõtete arendamise ja väljatöötamise toetamine	20%	Toetuste süsteem toimib	KKM, TÜ, RMK, EMTL	Analüüs toetuse vajaduse kohta valminud, metoodika välja töötatud	Pole alustatud	Valminud analüüside arv, toetatud tegevuste maht	0	0	1	0	2009	2010	Peale analüüsi valmimist selguvad toetust vajavad tegevused ning metoodika väljatöötamise vajadus				1 119	10 299	0
				Maaülikool	Metsade uuendamine ja säästlik majandamine.	Lõpetatud	Valminud analüüside arv	0	1		100%	2007	2007	Riigieelarveline rahastatusahastaja HTM	2 147	RE (467) KIK (4465) Ettevõtte (87)	Teostaja Maaülikool: RE (HTM)			
				Maaülikool	Kasenoarendike kasvukäik endisel põllumajandusmaal ja selle mõjutegurid	Lõpetatud	Valminud analüüside arv	0	1		100%	2006	2007	KIK-i 2006. aasta metsanduse programmi projekt nr. 19, Sihtfinantseerimise leping nr. 06.06-8/146			Teostaja Maaülikool: KIK-i 2006. aasta metsanduse programmi projekt nr. 19, Sihtfinantseerimise leping nr. 06.06-8/146			
				Maaülikool	Kütusena kasutatavate raiejäätmete potentsiaal	Lõpetatud	Valminud analüüside arv	0	1		100%	2006	2007	KIK-i 2006 aasta metsanduse programmi projekt nr 42, 06-06-8/1306			Teostaja Maaülikool: KIK-i 2006 aasta metsanduse programmi projekt nr 42, 06-06-8/1306			
				Maaülikool	Tormikahjustuste ja metsapõlengute majanduslik ja ökoloogiline hindamine	Poleli	Valminud analüüside arv	0	0,5		50%	2007	2008	KIKi 2007.a metsanduse alamprogrammi projekt nr 12, 07-07-8/382			Teostaja Maaülikool: KIKi 2007.a metsanduse alamprogrammi projekt nr 12, 07-07-8/382			
				Maaülikool	Bioenergeetikas tekkivate jäätmete utiliseerimine metsakasvatustel esmäärkidel	Poleli	Valminud analüüside arv	0	0,5		50%	2007	2008	KIKi 2007.aasta jäätmekäitluse programmi tavajäätmete käitlemise alamprogrammi projekt nr 32, 07-07-6/1351			Teostaja Maaülikool: KIKi 2007.aasta jäätmekäitluse programmi tavajäätmete käitlemise alamprogrammi projekt nr 32, 07-07-6/1351			
				Maaülikool	Juurepessu, hiidkooriku ja männikarsaka vahelised seosed metsas	Poleli	Valminud analüüside arv	0	0,5		50%	2007	2008	KIKi 2007.a metsanduse programmi projekt nr 15, 07-07-8/277			Teostaja Maaülikool: KIKi 2007.a metsanduse programmi projekt nr 15, 07-07-8/277			

				Maailikool	Puutuha kasutamise võimalused metsanduses	Poleli	Valminud analüüside arv	0	0,5		50%	2006	2008	KIK -i 2006. aasta metsanduse programmi projekt nr. 47, 06-06-8/1035		Teostaja Maailikool: KIK -i 2006. aasta metsanduse programmi projekt nr. 47, 06-06-8/1035				
1.4.2.4.2	Raiejäätmetest alternatiivse energia ja biokütuse tootmiseks tehnoloogiate juurutamise toetamine läbi rakendusprojektide, eeldusel, et see ei hakka kahjustama metsaökosüsteeme	40%	Raiejäätmete kasutamine optimaalses ulatuses teostunud	KKM, EMTL	Analüüs toetuse vajaduse kohta valminud, metoodika välja töötatud	Pole alustatud	Valminud analüüside arv, toetatud tegevuste maht	0	0	1	0	2009	2010				2 797	31 565	0	
				RMK	Uuringud puiduliste kütuste kasutamise muutustest ning optimaalsest logistilisest süsteemist puidukütuste kasutamiseks	Poleli	Läbiviitud uuringud	0	2	7	29%	2007	2013	579	RE (56) Välisabi (436) Ettevõtte (87)	Välisabi (ERDF-INTERREG IIIA); RMK				
				RMK	2007. aastaks oli läbi viidud piloottootmise katsetamine ja selgitatud välja sobivad tehnoloogiad ning alustatud nende juurutamisega	Poleli	m3	12500	13800	100000	14%	2005	2013	1 465	Välisabi (1046) Ettevõtte (419)	RMK				
1.4.2.4.3	Kava ja regulatsioonide väljatöötamine, selgitamiseks, kus ning mil määral tasub ja tohib raiejäätmeid kasutada	30%	Kava ja regulatsioonid koostatud	KKM	Kava ja regulatsioonid välja töötatud	Pole alustatud	Valjatöötatud regulatsioonide arv	0	0	1	0	2010	2011				336	704	0	
				RMK	Teostatud uuringud mahtude, varumistingimuste jms suhtes	Lõpetatud	Läbiviitud	0	3	3	100%	2005	2007	160	Välisabi (117) Ettevõtte(43)	RMK				
1.4.2.5	Rahvusvaheliselt tunnustatud sertifitseerimisprotsesside Eesti standardite väljatöötamine aastaks 2009 toetamine ja säästva metsanduse propageerimise toetamine	30%	Rahvuslikud standardid välja töötatud	KKM, SA Erametsakeskus	Rahvuslikud standardid välja töötatud. Eesti rahvusliku FSC standardi kümnest printsiibist kuue osas on huvipoolte vahel saavutatud kokkulepe. PEFC rahvuslik standard kinnitatud.	Poleli	Välja töötatud rahvuslike standardite arv	30%	80%	100%	80%	2002	2008	105	KIK		224	469	0	
				RMK	Eesti rahvusliku FSC standardi kümnest printsiibist kuue osas on huvipoolte vahel saavutatud kokkulepe.	Poleli	Rahvuslikud standardid välja töötatud	30%	60%	100	60%	2002	2008	40	Ettevõtte	RMK				
1.4.3	Metsanduslike info- ja seiresüsteemide arendamine teadmispõhiste otsuste tegemise võimaldamiseks																109 995	1 173 396	0	
1.4.3.1	Metsandusliku infosüsteemi arendamine ja metsanduslike uuringute teostamine, et saada objektiivne ning ajakohane ülevaade metsanduses toimuvatest protsessidest (metsaregister, erametsa inventuur, metsandusteave ja statistika)	70%	Infosüsteem toimib	KKM, MKUK	On täielikult uuendatud metsaregistri avalik veebikaardi teenus, tänu uutele kaardikihtidele (põhikaart, ortofoto, katastripiirid, metsateatiseid), on rakendus kasutajasõbralikum ja informatiivsem. Käivitati x-tee keskkonnas e-metsateatise esitamise võimal	Pidev	Uus metsaregistri avalik veebikaardi teenus; E-metsateatise; Interneti põhine e-kava	E-metsateatise teenus 0%; Veebikaardi teenus 0%; E-kava infosüsteemi teenus 0%; Metsaregistri dekstop 0%	E-metsateatise 1 etapp 25%; Veebikaardi teenus 50%; E-kava infosüsteemi teenus 50%; Metsaregistri dekstop 50%	Eesmärk on olemasolevad ja teenusvälja arendada ja tulenevalt infosüsteemide	E-metsateatise 25%; Veebikaardi teenus 50%; E-kava infosüsteemi teenus 50%; Metsaregistri dekstopi rakendus 50%	2006	Pidevalt täiendatav infosüsteemi arenguga.	Finantseeritud Erametsakeskuse infosüsteemi väljatöötamist, RMK tulevalvesüsteemi väljatöötamist	5 000	RE (1200) KIK (3800)		37 597	480 789	0
1.4.3.2	Seire korraldamine kõigi nelja eesmärgi komponendi täitmise jälgimiseks, et tasakaalustada erinevad vajadused metsakasvatuse ja -kasutamises	60%	Seire toimib	KKM, MKUK	Metsa uuenduse inventuur 2007; Viidi lõpule ebaraiete inventuur (lageraie sarnaste muutuste määratlamine hindamiseks lageraie õiguspärasust); metsateatiste kontrollimise järelevalve süsteem;	Pidev	Seire uuendatud ja ebaraiete uuringud ja metsateatiste süsteemi arendus tegevusjärgus	Sereuenduslikud ja ebaraiete uuringud ja metsateatiste süsteemi arendus tegevusjärgus	Planeeritud 1 etapp 25%; analüüsitud teostatud ja tulemused edastatud	Metsa uuenduse inventuur ja metsateatiste registrisse kandmine toimib; lageraie inventuuri teostatatakse regulaarselt (igal kolmandal aastal)	100%	1998 - metsateatiste register; 2001 - seire uuendamine; 2003 - ebaraietid;	Jätkuv	Erametsade inventeerimine ja metsamajandamiskavade koostamine, (MKUK), metsade inventeerimine kaitstavatel aladel (LKK)	3 061	KIK	7 385	94 247	0	
1.4.3.3	Vääriselupaikade pidevat seiret ja kaitset tagava tugisüsteemi väljaarendamine	60%	Vääriselupaikade kaitse tagatud	KKM	Keskonnaministri määruse nr 22 „Erametsanduse toetamise alused, toetuse taotlusele esitatavad nõuded, vääriselupaiga kaitseks kinnisasja koostamise tingimused ning toetuse tagasinõudmise kord“ alusel sõlmib SA Erametsakeskus maaomanikuga vääriselupaiga	Pidev	KKT metsaspetsialistide (VEP seire ja kaitse) arv	12	12	15	100%	2000	Pidev				65 012	598 360	0	
1.4.4	Järelevalvesüsteemi tõhustamine ebasesadusliku metsakasutamise piiramiseks																77 121	674 759	0	
1.4.4.1	Tarnehela kontrolli sh sisseveetava puidu päritolu kontrolli tõhustamine	30%	Kontrolli tõhustavad abinõud rakendatud	KKM, MKM	Kontrolli tõhustavad abinõude väljatöötamise vajadus teadvustatud	Pole alustatud	Kasutusele võetud abinõude arv/maht	0	0	1	0	2008	2010				0	514	0	
				RM	Rakendusmääruse eelnõu koostamisel, VV-le plaanitud esitada 2008 lõpp; Labirääkimised partnerriikidevaheliste lepingute sõlmimiseks alanud	Poleli	Kontrolli tõhustavad abinõud rakendatud	Abinõud rakendatud	Tegeletakse abinõude rakendamise	Abinõud rakendatud	10%	2008	2009	2007.a lõpp alustati rakendusmääruse koostamist						

1.4.4.2	Kontroll maksude maksmise üle, selleks vajalike infosüsteemide arendamine	50%	Infosüsteem töötab	RM, KKM, MKM	Maksu- ja Tolliameti (MTA) Infosüsteem töötab. Kuid läbi X-tee liidestamine KKM metsateatiste registriga on plaanis 2008 (MTA aruanne);	Poleli	Infosüsteemi toimimine	Infosüsteem ei toimi	Infosüsteem toimib osaliselt	Infosüsteem toimib	50%	2007	2009	Tulenevalt Keskkonnaministri määrusest nr 84, 21.12.2006 (kehtib 01.01.2007) on kõigi füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kes on ostnud või müünud metsamaterjali või kasvavat metsa kohustus esitada kvartaalselt ostu-müügiteatiseid MTAle. Esitatud on an				392	967	0
1.4.4.3	Loodusvahtide tööerakendamine suure kasutuskooresusega ja sensitiivsetel aladel	30%	Loodusvahid tööle rakendatud	KKM, LKK	LKK-s töötab 25 loodusvahti, RMK-s 4 loodusvahti	Poleli	Loodusvahtide arv (LKK)	0	29	29	100%	2006	2013		900	Ettevõtte	RMK	3 357	45 868	0
1.4.4.3.1	RMK loodusvahtide tööerakendamine suure kasutuskooresusega ja sensitiivsetel aladel	30%	Loodusvahid tööle rakendatud	KKI, KKM	Kontrollitakse koostatud tööplaani alusel, uuendus kontrollitakse uuenduskohustustega lankidel. Järelevalve töhustamiseks korraldatakse KKIs valdkondlikke koolitusi ja teabepäevi ning toimib koostöö RMKga, LKKga, Keskkonnateenistustega, Politsei, Prokura	Pidev	Metsauuendus			Metsauuendus tagatud				KTK-s toodud mõõdiku andmeid KKI ei kogu. Metsauuenduste inventuure viivad läb maakondlikud keskkonnateenistused.						
1.4.4.4	Raiejärgse järelevalve töhustamine ja sundmetsastamise rakendamine (metsaseaduse mõistes)	60%	Tagatakse metsauuendus	KKI, KKM	Kontrollitakse koostatud tööplaani alusel, uuendus kontrollitakse uuenduskohustustega lankidel. Järelevalve töhustamiseks korraldatakse KKIs valdkondlikke koolitusi ja teabepäevi ning toimib koostöö Riigimetsa Majandamise Keskusega, Looduskaitse Keskusega	Pidev	Tagatakse metsauuendus					2007	Pidev	KTK-s toodud mõõdiku andmeid KKI ei kogu. Metsauuenduste inventuure viivad läb maakondlikud keskkonnateenistused.				6 234	9 482	0
1.4.4.5	Integreeritud järelevalve arendamine metsaõigusnormide täitmise ja jahipidamise üle	60%	Õigusnormide rikkumiste vähenemine	KKI	Kontrollitakse koostatud tööplaani alusel jahindusorganisatsioone, järelevalvet suunatakse vastavat jahiaegadele ning liikidele. Metsajärelevalves kontrollitakse ettevõtetest laekuva informatsiooni põhjal konkreetseid lanki ning metsateatiste kontroll.	Pidev	Õigusnormide rikkumiste vähenemine	100%	74%	80%	130%	2007	Pidev	2006. a oli metsaõigusnormide rikkumisi 492 ja jahiseaduse nõuete rikkumisi 179. 2007. a oli metsaõigusnormide rikkumisi 311 ja jahiseaduse nõuete rikkumisi 184. 2013. a sihttase on metsanduses ja jahinduses 20% vähenemine võrreldes baastasemega.				67 138	617 928	0
1.5	Kalad																	55 398	428 811	68 505
1.5.1	Kalanduse arengu pikaajaline kavandamine ning regulatsioonide väljatöötamine ja rakendamine kalaressursi jätkusuutlikuks majandamiseks																	21 060	110 714	0
1.5.1.1	Kalanduse strateegia elluviimine	50%	Strateegia elluviidud	PM	Euroopa Kalandusfondi rakenduskaava (Eesti) 2007-2013 sai Euroopa Komisjoni poolt heakskiidu detsembris 2007. 2008. a jätkub kinnitatud rakenduskaava alusel vastavate toetusmeetmete väljatöötamine ja rakendamine	Alustatud	Strateegia rakenduse määr	0	0	100%-lt elluviidud		2007	2014					0	0	0
1.5.1.2	Kalade kudemisrahuks vajalike meetmete määratlemine ja rakendamine	50%	Meetmed kalade kudemisrahu tagamiseks	KKM	Meetmed kehtestatud kalapüügieskirjaga ja vajadusel on kehtestatud täiendavalt ajutisi püügikitsendusi keskkonnaministri määrustega. 2007. aastal kehtestati kalade kudemisrahu tagamiseks täiendavalt meetmeid 4 keskkonnaministri ajutiste püügikitsendust	Pidev	Meetmed kalade kudemisrahu tagamiseks		15			15	1991	Iga-aastane				56	515	0
1.5.1.3	Kalapüügivõimsuse vastasuse viimine püügivõimaluste ja kalavarudega	80%	Püügivõimsus vastavuses püügivõimaluste ja kalavarudega	KKM, PM	Euroopa Kalandusfondi rakenduskaava (Eesti) 2007-2013 sai Euroopa Komisjoni poolt heakskiidu detsembris 2007. 2008. a jätkub kinnitatud rakenduskaava alusel vastavate toetusmeetmete väljatöötamine ja rakendamine	Alustatud	Püügivõimsuse vastavuses püügivõimaluste ja kalavarudega					2007		Püügivõimsuse tasakaalustamiseks püügivõimalustega on Euroopa Kalandusfondi vahendite kasutamine põllumajandusministeeriumi juhtida.				20 780	106 903	0
1.5.1.4	Kalavarude majandamise rentimise korraldamine	40%	Väljatöötatud mehhanismid rentimiseks	KKM	Lähtudes kalastajate küsitluse tulemustest lähiaastatel kalavarude majandamise rendile andmist ei kaaluta.	Loobutud	Väljatöötatud mehhanismid rentimiseks					0	-	-	Lähtudes kalastajate küsitluse tulemustest lähiaastatel kalavarude majandamise rendile andmist ei kaaluta.			0	2 754	0
1.5.1.5	Harrastuskalapüügiks sobivate veekogude ja rannikualade määratlemine	10%	Harrastuskalapüügiks sobivad veekogud määratletud	KKM	Alustatud on harrastuskalastuse arengukava koostamis, eesmärgiga saada kava eelnõu valmis 2008. aasta lõpuks	Poleli	Harrastuskalapüügiks sobivad veekogud määratletud			100% määratletud		5	2007	2007. aastal telliti KIK-i vahendite toel uuring ülevaate saamiseks harrastuskalapüügist, mille raames saadi andmeid ka harrastuskalapüügi kohtade kohta	100	KIK		224	542	0
1.5.2	Seire ja järelevalve töhustamine kalavarude ökosüsteemipõhise majandamise tagamiseks ja kalapüügiga kaasnevate mõjude vähendamiseks																	23 740	219 645	68 505
1.5.2.1	Järelevalve töhustamine kalapüügitegevuse üle	60%	Tõhusam järelevalve	KKI	Kontrollitakse koostatud tööplaani alusel kalapüügitegevust. Plaaniiselt kontrollitakse nii kutseliste püügivahenditega püüki kui ka harrastuslike püügivahenditega püüki. Koostöö Maksu- ja Tolliameti, Piirivalveameti ja Veterinaar- ja Toiduametiga o	Pidev	Avastatud kalapüügitegevuse rikkumiste arv peab vähenema võrreldes baastasega 20%	Avastatud kalapüügi rikkumisi 2206 (100%)	Avastatud kalapüügi rikkumisi 1894 (86% baastasest)	Avastatud kalapüügi rikkumisi alla 1765 jahu aastas (80% baastasest)	14%	2007	2013	2006. a oli kalapüügi rikkumisi 2206. 2007. a oli kalapüügi rikkumisi 1894. 2013. a oli kalapüügi rikkumisi 1765. Sihttase on 20% vähenemine võrreldes baastasega.	2 289	KIK		12 095	121 718	68 505

1.5.2.2	Tõhustada vee erikasutamist (paisutamine, kalakasvatust, süvendamine, kaadamine, vee transport jne) tulenevate kalavarude kaudsete mõjude hindamist ja mõjudega arvestamist (KMH jne)		Paranenud KMH-de kvaliteet ja järelevalve	KKM			Paranenud KMH-de kvaliteet ja järelevalve				2007	2013	Vastavalt oma pädevusele juhib vee erikasutamise seadustamist ja seadustamist Veecosakond.				448	4 868	0	
1.5.2.3	Rannikumere tsooneringimise ning seal asuvate kudemis- ja elupaikade kaardistamine	50%	Kaardistatud kudemis- ja elupaigad	KKM	2007.a ei algatatud tühtegi projekti	Ei ole alustatud	Kaardistatud kudemis- ja elupaigad	0	0	100%	0		Pidev				559	2 815	0	
				TÜ	Rannikuvee tüüpide interkallibreerimine ning töögruppide töös osalemine	Jätkuv					2007	2007		70	RE	KKM				
1.5.2.4	Siseveekogudes kudemis- ja elupaikade kaardistamine ning neid puudutava informatsiooni koostamine	50%	Kaardistatud kudemis- ja elupaigad	KKM	Projekti „Eesti meriforellide kudejõgede taastootmispotentsiaali hindamine ning võimalikud rehabilitatsioonimeetmed“ raames uuriti 2007. aastal 23 jõge 259 km ulatuses	Poleli	Kaardistatud kudemis- ja elupaigad		15	100%	15	2007	Pidev	Projekti „Eesti meriforellide kudejõgede taastootmispotentsiaali hindamine ning võimalikud rehabilitatsioonimeetmed“ raames uuriti 2007. aastal 23 jõge 259 km ulatuses	100	KIK		999	7 112	0
1.5.2.5	Kalaressursist ja taastootmisvõimetest ülevaate koostamine, kalaressursistide seire tõhustamine ning kalapüügistatistika täpsuse suurendamine	50%	Parem ülevaade kalaressursist ja selle taastootmisvõimetest, täpsem kalapüügistatistika	TÜ MEI, KKM, PM	Iga-aastaselt viiakse läbi, nii ka 2007. aastal, teostati kalavarude uuringuid järgmise projektide raames: EL kalanduse andmeprogrammi täitmine ja andmete analüüs, soovitusel varude haldamiseks 2008.aastal	Poleli	Parem ülevaade kalaressursist ja selle taastootmisvõimetest			15%	2005	Pidev	kalavarude uuring ja haldamise soovitusel Peipsi, Läämi- ja Pihkva järves; Võrtsjärve kalavarude seisund 2007. aastal ja prognoos; Eesti väikejärvede kalastik ja paisude mõju uuring kalastikule. Kalanduskonsultatsioonid teiste riikidega, näpunäited tead.	6 212	RE (1720) KIK (4491,9)		9 639	83 132	0	
1.5.2.6	Kalaressurside asustamine looduslikesse veekogudesse: angerjas, lõhe, meriforell, jõevähk			KKM		Pidev					2000	Määratlemata		3 062	KIK					
1.5.3	Soodustuste ja toetuste süsteemi väljatöötamine, mis soodustab kalavarude jätkusuutlikku kasutamist																	10 597	98 452	0
1.5.3.1	Konkurentliikide (sh hüljes, kormoran) tekitatud kahjude kompenseerimismehhanismide väljatöötamine ja rakendamine	10%	Kompenseerimismehhanismid välja töötatud	KKM, PM	Kormoranide kaitse – ja ohjamiskava koostatud ja kinnitatud.	Poleli	Kompenseerimismehhanismid välja töötatud			5%	2005	2013	Kava on kooskõlastamisel KeM looduskaitse osakonnas				2 414	24 099	0	
1.5.3.2	Keskkonnasäästlikumate püügivahendite ja püügiviiside juurutamine ja kasutamise soodustamine	90%	Selektiivsemate püügimeetodite kasutamine	KKM		Poleli	Selektiivsemate püügimeetodite kasutamine			10%			Pidev					6 793	59 388	0
1.5.3.3	Keskkonnasõbraliku harrastuskalapüügi kui turismi- ja puhkemajandusliku tegevuse soodustamine, vastava koolituse edendamine	40%	Harrastuspüük kui turismimajanduslik haru arendud, koolitused läbiviidud	KKM, PM		Poleli	Harrastuspüügi (turismi majanduse haru) arendus; läbiviidud koolitused			15%	2007	Iga-aastane						1 391	14 965	0
1.6	Ulukid																	34 857	317 528	84 884
1.6.1	Jahinduse arengu pikaajaline kavandamine lähtudes erinevate huvigruppide kokkuleppest jahinduse ökoloogiliste, sotsiaalsete ja majanduslike aspektide osas																	11 637	103 909	0
1.6.1.1	Jahinduse arengukava rakendamine	60%	Jahinduse arengukavas planeeritud tegevused rakendatud	KKM	Jahinduse arengukavas planeeritud seadusandlike muudatuste jõustumine ning tegevuskavade ja programmide valmimine	Edasi lükatud	Planeeritud tegevuste elluviimine			0%	2007	2013	Jahinduse arengukava valmimine lükkus edasi, kuna planeeritud tegevuste osas puudus kokkuleppe erinevate huvigruppide vahel.				8 952	82 390	0	
1.6.1.2	Jahimaade korralduskavade koostamine	60%	Jahimaakorralduskavad koostatud	KKM, MKUK	Ida-Virumaa ja Saaremaa jahimaakorralduslikud valitööd (146820 + 292050 ha)	Poleli	Korraldatud hektarite arv	2514890	2944760	4000000	74%	2003	2013					2 238	20 598	0
1.6.1.3	Jahiulukite kasutamise ja kaitsekorralduskavade koostamine	70%	Kasutamise ja kaitsekorralduskavad koostatud	KKM	Valminud 2 jahilulukite kasutamise ja kaitsekorralduskava	Poleli	Kasutamise ja kaitsekorralduskavade arv	2	2			2007	2009	Liigispetsiifiliste kasutus ja kaitsekorralduskavade hulk selgub peale teadusuuringute tegevuskava kinnitamist				448	921	0
1.6.2	Teadusuuringute ja seiresüsteemi arendamine ulukiasurkondade teaduspõhiseks kasutamiseks																	8 804	82 643	46 597
1.6.2.1	Teadusuuringute läbiviimine teaduspõhiseks ulukiasurkondade kasutamiseks	80%	Kasutamise ja kaitse korraldamisel toetatakse usaldusväärsele informatsioonile kohalike asurkondade ökoloogiast	MKUK	Liigispetsiifiliste kasutus ja kaitsekorralduskavade hulk selgub peale teadusuuringute tegevuskava kinnitamist	Alustatakse 2008.a.	Teostatud teadusuuringute arv				2008	2013						2 238	20 598	0
1.6.2.2	Komplekse seirekava ja -meetodite väljatöötamine ning rakendamine	80%	Olemas iga-aastane adekvaatne hinnang ulukiasurkondade seisundi kohta	MKUK							2007	2013						1 119	10 299	0
1.6.2.3	Teadustegevuse ja organisatsioonilise struktuuri arendamine jahindussektoris	70%	Jahindussektori kõrge potentsiaal teadusuuringute teostamiseks ja saadud tulemuste rakendamiseks	KKM											2 039	KIK		5 447	51 746	46 597

1.6.3	Jahimeeste koolitamine ja jahinduse maine kujundamine	60%	Jahimeeste teadlikkuse kasv ja jahinduse maine ühiskonnas on positiivne	KKM	Jahimeeste koolitused on läbi viidud kõigis maakondades	Pidev	Koolitatu d jahimeeste arv	1000	2100	15500	14%	2007	2013		6 855	KIK		8 952	82 390	0
1.6.4	Maaelu mitmekesistamine läbi jahindusliku tegevuse	40%	Jahinduse tähtsus maapiirkondades on suurenenud	KKM, PM														5 464	48 586	38 287
1.7	Muld																	951	12 427	0
1.7.1	Mulla keskkonnanõuvaliku kasutamise tagamiseks mulda terviklikult käsitleva poliitika väljatöötamine ja elluviimine														915	KIK		0	0	0
1.7.1.1 *	Kooskõlastatult Justiitsministeeriumiga mulla kaitset ja selle kasutamist ühtselt käsitleva mullaseaduse väljatöötamine	40%	Mullaseadus vastuvõetud	KKM, PM, PMK	Puuduvad	Algus 2010	Mullaseadus vastuvõetud	0	0	100%	0%	2010	2012	KTK 2007-2013 vastuvõtmisel puudus selle tegevuse osas rahastamiskava.				0	0	0
1.7.1.2 *	Mulla säästliku kasutamise tegevuskava väljatöötamine	40%	Tegevuskava vastuvõetud	KKM, PM, PMK	Puuduvad	Edasi lükatud	Tegevuskava vastuvõetud	0	0	100%	0%	2008	2014	KTK 2007-2013 vastuvõtmisel puudus selle tegevuse osas rahastamiskava.				0	0	0
1.7.1.3 *	Mullapoliitika väljatöötamine	50%	Poliitika välja töötatud	KKM, PM, PMK	Puuduvad	Edasi lükatud	Poliitika välja töötatud	0	0	100%	0%	2008	2014	KTK 2007-2013 vastuvõtmisel puudus selle tegevuse osas rahastamiskava.				0	0	0
1.7.1.4 *	Mullastiku kasutamisest tekkivaid probleeme haldava ning erinevaid huvigruppe ühendava organisatsiooni moodustamine.	50%	Vastutus määratletud	PM, KKM	Puuduvad	Edasi lükatud	Vastutus määratletud	0	0	100%		2008	2010	KTK 2007-2013 vastuvõtmisel puudus selle tegevuse osas rahastamiskava.				0	0	0
1.7.2	Maakasutuse ja mulla seire- ja infosüsteemi arendamine																	671	9 852	0
1.7.2.1	Maakasutamist puudutava seire arendamine	60%	Pinnase- ja maakasutusest olemasoleva adekvaatne informatsioon edasiste otsuste tegemiseks.	PUK, KKM, PMK	Mullaviljakuse uuring	pidev	Pinnase- ja maakasutusest olemasoleva adekvaatne informatsioon edasiste otsuste tegemiseks.					2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	360	RE	MAK 2007-2013 TA eelarve	336	6 762	0
				PUK	Mullatoitainete dünaamika uuring	pidev						2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	233					
					Mulla deflatsiooni uuring	täidetud						2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	45					
					Uuring "Maastiku struktuuri muutused punkt-, joon- ja pindelementides"	täidetud						2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	184					
					Uuring "Taimetoitelementide kontsentratsioon drenivees"	pidev						2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	243					
					uuring "Toiteelementide kogubalanss ja kasutus"	pidev						2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	350					
					Räpu jõe valgala pilootuuring	pidev						2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	357					
					Lindude liigirikkuse, arvukuse ja asustatuse uuring	pidev						2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	187					
					Vihmausside (arvukus ja liikide mitmekesisus) ning mulla biomassi aktiivsuse uuring	pidev						2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	85					
					Kimalaste mitmekesisuse ja arvukuse uuring							2007	2013	MAK PKT seire ja hindamise uuringud	200					
1.7.2.1.1	Seire täiendamine järgnevate parameetritega – mullaviljakus, kasutamise muutus, saasteained (palju haritakse, palju chituse ja infrastruktuuri alla)	50%	Seiresüsteem on täiendatud vastavalt laiendatud infovajadusele	KKM, PMK											160	RE	KKM riigihange (viitenr 021128)	0	0	0
1.7.2.1.2	Seireprogrammi (seirekriteeriumide) väljatöötamine (lisaks põllumuldade seirele metsamuldade seire)	50%	Seireprogrammi (seirekriteeriumide) välja töötatud nii põllu- kui metsamuldadele	KKM, PMK	Läbi viidud põllumulla keskkonnanõuvaliku seisundi hindamine, mulla saastehõive ja saastetalluse hindamine, GIS põhise toimiva andmebaasi loomine uuritud mullaseire aladele	Poleli	Seireprogramm põllu- ja metsamuldadel ja välja töötatud (100%)				50%	2005	2007	Põllumajandusuuringute Keskus (PMK) teostas töö Riikliku keskkonnaseire programmi allprogrammi "Mullaseire" raames riigihange "Mullaseire 2005-2007"(viitenr 021128) täitmise raames. PMK ei ole metsamuldade seire ülesannet				0	0	0
1.7.2.2	Maakasutust ja mulla parameetreid sisaldavate andmebaaside ühildamine ja vastavaid näitajaid sisaldavate andmebaaside riskitasutuse võimaluste loomine	50%	Andmebaas loodud	KKM, PMK														336	3 090	0
1.7.3	Maaomanike teadlikkuse tõstmine kõrge mullaboniteediga maade põllumajanduslikus kasutuses hoidmiseks ning mullaviljakuse säilitamiseks ja parandamiseks																	280	2 575	0
1.7.3.1 *	Kõigile arusaadavas vormis teabe levitamine mulla viljakuse kohta (mullastiku kaartide põhjal)	40%	Teadlikkus mullaviljakusest ja keskkonnatoetustest on suurenenud	PUK, PM, KKM	Keskonnateadlikkuse tõstmise ja põllumajanduse keskkonnatoetuse koolitused põllumajandustootjatele ning ametnikele	Täidetud	Koolituste osalejate arv	0	717			2007	2013	KTK 2007-2013 vastuvõtmisel puudus selle tegevuse osas rahastamiskava.	98	RE	MAK 2007-2013 TA eelarve	0	0	0
				PUK	Keskonnateadlikkuse küsitluse läbiviimine	Täidetud						2007	2013		139	RE	MAK 2007-2013 TA eelarve			
1.7.3.2 *	Mullaviljakusesäilitamiseks sobivate tehnoloogiate tutvustamine ja propageerimine	50%	Teadlikkus mullaviljakust säilitavatest tehnoloogiatest suurenenud.	PM, KKM										KTK 2007-2013 vastuvõtmisel puudus selle tegevuse osas rahastamiskava.				280	2 575	0
1.7.4	Mulla säästvat kasutamist tagavate soodustuste ja toetuste süsteemi väljatöötamine ja rakendamine																	0	0	0
1.7.4.1 *	Mullaviljakust säilitavate ja parandavate tehnoloogiate arendamise ja kasutuselevõtu toetusüsteemi väljatöötamine		Kasutatakse enam mullaviljakust säilitavate tehnoloogiate	PM, KKM										KTK 2007-2013 vastuvõtmisel puudus selle tegevuse osas rahastamiskava.				0	0	0
1.8	Maakasutamine																	25 658	336 328	0
1.8.1	Maastikupoliitika väljatöötamine ja rakendamine arvestades Euroopa maastikukonventsiooni põhimõtteid, vajadusel vastavate õigusaktide, juhendite ja tegevuskavade koostamine																	3 950	80 176	0

1.8.3.2	Rikutud alade rekultiveerimise, taastamise ja korrastamise ning risustavate objektide likvideerimise rahastamise põhimõtete väljatöötamine	60%	Rikutud alade korrastamise toimiv rahastamine	KKM, PM		Pole alanud											0	9 006	0			
1.8.3.3	Rikutud (nt: militaarialad, kaevandused, turbatootmisalad, põllumajandustootmisega seonduvad alad jne) ja risustatud alade korrastamise toetamine	50%	Korrastatud objektid arv, korrastatud territooriumi pindala	KKM, PM		Planeeritud algus 2009											0	47 308	0			
1.8.3.4	Era- ja kolmanda sektori toetamine rikutud maastike korrastamiseks	50%	Toimiv koostöö	PM, KKM, SIM	Kasutusest väljas oleva, taaskasutusele võtmiseks ehitusliku ja majandusliku väärtusetä pöllumajandus-liku ehitise lammutamine (MAK 2007-2013, meede 3.2 külade uuendamine ja arendamine)	Pole alanud	Likvideeritud põllumaj. tootmish oonete arv	0	0	100	0%	2008	2013	Rikutud maastike korrastamise toetuste jagamine era- ja kolmandale sektorile rakendub 2008, ettevalm algas 2007			448	7 636	0			
2	MAASTIKE JA BIOLOOGILINE MITMEKESISUSE SÄILITAMINE																					
2.1	MAASTIKUD																					
2.1.1	Looduskaitse arengu pikaajaline ja integreeritud kavandamine lähtudes sidusate ja mitmeotstarbeliste maastike säilitamise vajadusest ning looduskaitse arengukava prioriteetidest																					
2.1.1.1	Loodusmaastike ja poollooduslike koosluste väärtustamiseks, taastamiseks ja säilitamiseks vajalike põhimõtete, korralduslike mehhanismide ning regulatsioonide väljatöötamine, edasiarendamine ning rakendamine	85%	Korralduslikud mehhanismid ning regulatsioonid on välja töötatud loodusmaastike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks	KKM	Väärtuslikud maastikud on võetud kaitse alla, neile on kehtestatud kohane kaitse, iim, milles sisalduvad võtted ja vahendid nende ökoloogilise väärtuse hoidmiseks või saavutamiseks. Loodusmaastike ja poollooduslike koosluste korrastamine	Poleli	Korralduslikud mehhanismid/ regulatsioonid loodusmaastike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks on välja töötatud										18 608	KIK	2 979	31 120	2 038	
2.1.1.1.2	Analüüsida ning täiendada õigusakte merealade kaitseks vajalike piirangutega ning täiendada kaitstavate alade kaitse-eeskirju merealade kaitseks		Õigusaktid jm regulatiivsed dokumendid täiendatud; mere looduskaitsele väärtuslikud (mereelupaigad ja objektid) alad on säilinud ja nende seisund on soodne	KKM, EMI	Helcomi Läänemere Tegevuskava analüüsimine, selle kinnitamiseks ette valmistamine (läheb kinnitamisele 2008 veesakonna kaudu). Analüüs koostatud.	Poleli	Väärtuslike mereelupaigade ja objektide kaitse ja säilimine on õigusaktidega tagatud	2006 polnud Läänemere tegevuskava veel olemas	2007. oli Läänemere tegevuskava vastu võetud, algab rakendamine	Kõikidel merealadel (24) on kaitsekorralduskavad	Umbes 6-1 alal on koostamisel – 15%?	2007	2011									
2.1.1.1.4	Töötada välja ja rakendada looduskaitsele regulatsioonid hüdroenergia kasutamiseks ja muuks siseveekogude paisutamiseks loodussäästlikul viisil (nt vältida uute paisude rajamine, tagada kaladele läbipääs rändeteedel)		Hüdroenergia kasutamine reguleeritud	KKM, MKM	Koostatud vooluveekogude tõkestamise vee erikasutuslubade koostamise juhend	Poleli	Juhend kinnitatud	Juhendi väljatöötamise vajadus	Juhendi eelnõu valmis, vajalik parandusettepanekute sisseviimine ja terminoloogilise korrigeerimine	Juhend kinnitatud	99,00%	2007	2008				1 507	KIK				
2.1.1.2	Loodusmaastike ja poollooduslike koosluste väärtustamiseks, taastamiseks ja säilitamiseks vajalike detailsete juhendite, meetodite ning tegevuskavade väljatöötamine, edasiarendamine ning rakendamine	70%	Juhendid ja tegevuskavad on väljatöötatud ning neid rakendatakse	KKM	Olemas on LIFE projekti raames tehtud juhend.	Poleli													6 030	170 296	51 610	
2.1.1.2.1	Täiendada pärandkultuurmaastike (sh poollooduslikud kooslused) inventuuri, koostada nende esindatusest ülevaade ning sellele järgnevalt töötada välja pärandkultuurmaastike jätkusuutliku hooldamise kontseptsioon		Pärandkultuurmaastike jätkusuutliku arengu kontseptsioon välja töötatud ning alustatud on selle rakendamist; pärandkooslused eksisteerivad jätkusuutlikult ja moodustavad elupaikade seas ökoloogiliselt kandva osa	KKM, PM	MAKi poollooduslike koosluste hooldamise toetuse kontrolli protseduuride väljatöötamine (LKK). KKM on teinud ettepaneku SIM-ile, vastavalt haldusala kompetentsile koordineerida „Maastikukonventsiooniga“ ühinemist.	Poleli																
2.1.1.3	Majandussektorite lõimimine maastike ja looduse mitmekesisuse säilitamise vajadusest lähtuvalt selliselt, et sotsiaalsed ja majanduslikud arengud toetavad erinevate väärtuste säilimist looduskeskkonnas	75%	Kujunenud on tasakaalus jätkusuutlik loodus-majanduslik süsteem, kus on tagatud sotsiaalne võrdsus, tööhõive ja loodusväärtuste kaitse; majandussektorite kavade tagavad loodusväärtuste säilimist, looduskaitse on muutunud majanduslikult arvestatavaks valdko	KKM, PM, MKM, SIM, SoM								2007	Pidev						775	21 925	2 833	
2.1.1.3.1	Soodustada looduskaitse eesmärke toetavat loomakasvatust, luua põlistõugude ja –sortide geneetiliste ressursside säilitamise kava, andmebaasid ja tehnilised võimalused		Säilitamise kava, andmebaasid ja tehnilised võimalused loodud	PM, KKM	Ohustatud tõugu looma pidamise toetus	Jätkuv	Geneetilise mitmekesisuse säilitamine (toetatud loomad kokku)	0	2614	100%	100%	2007	2013	2006. a seis on võetud õks, sest me ei võrdle MAK 2004-2006 meetmetega					0			

2.1.3.1.4	Koostada "roheline energia" kasutamist reguleeriv loodusväärtusi arvestav tegevuskava ja regionaalset teemaplaneeringud		Tegevuskava ja regionaalset teemaplaneeringud välja töötatud	SiM, KKM, MKM	Maakonna tuuleenergia teemaplaneeringud ettevalmistamisel	Edasi lükatud	"Rohelise energia" kasutamist arvestavate tegevuskavade ja regionaalset teemaplaneeringute arv (%)	0	0	Maakondades vastavasisuised planeeringud kehtestatud	0%	2009	2012	Algatatakse 2009. aastal, valmivad 2012. aastal						
2.1.3.1.5	Koostada loodus- ja kultuuriväärtuste väärtustamist ja säilitamist käsitlev juhend planeerijatele		Juhend koostatud	KuM, KKM, SiM	Pilootprojekti ettevalmistamine	Edasi lükatud	Juhend koostatud	0	0	Metoodika planeeringute koostamiseks olemas ja rakendunud	0%	2008	2010		0					
2.1.3.1.6	Tagada kaitsealade suurem sidusus (suuremad tuumalad, ühenduskoridoride olemasolu) planeeringute ja lepingute abil		Planeeringud kehtestatud ja lepingud sõlmitud	KKM, SiM	Maakonnaplaneeringu põhimõtete järgimine üldplaneeringute koostamisel ja maakasutustingimuste täpsustamine	Pidev	Rohevõrgustikku arvestavate üldplaneeringute arv (%)	45	53	200 üldplaneeringut on kajastatud roheline võrgustiku põhimõtteid	27%	2003	2013							
2.1.3.2	Kriteeriumide, juhendite ja regulatsioonide väljatöötamine ning edasiarendamine maakasutuse suunamiseks, et tagada maastike ja liikide mitmekesisuse säilimine	40%	Juhendid ja regulatsioonid maakasutuse suunamiseks on välja töötatud ja rakendatud tagades maastike ja liikide mitmekesisuse säilimise	KKM	Tulemusi pole; plaanikohane algus 2008.							2008	2014					417	17 997	
2.1.3.3	Tõhustada riiklikku järelevalvet KOV-ide planeeringute ja maa sihtotstarbe muutmise üle maastike ja liikide mitmekesisuse säilimise tagamiseks	50%	Planeeringute järelevalve on parenenud	MV, KKT								2007	2014					655	17 477	
2.1.3.3.1	Lua koolitus ja vastav nõustamissüsteem lisaks praegusele järelevalvele maakonna tasandil, mis aitab kaasa omavalitsuste planeeringualase ja keskkonnaalaste õigusaktide kompetentsi tõstmisele		Nõustamissüsteem loodud	KKM, SiM	Planeeringualane nõustamissüsteem maakonna tasandil ettevalmistamine	Edasi lükatud	nõustajate arv maakonna kohta													
2.1.3.3.2	Tõsta KOV ametnike teadlikkust maastikuplaneerimise ja loodusala õigusaktide osas		Toimuvad regulaarsed koolitused. Infomaterjalid koostatud	SiM, KKM	Koolitus Rapla omavalitsustele	Pidev	Läbiviitud koolituste arv; koostatud infomaterjalide arv	0	1	6 koolitust läbi viidud	17%	2007	2013	KKM pidevus, maavalitsused on valmis selles suhtes koostöö tegema						
2.1.4	Loodushariduse süsteemi arendamine, mis tagab kvaliteetse, praktilist loodushoidu toetava ning süsteemse loodushariduse ning täiendkoolituse andmise erinevatele sihtgruppidele																	37 344	561 478	227 801
2.1.4.1	Loodushariduse tugikeskuste võrgustiku loomine eesmärgiga tagada süsteemne loodusõpe, teemaatiliste programmide põhine õpe ning tugi üldhariduskoolide praktilisele loodusõppele.	80%	Süsteemseks ja praktiliseks loodusõppeks on loodud loodushariduse tugikeskuste võrgustik	KKM, HTM	Planeerimisel EL programmi perioodi 2007-2013 vahendid võrgustiku väljaarendamiseks.	Alustatud	EL programmi perioodi 2007-2013 vahenditest toetatud tugikeskuste arv	0	0	10	0	2007	2013	KKM ja HTM on sõlmitud kokkulepe keskkonnahariduse kontseptsiooni arendamiseks keskkonnahariduse arengukavaks, mis võetakse vastu 2008. a lõpuks. Uude EL programmi perioodi keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamiseks on planeeritud 350000 tuhat kr (meede a)				26 287	289 106	169 107
2.1.4.1.1	Töötada välja loodushariduse tugikeskuste võrgustiku struktuur, tegevusaluste ja finantseerimise süsteem		On loodud alused efektiivse koostöövõrgustiku rakendamiseks, sh koostöö loodushariduse tugikeskuste vahel	KKM, HTM	On algatatud keskkonnaministri ja haridus- ja teadusministri poolt kinnitatava keskkonnahariduse arengukava lähteülesanne	Alustatud	Süsteemseks ja praktiliseks loodusõppeks on loodud loodushariduse tugikeskuste võrgustik	Süsteemsus puudub.	Võrgustiku väljatöötamiseks on koostatud lähteülesanne	Süsteemseks ja praktiliseks loodusõppeks toimib loodushariduse tugikeskuste võrgustik	5%	2007	2013	KKM ja HTM on sõlmitud kokkulepe keskkonnahariduse kontseptsiooni arendamiseks keskkonnahariduse arengukavaks, mis võetakse vastu 2008. a lõpuks						

2.1.4.3	Praktilise loodusõppe arendamine ning kaasaegsete interaktiivsete loodusõppe meetodite ja vastavate programmide väljatöötamine või Eesti tingimustega kohandamine ning nende rakendamine	70%	On olemas kaasaegsed interaktiivsed programmid ja õppemeetodid ning neid rakendatakse loodusõppes	KKM, HTM	Toetust on saanud KIK keskkonnateadlikkuse programmi raames 338 projektid, mis on suunatud keskkonnahariduse edendamisele.	Pidev	Toetust saanud keskkonnahariduslike õppepäevade, looduslaagrinate, matkade ja ekskursioonide ning õppeprogrammide ja metoodikate arv				2007	Pidev	Jooksev töö läbi aastate, alates SA KIK loomisest aastal 2000, mistõttu ei ole otstarbekas baas-, saavutus- ja sihttasest numbriliselt määratleda ega ka tegevuse algust ja lõppu.	8 355	KIK	EL. pogrammeriiodi ressurssidesse on planeeritud pehmeteks tegevusteks 50000 tuhande krooni, mille meetme määruse tingimused on koostamisel. Meede avaneb 2009 aastal ning sisaldab ka käesoleva tegevuse aspekte.	5 346	100 748	22 644	
				LKK	Loodushariduslike programme viidud läbi 200, teostatud 2 ekspositsiooni.	Pidev					Pidev	Pidev								
				RMK	RMK-s töötatakse välja ja rakendatakse loodusharidus programme	Pidev	Loodushariduses rakendatavate interaktiivsete programmide ja õppemeetodite arv				Pidev	Pidev		1 140	KIK (100) Ettevõtte (1040)					
2.1.4.3.9	Hooldata regulaarselt üle-Eestilise võrgustikku sobivaid õpperadasiid		Õpperajad on hooldatud, nendelt saadav info on kvaliteetne ning õpetab loodust tundma ja loodus viibima	LKK, RMK	Toimus perioodiline õpperadade hooldus (RMK vastus)	Pidev	Õpperadade hooldatus, nendelt saadav info kvaliteetne ning õpetlikkusa				2007	Pidev	Õpperajad on hooldatud, nendelt saadav info on kvaliteetne ning õpetab loodust tundma ja loodus viibima	4 350	KIK (3130) Ettevõtte (1220)					
2.1.4.3.12	Toetada looduse õpetamise õppevahendite ja metoodiliste juhendite (tugikeskuste, metoodiliste keskuste ja koolide koostöös) loomist	70%	Toimub kvaliteetne ja süsteemne looduskaitse õpetamine Eesti koolides; tagatud on õppematerjalide ja -vahendite ning nende kohta käiva info kättesaadavus üldhariduskoolidele	KKM, HTM	Toimub kvaliteetne loodushariduse andmine Eesti koolides ning valik õppematerjale on olemas. Keskkonnaharidus on läbiva teemana riiklikus õppekavas, koolid kasutavad loodushariduskeskuste õppematerjale ja teenuseid. Koolid osalevad rahvusvahelises keskkonnahariduse	Pidev	Õppematerjalid ja teave õppematerjalide kohta on kättesaadav kõigile koolidele	30%	100%	30%	2007	Pidev	keskkonnaharidus on läbiva teemana riiklikus õppekavas, koolid kasutavad loodushariduskeskuste õppematerjale ja teenuseid. Koolid osalevad rahvusvahelises keskkonna-alases tegevuses (GLOBE, Läänemere Agenda 21)	298	RE	Keskkonnahariduse populariseerimine. REKK koordineerib keskkonnategevuskava elluviimist HTM haldusalas, samuti paljudest rahvusvahelistest kokkulepetest kinnipidamist.				
2.1.4.4	Süsteemse loodusharidusalase täiendkoolituse programmide väljatöötamine ning erinevate sihtgruppide vajadusest lähtuva koolituse korraldamine	70%	Sihtgruppide vajadusest lähtuv täiendkoolitus on käivitunud	KKM (HTM*)	Toetust on saanud projektid, mis on suunatud keskkonnahariduslike täiendkoolituste andmisele (KIK keskkonnateadlikkuse programm)	Pidev	Toetust saanud koolituste, seminaride õppepäevade ja konverentside arv				2000	Pidev	Jooksev töö läbi aastate, alates SA KIK loomisest aastal 2000, mistõttu ei ole otstarbekas baas-, saavutus- ja sihttasest numbriliselt määratleda ega ka tegevuse algust ja lõppu. 65 toetust saanud taotlust	4 927	KIK	EL. pogrammeriiodi ressurssi-desse on planeeritud pehmeteks tegevusteks 50 000 tuhande krooni, mille meetme määruse tingimused on koostamisel. Meede avaneb 2009 aastal ning sisaldab ka käesoleva tegevuse aspekte.	1 778	37 671	5 230	
2.1.4.4.1	Analüüsida süsteemset loodusharidust andvate õpetajate koolituse ning koostada tegevuskava koolituse kitsaskohtade parandamiseks, sh selgitada välja õpetajate täiendkoolitusevajadus (mahud, temaatika jne)	70%	Tegevuskava täiendkoolituste läbiviimiseks koostatud	KKM (HTM*)	HTM ja REKK õpetajakoolituse töögrupp koostab õpetajakoolituse strateegiat, ning täiendkoolitussüsteemi kirjeldust, mille käigus analüüsitakse nii esma- kui täiendkoolitust keskkonnahariduse vallas	Poleli	Tegevuskava täiendkoolituste läbiviimiseks koostatud			5%	2007	2013	HTM ja REKK õpetajakoolituse töögrupp koostab õpetajakoolituse strateegiat, ning täiendkoolitussüsteemi kirjeldust, mille käigus analüüsitakse nii esma- kui täiendkoolitust keskkonnahariduse vallas							
2.1.4.4.2	Selgitada ning töötada välja täiendkoolitusteks vajalikud metoodilised vahendid, tagada nende kättesaadavus, töötada välja ning rakendada vastavad täiendkoolituse programmid		Õpetajate ja õppejõudude koolitus on kvaliteetne ning nende täiendkoolitus toimub sujuvalt ja järjepidevalt	KKM (HTM*)																
2.1.4.4.3	Töötada välja ning arendada looduse vahendajate täiendõppe süsteem		Looduse vahendajate täiendõppe süsteem välja töötatud	KKM (HTM*)																
2.1.4.4.4	Korraldada lasteaiasõpetajatele loodusõppe-alane täiendkoolitus		Täiendkoolitused korraldatud, lasteaiadadel on tekkinud võimalused loodusõppe korraldamiseks ja nad saavad kasutada tugiteenuseid	KKM (HTM*)																
2.1.4.4.5*	Korraldada looduskaitsetöötajate meediaalne täiendkoolitus (oskus koostada pressiteateid, kirjutada loodusteemalisi ning loodusteemalisi tekste ja analüüse meediasse pakkuda)		Loodusteemataika ekslike käsitluste vähenemine meedias	KKM (HTM*)																
2.1.4.4.6*	Selgitada välja kohalike omavalitsuse töötajate ja riigiametnike (sh looduskaitsetöötajate) täiendkoolitusevajadus		Täiendkoolitusevajadused väljaselgitatud	KKM (HTM*)																

2.1.4.4.7*	Korraldada kohalike omavalitsuste töötajatele ja riigiametnikele piirkonnapõhiste looduslaste ning seadusandluse ja keskkonnakasutuse alaseid täiendkoolitusi ja seminare		Kohalike omavalitsuste töötajad ja riigiametnikud oskavad leida kvaliteetset loodusinfot (sh teadus- ja seiretulemusi) ning kasutada seda otsuste tegemisel	KKM (HTM*)																		
2.1.4.4.8*	Korraldada täiendkoolitused põllumajandus- ja looduskaitse alase koostöövõrgu arendamiseks LK asutustele, PRIA-le ja põllumajandusnõunikele		Täiendkoolitused korraldatud	KKM (HTM*)																		
2.1.4.4.9*	Täiendada planeeringute, kohalike strateegiate ja arengukavade valmimise protsessi loodusteemaliste ning seadusandlusteemaliste täiendkoolitustega		Valmivad kvaliteetsed strateegilised dokumendid, kus kasutatakse uusimat loodusteavet	KKM (HTM*)																		
2.1.4.4.10*	Korraldada meediatoimetajatele ja ajakirjanikele täiendkoolitusseminare (teabepäevad, ümarlauad, koostöoarutelud jms)		Ajakirjanikul on pädevad otsima loodusteemalist infot, seda analüüsima ja kajastama, ilmuvad kvaliteetsed analüütilised loodustemaatilised artiklid	KKM (HTM*)																		
2.1.4.5	Riiklike õppekavade täiendamine loodusteaduste ja keskkonnahariduse vallas ning õppeasutustele vajalike suuniste ning vahendite andmine vastava õppekava põhimõtete rakendamiseks ja keskkonnanäesmärgide seadmiseks õppeasutuste arengukavades	70%	Toimub kvaliteetne ja süsteemne looduskaitse õpetamine erinevates haridusasutustes	KKM (HTM*)	Riikliku õppekava arendamine (HTM), tulemuseks juuridiline dokument, mille kinnitab VV. KKM poolt sisend eelkõige loodusteadustesse.	Poleli	Valminud ja kinnitatud riiklik põhikooli ja gümnaasiumi õppekava.				2007	Pidev	Keskkonnaministeerium esitas Haridus- ja Teadusministeeriumile omapoolelised ettepanekud õppekava täiendamiseks 2007 aasta alguses (seisukohad ühtivad Bioloogiaõpetajate Ühingu ning Bioloogia- ja Geograafiaõpetajate Liidu seisukohtadega). Vahepeal õppekava uu				953	45 244	8 176			
2.1.4.5.1	Koostada ülevaade looduskaitse ja sellega seotud või sellele lähedaste õppekavade kohta		Ülevaade koostatud	HTM, KKM	Ülevaade on uuendamisel	Poleli	Looduskaitset ja sellega seonduvat kajastava test õppekavade täieliku ülevaate omamise määr	Ülevaade puudulik	Ülevaade umbes pooltest.	Ülevaade	50%	2007	2009	Ülevaade koostati keskkonnahariduse kontseptsiooni loomise käigus. Ülevaadet uuendatakse								
2.1.4.5.6	Integreerida looduse vaatlemine alg-, põhi- ja keskkoharidusse ning arendada looduse tundmise alast õpet		Õpilastele antakse õppekava raames süsteemset ja ajakohast praktilist loodusharidust, kasutades selleks kogu loodusharidust pakkuvate keskuste võrgustikku	HTM	Õpilastele antakse õppekava raames süsteemset praktilist loodusharidust. Üldhariduskoolides toimuvad õuesõppe tunnid ja uurimispäevad, õpilased võtavad osa keskkonnahariduslike uurimuste konkurssidest ja olümpiaadidest. Koolid osalevad Läänemere projekt	Pidev	Õpilaste/ koolide arv, kellele/ kus antakse õppekava raames süsteemset ja ajakohast praktilist loodusharidust, toetudes loodusharidust pakkuvate keskuste võrgustikule		Õpilastele antakse õppekava raames süsteemset ja ajakohast praktilist loodusharidust, kasutades selleks kogu loodusharidust pakkuvate keskuste võrgustikku		30%	2007	Pidev						Riigieelarvest rahastatakse Läänemere projekti ja osalemist rahvusvahelisel keskkonnaprojektide võistlusel (ENTK kaudu)			
2.2	BIOLOOGILINE MITMEKESISUS																			284 693	2 928 780	660 132
2.2.1	Meetmete arendamine võõrliikide väljatõrjumiseks ning potentsiaalselt levida võivate uute võõrliikide laialdase leviku vältimiseks																			5 005	93 735	9 109
2.2.1.1	Võõrliikide arengukava kontseptsiooni väljatöötamine ning rakendamine bioloogilise mitmekesisuse arengukava ja tegevusplaani allosana (aastateks 2007 – 2013)	85%	Dokument kinnitatud ning rakendatud	KKM	Kuna bioloogilise mitmekesisuse arengukava ehk LAK on seisma pandud, siis on vahetulemus null	Alustatud	Kinnitatud strateegia	Midagi pole paigas	Midagi pole paigas	Arengukava kinnitatud	0%	2006	Pole teada							2 264	38 068	
2.2.1.1.1	Töötada välja looduskaitse seaduse parandusettepanekud (või uut loodatavat keskkonna vastutuse seadust) võõrliikide sissetoomise vastutuse osas ning võõrliikide poolt tekitatud tagajärgede likvideerimise osas		Seadusemuudatus avaldatud Riigi Teatajas	KKM	Esimesed ettepanekud tehtud võõrliikide alase vastutuse alal, aga edasi tehakse veel ettepanekuid võõrliikide määruse parandamise osas. Tagajärgede likvideerimise osas olukord null.	Poleli	Valmis seadus/määrus	Osa sätteid sees LKSis	Osa sätteid sees LKSis	Kõik reguleeritud	20%	2007	2009	Vajalik muuta võõrliikide määrust ja saata see kooskõlastusele Eur Komisjoni. Tagajärgede likvideerimine lahtine teema.								
2.2.1.1.2	Välja töötada soovituslikud praktilised juhised võõrliikide kasutamise ja leviku vältimise kohta (code of practice), nn võõrliikide koodeks.		Juhised välja töötatud ning pädeva asutuse poolt kinnitatud	KKM	Esimene mustand valmis, vajab veel täiendamist ja trükkimist	Poleli	Raamat valmis	Pole alustatud	Poleli	Valmis	70%	2007	2008	KKM LKO ootab täiendusi teistelt ametiasutustelt – TTI, PÕM, otsime pilte ja illustratiivset materjali.						50	RE	

2.2.1.1.3	Tõhustada võõrliikide sissetoomise kontrolli piiril (vastutuse jagamine erinevate asutuste vahel, teostada vajalikud analüüsid, täiustada õigusakte sätestamiseks võõrliikide kontrolli piiril kohustuslikuks jms)		Kõik Eestisse toodavad liigid on kontrollitud nende võimaliku mõju kohta Eesti ökosüsteemile (liikide arv), invasiivsete võõrliikide sissetoomine on viidud miinimumini (suhtarv teatud baasaasta tasemest)	Maksu- ja Tolliamet	2007 a oli võõrliikidega seotult avastus idapiiril, kus Maksu- ja Tolliamet (MTA) pidas kinni Venemaa veekogudest püütud jõevähid, mida üritati salakaubana Eestisse toimetada.	Pidev	MTA-l on olemas mõõdik "Keelud ja piirangud avastatud rikkumiste arv", mis sisaldab kõiki	-	-	-	-	2004	Pidev	Maksu- ja tolliamet teostab tolliseaduse alusel ning oma pädevuse piires järelevalvet riikidevaheliste kaubasaadetiste, postisaadetiste või ühest riigist teise siirduvate isikutega kaasas oleva kauba üle, mille suhtes on kehtestatud keeld või piirang. Vas				Maksu- ja Tolliamet: Võõrliikide kontrollimine piiril on üks osa tavapärasest Maksu- ja tolliameti poolt teostatavast piirkontrollist. Eraldi rahastamisallikaid ei ole hetkeseisuga planeeritud.			
2.2.1.1.4	Ratifitseerida IMO Ballastvete konventsiooni ning rakendada selle nõudeid (nt kontrollida sadamates laevade ballastvett, sätestada kohustus ballastveed avamerel spetsiaalselt selleks ettenähtud kohtades välja lasta või sadamas kahjutustada jne)		Vee võõrliikide sissetoomine ballastvetega viidud miinimumini	MKM, Veeteede Amet, KKM, KKI																	
2.2.1.1.5	Rakendada rahvusvaheliste võõrliikidega seonduvate konventsioonide (IPPC - International Plant Protection Convention ja EPPO - European and Mediterranean Plant Protection Organization) nõudeid Eesti tingimustele vastavalt (nt keelustada EPPO vastavate nim		Vastavad muudatused tehtud Taimekaitse seaduses ja Looduskaitse seaduses või nende regulatiivsetes aktides	Taimetoodangu Inspektsioon, PM, KKM	Ministri määrusega keelatud riiki toomine EPPO nimekirja liikide liikideriiki toomine; vajalik nimekirja uus analüüs ja täiendamine; leviku reguleerimine täiesti lahtine peale karuputke.	Poleli		20%		20%	2004	Pidev	Kuna EPPO töötab kogu aeg ja töötab välja uusi juhiseid, siis nende rakendamine on pidev töö	0							
2.2.1.1.6	Rakendada Euroopa Nõukogu määrus, mis määratleb võõrliikide ja kohalikul mitte esinevate liikide kasutamist vesiviljeluses		Võõrliikide levimine loodusesse vesiviljelusest viidud miinimumini, ohtlike võõrliike ei lubata vesiviljeluses kasvatada	PM, KKM	Ootame, et Eur Kom võtaks otsuse vastu selle kohta, kuidas seda määrust ELis rakendada ja milline register luuakse.	Poleli	Register valmis/ välja antud lubade arv	0	0	0%	2007	Sõltub EL-st	Peame ära ootama Euroopa Komisjoni otsuse, enne ei saa hakata määrust rakendada. Määrus jõustus 2007.	0							
2.2.1.1.7	Arendada ning korraldada teavitus- ja ennetustööd võõrliikide leviku teemadel (nt selgitada leviku põhjusi, allikaid, vältimise võimalusi jms.), välja töötada vastavad õppematerjalid, juhised, käsiraamatud erinevate sihtgruppide vajadustest lähtuvalt		Publitseeritud materjalide arv erinevatele sihtgruppidele	KKM, HTM, MTÜd	2007. ei tehtud KKM selles valdkonnas midagi.	Edasi lükatud									0						
2.2.1.1.8	Töötada välja ning rakendada jätkusuutliku rahastamise skeem võõrliikide tõrjeks		Toetuskeemid välja töötatud	KKM, PM	2007. ei tehtud KKM selles valdkonnas midagi.										0						
2.2.1.2	Meetmete rakendamine võõrliikide ohjamiseks	80%	Ohjamiskavad on koostatud ning neid rakendatakse	KKM	Sosnovski karuputke tõrje		Kehtivate ohjamiskavade arv		Sosnovski karuputke tõrje: 420 ha				Saavutustase 2012: 900 ha	0			2 741	55 667	9 109		
2.2.1.2.1	Töötada välja ja rakendada ohtlikumate invasiivsete võõrliikide ohjamiskavad		Ohjamiskavad kinnitatud x arv liikidele	KKM, LKK	Ohtlikumad invasiivsed võõrliigid määratletud ja nende ohjamiskavad koostatud ja neid rakendatakse (LKK). 2007. alustati labiräakimisi mingi ja kähriku ohjamiskava loomiseks (KKM).	Pidev	Kehtivate ohjamiskavade arv	1	Väljatöötatud ca 20 ohjamiskava				Saavutustase 2012: 15	10%	2007	Pidev	Kõikidele võõrliikidele ei jõua kunagi ohjamiskavu koostada, optimaalne oleks 1-2 3 ohjamiskava aastas.	4 000	KIK		
2.2.1.2.2	Korraldada võõrliikide ökoloogiliste ja majanduslike mõjude analüüsi teostamine koos hinnanguga edasisele levile ja selle tõkestamise viiside väljatöötamisega		Analüüs teostatud ja tulemused integreeritud vastavatesse strateegilistesse dokumentidesse	KKM, MKM	Analüüsid teostatud, leviku tõkestamise viisid välja töötatud.	Pidev									0						
2.2.1.2.3	Muuta võõrliikide andmebaas (EELIS all) funktsionaalseks ja regulaarselt kaasajastatavaks, kaasajastada Põhjamaade võõrliikide andmebaasi (NOBANIS) ning teostada võõrliikide süsteemne seire		Kaasajastatud andmed võõrliikide andmebaasis, info andmebaasi avalikult kättesaadav	KKM, ITK, teadusasutused (MEI)	EELIS võõrliikide osa projekteerimine ja rakendamine lõpule viidud. Seisuga det. 2007 alustatud LKK poolt edastatud võõrliikide (karuputk) 2007 aasta andmete ülevaatuse ja andmebaasidesse kandmisega.	Pidev			30%	100%	30%	2007	ITK poolt teostatud EELIS-es tehniline lahendus. Seni ITK kohustuseks jäänud tegevused 100% täidetud. Edasine sõltub tegevuse koordineerimisest	50	RE						
2.2.2	Seiresüsteemide arendamine ja tõhustamine teadmispõhiste otsuste tegemise võimaldamiseks																		16 028	145 020	7 184
2.2.2.1	Arendada elurikkuse seire süsteemi ja suutlikkust toota infot pädevate looduskaitsealaste otsuste tegemiseks	90%	Elurikkuse seire on läbi viidud komplekselt ja seostatult ning elurikkuse seire süsteem rahuldab nii kaitseala vajadusi, riiklike vajadusi kui rahvusvahelisi kohustusi	KKM, LKK, ITK	Riikliku seireprogrammi täiendati rahvusvahelisel oluliste liigirühmade "kiilid", "maismaalimused" ja "rähnid" ning koosluste "metsa ja raba põlendikud" seireprogrammidega. Kaasajastati saarna seire metoodika. Elurikkuse seire kompleksiks läbiviimiseks	Pidev						2007	Pidev		510	RE (200) KIK (310)		3 277	37 948	1 851	
2.2.2.1.7	Seostada harrastuslike loodusvaatluste koondamise ja analüüsimise süsteem riikliku seirega		Nii projektipõhised seireandmed kui harrastuslike vaatluste tulemused on liidetud riikliku seire andmebaasi ning keskkonnaregistriga ning on kaasatud üleriiklike trendide analüüsi	LKK, ITK	Loodud veebipõhine rakendus harrastuslike loodusvaatluste süstemaatiliseks koondamiseks. Loodud lahendus sisestatud kaitsealuste liikide andmete kontrolliks ja edastamiseks keskkonnaregistrisse	Pidev			50%		50%	2007	Harrastuslik ja riiklik seire seostatud (100 %)	80	RE						
2.2.2.1.8	Arendada seireandmete haldamise süsteemi ja koordineerida selle kasutamist		Seireandmete haldamiseks keskne asutus loodud	KKM, ITK	Arendatud EELIS programmi vastavat osa	Pidev			70%		70%	2005	Seireandmete haldamiseks keskne asutus loodud (100%)	350	RE						

2.2.2.2	Teadus- ja seirepõhise info pidev tootmine ning kasutamine loodusarvustuses (keskkonnateadlikkuse tõstmine ühiskonnas) ning looduskaitseüsteemi arendamisel (ametnike, spetsialistide pädevuse ja kvalifikatsiooni tõstmine). Seireinfo tulemuste põhjal rakend	80%	On olemas sihtrühmade vajadusi arvestav jooksev teave pakutava teadus- ja seireinfo ning loodushoius tarviliku info kohta	KKM, ITK	Arendatud seireveebi. Alustatud seiretrüki ettevalmistustöödega	Pidev			80%	Kõigi sihtrühmade vajadusi arvestav jooksev teave olemas (100%)	80%	2005			650	RE		11 321	107 073	5 333
2.2.2.1	Arendada bioloogilise teabe võrgustiku juures välj elurikkuse teabe infokeskus		On loodud loodusteabe teenistus; on olemas jooksev teave pakutava teadus- ja seireinfo ning loodushoius tarviliku info kohta	KKM, ITK	Arendatud veebiteenusid (keskkonnaregistri avalik veebiteenus, seireveeb, keskkonnainfo.ee, eelis.ee) ja EELIS programmi, et tagada aktuaalse info jõudmine andmekasutajateni	Pidev			On loodud loodusteabe teenistus	Kõigi sihtrühmade vajadusi arvestav jooksev teave olemas (100%)	30%	2007			150	RE				
2.2.2.2	Luu ning rakendada süsteem teadus- ja seireinfo ühtseks ja kompleksseks analüüsimiseks ning erinevatele sihtrühmadele (otsusetegijad, kaitsealad, õpilased, meedia jne) tõlgendamiseks ja levitamiseks		On olemas jooksev teave pakutava teadus- ja seireinfo ning loodushoius tarviliku info kohta	KKM, ITK	arendatud veebiteenusid ja korraldatud infopäevi	Pidev			30%	Kõigi sihtrühmade vajadusi arvestav jooksev teave olemas (100%)	30%	2005			200	RE				
2.2.2.3	Koostada ja kinnitada ametlikud riiklikud annoteeritud liikide ja koosluste nimekirjad ning avalikustada Eesti looduse infosteemis (EELIS) kui riikliku keskkonnaregistri struktuuriüksuses		Olemas on ametlikult kinnitatud riiklikud annoteeritud liikide ja koosluste nimekirjad ja need on integreeritud keskkonnaregistrisse	KKM, LKK, ITK	Norra abiprojekt "Estonian biodiversity databases"	Poleeli			60%	Ametlikult kinnit. riiklikud annoteeritud liikide ja koosluste nimekirjad on olemas	60%	2006			86	RE (20) välisabi (66)				
2.2.2.16	Luuu Eesti eluslooduse kohta läbi viidud uuringute andmebaas koos vaba ligipääsuga riiklikult finantseeritud uuringute aruannetele ja publikatsioonidele		Loodusteema huviline leiab kergesti loodusteadusliku teema sobiva keerukusega värsket esitlust; praktilise looduskaitse teostajatele on Eesti looduse kohta läbiviidud teadus-uuringute tulemused kättesaadavad	KKM, ITK	Seirearuanded veebis kättesaadavad	Poleeli			Seirearuanded veebis kättesaadavad	Praktilise looduskaitse teostajatele on Eesti looduse kohta läbiviidud teadusuuringute tulemused kättesaadavad	60%				20	RE				
2.2.2.20	Luuu interneti põhine süsteem ohustatud liikide ja võõrliikide leiuandmete kogumiseks (sh liigikaitse info haldamiseks mõeldud andmebaasiformaadi loomine ja vabavaraline levitamine)		Internetipõhine süsteem loodud	KKM, ITK	Arendatud on loodusvaatluste andmebaasi veebiteenus	Poleeli			85%	Internetipõhine süsteem on loodud (100%)	85%				450	RE				
2.2.3	Olemasoleva kaitstavate alade võrgustiku säilitamine, täiendamine ning edasiarendamine																	263 659	2 690 025	643 839
2.2.3.1	Rahvusvaheliste looduskaitse programmide (sh konventsioonid) rakendamise soodustamine ja korraldamine	75%	konventsioonide nõuded täidetud	KKM											270	RE		3 575	38 787	
2.2.3.1.1	Moodustada merekaitsealade võrgustik, võtta väärtuslikud merealad kaitse alla (ühtlustada erinevad merealad sisaldavad võrgustikud hõlmates Natura, HELCOM, olemasolevad kaitsealad)		Mereelupaikade ja -organismide mitmekesisuse indikaatorid (ei ole võrreldes 2005 a halvenenud), kaitseväärtusega aladest on olemas kvaliteetne ülevaade, on olemas kaitse alla võtmise kriteeriumid ja vastavad kaitsemehhanismid	KKM, LKK	2007. jõustus Läänemere Tegevuskava, 2007. toimus selle analüüs ja rakendamise ette valmistamine. Tegelik töö algab 2008 ja edasi.	Poleeli	Merekaitsealade arv	24	24	Merekaitsealade ühtlustatud võrgustik on moodustatud (100%)	25%	2011	Eestis on praegu 24 merekaitseala, aga pole teada, kui palju veel juurde on vaja. Neil kaitsealadel pole veel kaitsekorralduskavu, seetõttu täitmise protsent madal.							
2.2.3.1.2	Arendada ning rakendada kogukonna kaasamisele suunatud programme		Kogukonna kaasamisele suunatud programmid on rakendunud	KKM																
2.2.3.1.3	Toetada ning rakendada Euroopas ohustatud liikide kaitseks loodud programme		Rahvusvahelisi kohustusi täitvad liigikaitse programmid on rakendatud	KKM	Euroopa Liidu LIFE programmi projektide „Protection of Triturus cristatus in Eastern Baltic region“ (BALTRIT) ja „Rehabilitation of the Baltic Coastal Lagoon Habitat Complex“ (BALTCOAST) elluviimine	Jätkuvad							BALTRIT 2004, BALTCOAST 2005	BALTRIT 2008, BALTCOAST 2011	4 575	RE (355) KIK (3687) välisabi (533)				
2.2.3.1.4	Rakendada rahvusvaheliste looduskaitse konventsioonide (CITES, Ramsar, CBD, Cartagena protokoll, Bon, Bern) nõudeid Eesti tingimustele ja vajadustele kohaselt, liituda IUCNga		Rahvusvaheliste konventsioonide nõuded täidetud	KKM	2007. aasta algul ühines Eesti rahvusvahelise looduse ja loodusvarade kaitse ühinguga (IUCN), mis on suurim loodus- ja keskkonnakaitseorganisatsioon maailmas. IUCN määrab maailmas looduskaitse üldised suunad, määrab tähtsamad probleemid ja teadlaste ning	Jätkuv	EL loodusdirektiivi liikide ja elupaigatüüpide soodne seisund.	Elupaigatüüpide soodne 25 tk, ebapiisav 22 tk, halb 8 tk, teadmata 5 tk. Liigid: soodne 24 tk, ebapiisav 44 tk, halb 5 tk, teadmata 27 tk.	2006. a seisundi säilitatud.	Seisund sama või paranenud. CBD riiklik aruanne esitatud 2008 ja 2013; bioloogilise strateegia kinnitatud aastal 2009 jms		Pidev	Pidev							
2.2.3.2	Elupaikade ja koosluste kaitseks vajalike kaitsemeetmete ja -tegevuste edasiarendamine ning integreerimine, mis tagab efektiivselt liikide elujõuliste populatsioonide säilimise	95%	Kaitsemeetmed on rakendatud	KKM, LKK, RMK, MKUK	Elupaigatüüpide ja koosluste kaitse vajaduse määratlemine, sidumine liikide kaitsega	Pidev												249 457	2 521 976	605 104

2.2.3.2.2	Täiendada kaitsealade süsteemi, sh moodustada uued kaitsealad või täiendada olemasolevaid nende elupaigatüüpide kaitseks, mille esindatus olemasolevatel kaitsealadel ei ole piisav		Kaitsealade süsteem on toimiv, kaitse all on kõik Eestile omased ja esinduslikud haruldaste koosluste ja elupaikade esinemiskohad	KKM, LKK	Täiendada on vaja merekaitsealade suhtes		Vana kaitsekorraga kaitsealade arv	143	Saavutustase 2008 = 100	0															
2.2.3.2.5	Kinnitada loodusmaastike kaitset tagavad kaitseeskirjad, koostada ning rakendada vastavad kaitsekorralduskavad ja kaitsemeetmed		Kaitsemeetmed on rakendatud	KKM, LKK	Võeti kaitse alla 25 uut kaitseala ja muudeti 32 olemasoleva kaitseala kaitse-eeskirja. Kehtestati 8 kaitseala ja 1 hoiuala kaitsekorralduskava ja valmis lisaks 3 kaitsekorralduskava. Valmis 1 võõrliigi ohjamiskava (törje programm).	Pidev	Kehtivate kaitsekorralduskavade arv	10	Saavutustase 2008: 35	Saavutustase 2012: 525	6%	2006	2012					2 575	KIK						
2.2.3.2.8	Luu kaitsekorralduskavade ja liikide tegevuskavade andmebaas		Andmebaas loodud ning selle haldamiseks vajalikud vahendid olemas	KKM, ITK, LKK	Valmis 1 etapp														89	KIK					
2.2.3.2.9	Arendada ning rakendada kaitsealuste maade ostmise-vahetamise süsteemi		Maade ostmise-vahetamise süsteem toimib efektiivselt	KKM, Maaamet, LKK	Riik omandas 2007. aastal 54 looduskaitsealade piirangutega kinnisasja	Pidev	Kinnistuste arv	Riik on omandanud 322 looduskaitsealade piirangutega kinnistust	Omandati täiendavalt 54 kinnistust	Määratletud		2001	pidev	Looduskaitsealade piirangutega kinnistuste omandamine riigile on pidev protsess, mis sõltub esitatud taotlustest.					2 264	RE					
			Õigusaktide ja menetluskordade muudatuste ettevalmistamine seoses vahetamismenetluste lõpetamisega		Pooleli	Vajaliku õigusaktide ja dokumentide on valmis			Õigusaktide ettevalmistamine	Õigusnormid rakenduses	50%	2007	2008												
			Looduskaitsealade piirangutega maade omandamise menetluste andmebaas on loodud.		Täidetud	Valmis andmebaas			Andmebaas loodud	Andmebaas on kasutatav	100%	2007	pidev	Andmebaasi täidetakse pidevalt ning vajadusel arendatakse edasi.											
2.2.3.3	Järjepideva ning liigikaitsealade kasutatava ülevaate olemasolu tagamine liikide ohustatuse kohta Eestis, mis aitab kaasa ohustatud liikide ja nende vajalike elupaikade säilimisele	95%	Ohustatud liikide nimestiku pidamine on korraldatud vastavalt looduskaitse põhimõtetele; liikide ohustatuse ja ohutegurite hinnangud on sõltumatu, objektiivsed ja avatud aruteludeks	KKM																10 626	129 262	38 735			
2.2.3.3.3	Koostada ning rakendada tegevuskava vähetuntud liigirühmade inventeerimiseks Eestis (olemasolevate andmebaaside täiendamine ja vajadusel muutmine, vastavate rühmade kaitsevajaduse selgitamine ja kaitsemeetmete väljatöötamine)		Vähetuntud liigirühmade inventeerimine on planeeritud loogiliselt ja jõukohasena ning nii, et on võimalik hinnata nende ohustatust ning planeerida kaitsemeetmeid; loodud riiklik andmekogu ohustatud liikide kaitseks rakendatud meetmete kohta (sh teostatud)	KKM, LKK																20	RE				
2.2.3.3.5	Koostada ning ajakohastada ohustatud liikide kaitsejuhised (sh muuta kaitsejuhised avalikult kättesaadavaks)		Iga ohustatud liigi soovituslikud kaitsemeetmed on ajakohased ning vastavate kaitsemeetmete kohta on võimalik saada kohest infot	KKM, LKK, ITK	Tegevuskava harivesiliku kaitse korraldamiseks Eestis	Kinnitatud	1 kava	Kava koostamine	Kinnitatud kava	Harivesiliku soodsa looduskaitse seisundi saavutamise		2007	2012												
2.2.3.3.8	Koostada ja rakendada tegevuskavaid liikide kaitseks ja ohjamiseks (sh töhestada ohustatud liikide kaitset ex-situ ja toetada jätkuvalt tegevusi nende loodusliku populatsiooni säilimiseks)		Liikide kaitse- ja ohjamistegevused on reguleeritud nende loodusliku populatsioonide säilimiseks vajalikul määral	KKM, LKK, ITK																2 891	KIK				
3	KLIIMAMUTUSTE LEEVENDAMINE JA ÕHU KVALITEET																			4 537 395					
3.1	Energia tootmine																			2 370 408	44 961 046	27 167 509			
3.1.1	Olemasolevate energeetiliste ressursside kasutatavuse hindamine ja kasutamise pikaajaliste kavade koostamine																			25 568	KIK	1 457	7 607	0	
3.1.1.1	"Biomassi ja bioenergia kasutamise edendamise arengukava aastateks 2007-2013" koostamine	60%	Sisend energeetika alastes arengukavadesse	PM, KKM, MKM	Tellitud on vajalikud uuringud arengukava teise etapi (2009-2013) rakendamiseks ja ülevaade biokütuste turu kohta. Valdonna info on avaldatud bioenergia kodulehel. On korraldatud seminare ja õppereise. On toetatud valdkonna ürituste ja projektide korral	Pooleli	Uuringute arv, seminaaride arv, õppereiside arv	Arengukava võeti vastu jaanuaris 2007	Tellitud 12 uuringut/analüüsi; korraldatud või toetatud 11 seminari ja 3 õppereisi.	2007a jaanuaris vastu võetud arengukava on rakendunud.	20%	2007	2013						9 500	RE	PM	559	2 218	0	
3.1.1.2	Kasvuhoonegaaside (KHG) vähendamise kava uuendamine	70%	Sisend energeetika alastes arengukavadesse	KKM	Kava on uuendatud	Pooleli	Kava on uuendatud ning ettepanekud asjakohaste programmide ja arengukavade muutmiseks edastatud	0	0	100%	0%	2008	2009							90	RE		0	1 349	0

3.1.1.3	Eesti paiksetest ja liikuvatest saasteallikatest välisõhku eralduvate saasteainete summaarsete heitkoguste vähendamise riiklik programm aastateks 2006-2015 koostamine ja käivitamine	70%	Sisend energeetika alastesse arengukavadesse	KKM	Programm on VV esitamiseks valmis	Poleli	Program m vastu võetud ja prog-rammis sätestatud eesmärgid saavutatud	0	50%	90%	50%	2006	2015		0			448	1 379	0	
3.1.1.4	Kütuse- ja energiamajanduse pikaajalise riikliku arengukava koostamine	80%	Alusdokument energeetikasektori arendamiseks	MKM														0	1 341	0	
3.1.1.5	Eesti elektrimajanduse arengukava koostamine	80%	Alusdokument energeetikasektori arendamiseks	MKM														448	1 320	0	
3.1.1.6 *	Energia impordi/ekspordi põhimõtete kujundamine	60%	Alusdokument energeetikasektori arendamiseks	MKM														0			
3.1.2	Välisõhu kaitse õigusaktide väljatöötamine ja täiendamine (eeldusel, et eelnevalt on saadud koostööalane Justitsministeeriumilt eelnõu väljatöötamiseks) ning välisõhu seiresüsteemi arendamine														6 959	KIK		7 721	42 411	0	
3.1.2.1	Välisõhukaitse seadusest tulenevate alamaste õigusaktide eelnõude koostamine ja kaasajastamine-täiendamine (eeldusel, et eelnevalt on saadud koostööalane Justitsministeeriumilt eelnõu väljatöötamiseks)	50%	Valminud uute või uuendatud olemasolevate õigusaktide eelnõud	KKM	Plaanitud õigusaktid vastu võetud ja õigusaktide eelnõud koostatud	Pidev			Plaanitud õigus-aktid vastu võetud ja õigus-aktide eelnõud koostatud	Valminud uute või uuendatud olemasolevate õigusaktide eelnõud		2007	Pidev					336	3 507	0	
3.1.2.2	Piiriülese õhusaaste kauglevi Genfi konventsiooni protokollidest tulenevate kohustuste täitmine, sh aruandlussüsteemi arendamine ning seire ja hindamise Euroopa ühisprogrammi (EMEP) õhuseiresüsteemi kaasajastamine	50%	Konventsiooni kohustused täidetud, (vastav aruandlus esitatud, toimiv seire jne.)	KKM	Genfi konventsiooni protokollidest tulenevad aruandekohustused on täidetud ning EMEP õhuseiresüsteemi kaasajastatud	Pidev			Genfi konventsiooni protokollidest tulenevaid aruannete esitamist jätkatakse ning EMEP seiresüsteemi kaasajastamine jätkub	Konventsiooni kohustused täidetud, (vastav aruandlus esitatud, toimiv seire jne.)		2007	Pidev		645	RE	KKM	5 595	31 071	0	
				ITK	Piiriülese õhusaaste kauglevi konventsiooni sekretariaadile aruanne saasteainete heitkoguste kohta on saadetud nõutud mahus ja formaadis tähtajaliselt (heitkogused 1990 – 2005. a.; prognoos 2010 ja 2015. a.; EMEPi ruudustik 1990, 1995, 2000, 2005 Eesti ko	Pidev															
3.1.2.3	E-PRTR andmebaasi juurutamine ja kasutuselevõtt Eestis	60%	Üleminek senselt EPER andmebaasilt E-PRTR andmebaasile	KKM	Andmebaas kasutusele võetud	Poleli	Andmebaas kasutusele võetud		90%	Senselt EPER andmebaasilt on E-PRTR andmebaasile täielikult ülemineud.		90%	2006	Pidev		30	RE		671	917	0
				ITK	EPER-i 2004. a kohta on aruanne korrigeeritud ja täiendatud (õhu osas, arvatud juurde metaani heitkogused prügilatest). Koostatud on riigi koondaruanne välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste kohta aastal 2006 vastavalt direktiivile 2001/81/EÜ t	Poleli			Koostatud on riigi koondaruanne välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste kohta aastal 2006 vastavalt direktiivile 2001/81/EÜ			50%	2008	Pidev	ITK-l 2007 aastal konkreetsed kohustused puudusid. Täidame praeguse vanemat versiooni EPER						
3.1.2.4	KHG inventuuri ja monitooringu läbiviimine	70%	Toimub regulaarne igaaastane inventuur ning RJK1 haaratud ettevõtete KHG monitooring	KKM, ITK	Varasemast tunduvalt mahukam kasvuhoonegaaside inventuur ja selle aruanne esitati tähtjaks ÜRO kliimasekretariaati ning sellele anti parim hinnang kui kunagi varem. Saavutati Eesti lubatud koguse kinnitamine ÜRO kliimasekretariaadi poolt 14.11.2007, mis	Pidev	Toimub regulaarne igaaastane inventuur ning RJK1 haaratud ettevõtete KHG monitooring		90%	KHG inventuuri ja monitooring on läbi viidud parimal võimalikul moel ja saanud kõrge hinnangu		90%	2007	Pidev		1 050	RE		336	3 090	0
3.1.2.5	KHG arvestamise meetodika kaasajastamine	50%	KHG arvestamise vastavus rahvusvahelistele nõuetele	KKM, ITK	Õigusakt vastu võetud	Täidetud	KHG arvestamise vastavus rahvusvahelistele nõuetele		Õigusakt vastu võetud	Õigusakt vastu võetud ja meetodika kaasajastatud		100%	2007	Pidev		150	RE	KKM	336	1 659	0

					KHG inventuuri raames on metoodika aasta-aastalt kaasajastatud. 2007. aastal toimunud KHG inventuuri ülevaatuse käigus esitasid ÜRO eksperdid mitmeid ettepanekuid metoodika parandamiseks ning eri sektorite võimalikult detailseks analüüsiks. Neid ettepanek	Pidev					80%	2007	Pidev		300	RE	KKM				
3.1.2.6	Kliimaaruande koostamine tulenevalt ÜRO kliimakonventsioonist.	70%	Koostatakse regulaarne nõuetekohane kliimaaruanne	KKM, ITK	Kliimaaruande koostamine (iga 4-5 aasta tagant). Järgmine aastal 2010.							2008	Perioodi-line					0	737	0	
3.1.2.7	Riigisese saastelagedest tuleneva SO2 ja NOX kauplemise süsteemi väljatöötamine ja juurutamine	50%	Kauplemissüsteem toimib	KKM, ITK	On teostatud ülevaatlik uuring maakondade heitkogustest ning võimalikest projektisioonidest tulevikus	Edasi lükatud	Riigisese saastelagedest tuleneva SO2 ja NOX kauplemise süsteemi väljatöötatud ja toimib	0	20	100	20	2006	2015	Tegevus edasi lükatud kuna Euroopa Komisjon pole tänaseks esitanud uut NEC direktiivi eelnõud	300	RE	KKM	448	1 430	0	
3.1.3	Uute energiatootmisviiside alase teadus- ja arendustöö ning pilootprojektide toetamine																	4 345	38 287	0	
3.1.3.1	Investeeringuabi innovaatilistel lahendustel põhinevate energia demonstratsioonitootmisviiside rajamiseks ja lokaalseid lahendusi pakkuvate tehnoloogiate rakendamiseks	70%	Toimivad uurimisprojektid antud vallas, mille tulemusena hinnatakse ühe või teise lahenduse realiseerimise võimalusi	TTÜ, TÜ, EMÜ ettevõtted, MKM	Energiatehnoloogia programm on MKM-is koostamisel	Poleli	Program m koostatud	0	0	100	0	2007	2015		3 309	RE (1026) KOV (50) välisabi (1633) ettevõtte (600)		4 345	38 287	0	
					Maaülikool	Uuring: Tahke biokütuse tootmistehnoloogia arendamine	Poleli					2007	2008	EAS, 10-2/10131							
					Maaülikool	Uuring: Eestimaise biomassi ning tootmise kõrvalsaaduste ja jäätmete biogaasi tootlikkuspotsentsiaal ning anaeroobse fermentatsiooni kineetika	Poleli						2007	2010	Eesti Energia TE JUH-076-63						
					Maaülikool	Uuring: Bioenergeetika eesmärgil energiakultuuride (haab, pappel, paju, kask, lepp, raps, galeega, teravili, päide-roog, ida-kitsehernes ja kanep) tootmise (kasvatamine, koristamine ja müügiks eeltöötlemine) tasuvusuuringu läbiviimine	Lõpetatud						2007	2007	Biomassi ja bioenergia arengukava, PM						
					Maaülikool	Eestis olemasoleva, praeguse või juba kavandatud tootmise-tarbimise juures tekkiva biomassi ressursi hindamine	Lõpetatud						2007	2007	Biomassi ja bioenergia arengukava, MES						
					Maaülikool	Uuring: Rohtsed energiakultuurid Eestis	Lõpetatud						2007	2007	Biomassi ja bioenergia arengukava, MES						
					Maaülikool	Uuring/hinnang: Puitainete kasutusvõimalused energiakultuurina Eestis	Lõpetatud						2007	2007	Biomassi ja bioenergia arengukava, MES						
					Maaülikool	Biogaasi kasutamine tootmise energiavajaduse katmiseks Salutaguse pärmitehases	Lõpetatud						2007	2007	ettevõtte EUROPOLIS OÜ						
					Maaülikool	Biogaasi tootmisvõimaluste eeluuringu Vinni piirkonnas	Lõpetatud						2007	2007	Vinni vallavalitsus						
					Maaülikool	Avamere tuuleparkide rajamisega Loode-Eesti rannikumerre kaasnevate keskkonnamõjude hindamine	Lõpetatud						2007	2007	TÜ Mereinstituut						
					Maaülikool	Integrated European Network for Biomass Co-firing (NETBIOCOF) 6RP	Lõpetatud						2005	2007	Euroopa Komisjon, Contract no SES6-CT-020007-(SES6)						
					Maaülikool	Projekt: "Solution for the safe application of wastewater and sludge for high efficient biomass production in Short-Rotation-Plantation (BIOBROS) 6RP" täitmine	Poleli						2006	2008	Euroopa Komisjon, Contract no 012429						
3.1.3.1.1	Päikesenergeetika alaste uuringute ja pilootprojektide toetamine	70%	Toimuvad jätkuvad uuringud ja arendustöö, koos Eestis paiknevate pilootprojektide elluviimisega	TTÜ, TÜ, EMÜ ettevõtted, MKM	Spektraalse peentimmimise viise iseorganiseeruvates molekulaarkompleksides ja valgusmuundurites (TÜ)	Poleli						2007	2010	Kontaktisik TÜ-s: Arvin Freiberg	240	RE	ETF	0			
3.1.3.1.2	Energia salvestamise võimalikkuse ning kasutegur tõstmise alaste uuringute toetamine	70%	Toimuvad jätkuvad uuringud ja arendustöö, koos Eestis paiknevate pilootprojektide elluviimisega	TTÜ, TÜ, EMÜ ettevõtted, MKM														0			
3.1.3.1.3	Süntetilise gaasi tootmise, transpordi kasutamise alaste uuringute läbiviimine, pilootprojektide toetamine	70%	Toimuvad jätkuvad uuringud ja arendustöö, koos Eestis paiknevate pilootprojektide elluviimisega	TTÜ, TÜ, EMÜ ettevõtted, MKM	Energiatehnoloogia programm on MKM-is koostamisel	Poleli	Program m koostatud	0	0	100	0	2007	2015					0			
3.1.3.1.4	Uute vedelate ja gaasiliste biokütuste tootmise alaste uuringute läbiviimine koos pilootseadmete rajamisega	70%	Toimuvad jätkuvad uuringud ja arendustöö, koos Eestis paiknevate pilootprojektide elluviimisega	TTÜ, TÜ, EMÜ ettevõtted	Biokütuse labori sisustamine, kütuste kvaliteedi uuringud	Poleli						2007	2008		2 040	Ettevõtte (2040)		0			
3.1.4	Olemasoleva tootmisbaasi moderniseerimine keskkonnanõuetega vastavusse viimiseks																	1 048 048	25 815 214	23 898 036	
3.1.4.1	Narva Elektriijaama (NEJ) 2 uue energiabloki ehitamine	80%	Eesti baaskoormust kandvad kõikidele EL keskkonnanõuetele vastavad energiablokid	Eesti Energia	Toimub NEJ Energiakompleksi KMH ja KSH ning detailplaneerimine	Poleli	Uute CFB plokkide arv	0	0			2007	2015 - 2016	Energiaplokkide rajamise investeerimise otsus tehakse peale vastavate hangete läbiviimist lähtuvalt turusituatsioonist ning Eesti energeetika arengukavadest; NEJ tuhaarastussüsteemi rekonstrueerimine	97 425	Ettevõtte (71791) Välisabi (25633,9)	Investeeringuid pole tehtud seoses Eesti energeetika arengukavadega	1 119	8 253 297	8 252 178	
3.1.4.2	Iru Soojuselektriijaama (SEJ) viimine vastavusse keskkonnanõuetega	70%	Soojust ja elektrit koostootev jaam vastab EL keskkonnanõuetele	Eesti Energia	Energiaplokk nr 2 varustatud uute Low-NOx põletitega, mis tagavad LCP vastavuse. Energiabloki nr 1 renoveerimine toimub vastavalt turusituatsioonist paranemisele	Täidetud/edasi lükatud	LCP vastavuse s plokkide arv	0	1			2005	2008	Energiaploki nr 1 renoveerimise otsus tehakse peale turuolukorra paranemist. Täna ei ole see majanduslikult põhjendatud (st. puudub tööks vajalik soojuskoormus)	40 995	Ettevõtte		119 802	259 566	234 983	
3.1.4.3	Ahtme SEJ renoveerimine ning keskkonnanõuetele vastavusse viimine	70%	Soojust ja elektrit koostootev jaam vastab EL keskkonnanõuetele ja kasutab põlevkivi asemel keskkonnanõuetele vastavat kütust	Kohtla-Järve Soojus	Toimuvad eeltööd KSH ja detailplaneeringu näol, mis on lõpufaasis. Alustatakse tipukatlamaja rajamise ettevalmistamist ning elektriijaama hanke korraldamisega	Poleli	LCP vastavuse arv	0	0	1		2005	2011	Lõplik investeerimise otsus tehakse lähtuvalt turusituatsioonist peale hankekonkursi läbiviimist	1 324	KIK		3 356	1 234 020	1 228 096	

3.1.4.4	NEJ olemasolevate energiablokkide heitgaaside puhastusmeetmete täiendamine ja efektiivsuse tõstmine	80%	Olemasolevad tootmistükkused vastavad EL keskkonnanõuetele	Eesti Energia	Välja on kuulutatud hange desulfuriseerimis-seadmete (deSOx) paigaldamiseks kahele Eesti Elektri jaama 200 MW energiablokkile. Uuritakse täiendavalt NOx taseme alandamise võimalusi	Poleli	LCP vastav PC plokkide arv	0	0	4	0%	2006	2012	Vastavalt hanke tulemustele ning paigaldatavate filtrite efektiivsusele on võimalik ka 5. PC ploki varustamine filtritega	324	Ettevõtte	0	4 369 965	4 369 965	
3.1.4.5	Kaugkütte katlamajade ümberehitamine sooja- ja elektri koostootmisjaamadeks	60%	Koostootmispotentsiaali parem ära kasutamine	MKM, KOV, ettevõtted	Torma vallas Sadala katlamaja renoveerimine, Elva linna keskkatlamaja rekonstrueerimine	Täidetud									10 843	RE (500) KIK (940) KOV (4402,9) Valisabi (5000)	559	280 236	278 325	
3.1.4.6	NEJ energiablokkide renoveerimine	80%	Eesti baaskoormust kandvad kookidele EL keskkonnanõuetele vastavad energiablokid	Eesti Energia	Võetakse uuesti plaanidesse vastavalt turusituatsioonile ja arengukavadele	Loobutud											0	5 024 219	5 022 444	
3.1.4.7	Teiste suurte põletusseadmete EL keskkonnanõuetega vastavusse viimine	70%	Eestis olevad suured põletusseadmed vastavad EL keskkonnanõuetele	Ettevõtted	On teostatud uuring suurte põletusseadmetele kehtestatud piirväärtustele väljuvates gaasides	Poleli	Suurte põletusseadmete	50%	70%	70%	70%	2004	2016		121 900	RE (900) Ettevõtte (121000)	Ettevõtte: VKG	0	973 442	971 256
3.1.4.8	Uute koostootmistükkude rajamine majanduslikult ja keskkonnakaitsele põhjendatud asukohtadesse	70%	Eestis on maksimaalselt kasutatud koostootmise potentsiaal	Ettevõtted	Algas esimeste koostootmisjaamade ehitamine Tallinnas ja Tartus	Poleli	Uued koostootmistükkude rajatud	0%	10%	70%	10%	2007	2015				434 452	1 879 680	0	
3.1.4.9	Kaugkütte katlamajade ja katelde renoveerimine kohtades kus koostootmine pole otstarbekas	60%	Senised madalama efektiivsusega katlamajad ja seadmed renoveeritakse väiksemate heitmete ning suurema efektiivsuse saavutamiseks	Soojusenergia tootjad													488 758	3 540 789	3 540 789	
3.1.5	Taastuvate ning muude alternatiivsete energiaallikate kasutusele võtmine																	1 308 839	19 057 527	3 269 473
3.1.5.1	Jäätmete kasutamine energia tootmiseks	40%	Jäätmetel või jäätmekütusel töötavate koostootmisjaamade olemasolu	Ettevõtted, KOV, KKM, MKM	Iru Jäätmepõletusploki KMH läbiviidud. Esmane tasuvusuuring tehtud. Ehituse hange hetkel poleli. Investeeringisotsus ettevalmistamisel.	poleli	töötav jaam	0	0	1		2006	2011		2 030	Ettevõtte		221 701	2 237 585	2 230 251
3.1.5.2	NEJ põlevkivi plokkides osaline biokütuste kasutamine	60%	Kasutada energia tootmiseks kuni 10% ulatuses biokütuseid	EE, NEJ	Eeluringud tehtud. Hange ettevalmistatud ning alustatud etapiivisilise hanke läbiviimisega	poleli	biokütuste osakaal	0%	0%	10%	0%	2006	2009/2010	Lõplik investeeringisotsus tehakse vastavalt turusituatsioonile ja RES toetuse piirangute eemaldamisele	711	Ettevõtte		33 143	90 949	90 143
3.1.5.3	Fossiilsete kütuste asendamine kohalike taastuvate kütustega	40%	Senised tootmistükkused on fossiilsed kütused vahetatud kohalikeks taastuvateks kütusteks	MKM, KOV, ettevõtted	Ahtme elektrijaam planeerimisel; AS Kuressaare Soojus katlamajade üleviimine osaliselt püüdhakke kütusele;	Poleli	kohalike taastuvkütuste	0						Ahtme elektrijaamal tegevused ettevalmistamisel	21 530	KOV (6500) Valisabi (5000) Ettevõtte (10030)		162 919	852 363	852 363
3.1.5.4	Tuuleenergia kasutuselevõtu võimaluse suurendamiseks kompenseerivate seadmete rajamine	60%	Eestis on loodud tuuleenergia kookumiste kompenseerimiseks vajalik mahu kiiresti käivitavad varuvõimsused	MKM, EE	Kompenseerivate gaasiturbiinide rajamine ettevalmistamisel	Alustatud	MW	0	0	50 MW	0%	2008	2012					0	1 828 790	0
3.1.5.5	Täiendavate ühenduste loomine Põhjamaadega kompenseeriva energia saamiseks	70%	Eestil on olemas piisavad ühendusvõimsused (1000 MW) Põhjamaadega taastuvallikate kasutamise tingitud kompenseerimisvajaduse katmiseks	MKM, EE	Estlink II ühenduse loomine ettevalmistamisel, toimub kaabli asukoha valik ja sellega seonduva ettevalmistustööd	Alustatud	MW	0	0			2007	2015	Tegevused ettevalmistamisel				0	5 893 620	0
3.1.5.6	Tuuleparkide rajamine	70%	Täiendavate tuuleparkide rajamine Eesti taastuvenergia eesmärgi saavutamiseks	MKM, EE	Aulepa tuulepark rajamisel, BEJ tuhaväli nr. 2 tuulepark rajamisel, Narva tuulepargi projekt, muud arendused ettevalmistamisel. Esivere tuulepark.	Poleli	MW							Tegevused poleli ja ettevalmistamisel	7 330	KIK (2047,8) Ettevõtte (3734,6) Valisabi (1547,8)		868 904	8 056 029	0
3.1.5.7	Kõikides uutes ning suuremates suletavates prügilates tekkiva prügilagaasi baasil koostootmise loomine	50%	Vähendatakse kliimamuutumist soodustavat prügilagaaside õhkupais-kumist ning samas kasutatakse optimaalsemalt energeetilist ressursi	Ettevõtted, KOV														22 170	98 191	96 716
3.2	Energia tarbimine																	2 037 009	17 025 706	16 928 404
3.2.1	Regulatsioonide ning toetuskeemide väljatöötamine ja rakendamine energiasäätu arendamiseks ja energia tarbimise suunamiseks																	1 085	4 308	0
3.2.1.1	Korterihistutele energiasäätu efekti andvate tegevuste soodustamist reguleerivate majanduslike meetmete väljatöötamine	70%	Läbi sooduslaenu, toetuskeemide ning lihtsustatud tingimuste on aktiveerunud ühiste energiasäätu alane tegevus	MKM, RM	Elamute kompleksse renoveerimise toetuseks sooduslaenu skeem ei avanenud 2007. aastal, energiaauditi teostamist toetati riigieelarvelist vahenditest. Toetati 320 energiaauditi teostamist ja 232 kortermaja renoveerimist 10% ualtes teostatud tööde maks	Edasi lükatud						2008	2015	"Elukeskkonna arendamise rakendukava" meetme "energiasäätu edendamine elamumajanduses" programmi ja avatud taotlemise määrus energiaauditi toetamise kohta ei avanenud 2007. aastal administratiivsetel põhjustel. SF rahade kasutamine sihtotstarbeliselt l	54 175	RE	SF vahendite avanemine lükkus 2008. aastasse. Projekti käivitamine jäi kavandatudst hiljemaks.	448	939	0
3.2.1.2 *	Soodustuste väljatöötamine ja rakendamine üksikisikutele energiasäätlike tehnoloogiate rakendamisel	70%	Üksikisikud saavad teatud soodustusi või toetuseid energiasäätlike tehtavate investeringutest	MKM, RM														0		
3.2.1.3	Keskonnamõjude sõltuva energia tasude põhimõtete väljatöötamine ja juurutamine	70%	Rakendatud on energia tasustamise põhimõtted, mis suunavad tarbijat vähesema keskkonnamõjuga energiatoodete tarbimisele	MKM, RM		Edasi lükatud						2007	2010					448	1 341	0
3.2.1.4 *	Majanduslike hoobade arendamine või toetuskeemide väljatöötamine keskkonnasõbralike (nn. roheliste) energiatoodete konkurentsivõimelisemaks muutmiseks	70%	Inimestel on tekkinud valik erinevate nn. roheliste ja konkurentsivõimelise hinnaga toodete vahel	MKM, KKM, ettevõtted														0	0	0
3.2.1.5	Energiasäätu alaste regulatsioonide täiendamine ja uute väljatöötamine	80%	Eestis on hea seadusandlik baas energiaauditi alal	MKM	Energiaühenduse minumunõuded. Vabariigi Valitsuse määrus 28.12.2007; Ehitamise oluliseks või muuks rekonstrueerimiseks liigitamise kord - majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus 11.01.2008 nr 2	Mõlemal lõpetatud.	Eestis on hea seadusandlik baas energiaauditi alal	Uute regulatsioonide vajadus	Valminud 2 uut regulatsiooni			2007	2007	Mõlemad määrused hakkasid kehtima 01.01.2008				190	1 381	0

3.2.1.6	Väikekatlamajade karmimate keskkonnanõuete väljatöötamine ja rakendamine	60%	Välditakse suurlinnades massilist väikekatlamajade teket, mis halvendavad kohaliku õhukvaliteeti.	KKM	Vastavalt uuele IPPC direktiivi eelnõule on kehtestatud väiksemad künnisvõimsused	Eelnõu arutelu	Nõuded on kehtestatud	40%	40%	70%	40%	2007	2015				0	647	0	
3.2.2	Energiasüsteemide optimeerimise alase teadus- ja arendustöö ning pilootprojektide toetamine																349 568	3 009 761	2 926 870	
3.2.2.1	Energiasüsteemide optimeerimise alased uuringud ja arendustööd	70%	Uuringute tulemuste alusel on võimalik alustada võrkude osalist järkjärgulist detsentraliseerimist	MKM, ülikoolid, ettevõtted	loon- ja protonjuhtivate polümeeride modelleerimine (TÜ)	Poleeli						2006	2009	Kontaktisik TÜ-s: Alvo Aablo	167	RE	Eesti Teadusfond	331 433	2 905 108	2 871 505
				TÜ	Keskistel temperatuuridel töötava tahkeksiid-kütuselemendi katoodi poorsuse, mikrostruktuuri ja keemilise koostise optimeerimine (TÜ)	Poleeli						2005	2009	Kontaktisik TÜ-s: Mart Väänõu	240	RE	Eesti Teadusfond			
				TÜ	Nanostruktuursete ja keemiliselt modifitseeritud elektroodide elektrokatalüütilised omadused (TÜ)	Lõpetatud						2004	2007	Kontaktisik TÜ-s: Kaido Tammeveski	101	RE	Eesti Teadusfond			
				TÜ	Protsessid modifitseeritud piirpindadel ja faasides ning nende rakendused uuetüübilistes elektrienergia allikates ning energiasalvestites (TÜ)	Lõpetatud						2003	2007	Kontaktisik TÜ-s: Enn Lust	3 021	RE	Sihtfinantseerimine			
				TÜ	Vesiniku elektrokatalüütilised reaktsioonid niklil (TÜ)	Lõpetatud						2005	2007	Kontaktisik TÜ-s: Jüri Tamm	201	RE	Eesti Teadusfond			
				TÜ	Kiiritusnähtused laia keelutsooniga funktsionaalmaterjalides (TÜ)	Poleeli						2007	2012	Kontaktisik TÜ-s: Aleksander Luutsik	390	RE	Sihtfinantseerimine			
				TÜ	Uute optika- ja spektroskoopiameetodite arendamine ja rakendamine materjali- ja plasmauringutes	Poleeli						2007	2012	Kontaktisik TÜ-s: Peter Saari	2 340	RE	Sihtfinantseerimine			
				TÜ	Elektroaktiivsed polümeerseadmed ja nende juhtimine	Poleeli						2006	2009	Kontaktisik TÜ-s: Maarja Kruusmaa	171	RE	Eesti Teadusfond			
				TÜ	Suure eripinnaga nanopoorse süsiniku ja metallektroodide elektrokeemilised omadused	Poleeli						2005	2008	Kontaktisik TÜ-s: Maarja Kruusmaa	297	RE	Eesti Teadusfond			
				TÜ	Tseoliitide kvantkeemiline uurimine	Poleeli						2006	2009	Kontaktisik TÜ-s: Kaido Sillar	228	RE	Eesti Teadusfond			
3.2.2.2	Uuringud nn. nutikate kodumasinate kasutusele võtmiseks ning esimeste pilootprojektide läbiviimine	70%	Turule tulevad kodumajapidamis-seadmed, mis tarbivad energiat ainult madala koormusega perioodil, vähendamaks tarbimismaksimume	MKM, ülikoolid, ettevõtted	Defektitekke mittelöökmehanismid metallioksiidides ja -fluoriidides (TÜ)	Poleeli						2006	2009	Kontaktisik TÜ-s: Aleksander Luutsik	390	RE	Eesti Teadusfond	11 025	65 983	24 407
3.2.2.3	Kahepoolse infoliikumise võimaluste uurimine võrgus ja vajalike pilootkatsetuste tegemine	80%	Tekkib võimalus saada teatud IT lahenduste kaudu infot madalate või suurte tarbimiskooormuste kohta, et oleks võimalik tarbimist optimeerida	MKM, ülikoolid, ettevõtted														7 109	38 670	30 958
3.2.3.	Energiasüsteemide uuendamine elektri- ja soojakadude vähendamiseks																	1 683 501	14 001 534	14 001 534
3.2.3.1	Võrgukadude vähendamine elektrienergia ülekandel ja jaotamisel	70%	Vähendatakse elektri ülekande kaod vastavalt Eesti strateegilistele eesmärkidele	EE, MKM, ülikoolid, ettevõtted	Toimub pidev investeerimine seadmete vahetuse ja sellega seonduvalt kadude vähendamisse	Pidev	kao %	JV 9,8 PV 3	JV 8,1 PV 3	JV 7,0 PV 2,5				Pidev protsess. 2006/2007 majandusaasta lõpuks alanesid jaotusvõrgu kaod 8,3% tasemele, mis on EE kontserni kõigi aegade madalam tase	1 383 000	Ettevõte	Eesti energia	1 303 356	11 486 021	11 486 021
3.2.3.2	Kaugküttesüsteemide renoveerimine ja ühendamine	60%	Suurendatakse olemasolevate kaugkütte süsteemide efektiivsust ning ühendatakse eraldiseisvad soojusvõrgud	Ettevõtted											20	RE		380 145	2 515 513	2 515 513
3.2.4.	Energiasäätu alase teadlikkuse tõstmine																	2 853	10 103	0
3.2.4.1	Energiasäätu propageerimine ning põhimõtete ja lahenduste tutvustamine	80%	Erinevad trükimaterjalid ning info meediakanalites energiasäätu kohta	MKM, KKM, EE	Elanike teavitamine elamute energiasäätlikkusest programm SF vahendite kasutamise kohta avaneb 2008 aastal	Edasi lükatud						2008	2013	"Elukeskkonna arendamise rakendukava" meetme "energiasäätu edendamine elamumajanduses" programmid ja avatud taotlemise määrus energiaauditite toetamise kohta ei avanenud 2007. aastal administratiivsetel põhjustel. SF rahade kasutamine sihtotstarbelisel	3 000	RE	Projekti käivitamine jäi kavandatud hiljemaks	839	6 071	0
				EE, MKM, KKM	Koostöös MTV Eestiga viiakse läbi kampaaniat "Alusta Iseendast"	Poleeli														
3.2.4.1.1*	Korrumajade renoveerimine energiasäätlikumaks ning kaugküttesüsteemidega liitumise propageerimine	60%	Väheneb energiakulu ühe ruutmeetri elamispinna kohta ning muutub võrreldavaks nt. Põhjamaade tasemega	MKM, KOV, õhustud	Energiakasutus lõpptarbijaga juures väheneb tänu energiatõhususe saavutamiseks tehtavatele rekonstrueerimistöödele (MKM vastus; Tegevused 9 KOV-s: Haljala VV, Jõgeva LV, Jõhvi VV, Maardu LV, Paide LV, Tallinna LV, Torma VV	Pidev								Maardu LV-s 8 kortermaja soojustus; Jõhvi LV-s sotsiaalmaja akende ja välisuste vahetus	13 676	RE (850) KOV (326) Ettevõtte (12500)		0	0	0
					Läbi viidud kokku 17 energiasäätliku renoveerimise alast teavitustüritust ja koolitust 7 linnas, neist kaks koolitust vene keeles.	Pidev	Energiasäätu teemalist e koolitust e arv	17 teavitustüritust ja koolitust 7-s linnas		100%	2007	Pidev	Eesti Korteriühistute Liidu energiasäätualane teavitustöö protsessina jätkub ja on pidev.	540	Ettevõtte					
					Kaugküttesüsteemidega liitumise propageerimise seminaride korraldamine ja voldikute trükkimine.	Poleeli	Kaugküttesüsteemidega liitujate arv (tk)	0	2	100	2%	2004	2020		70	KOV				
3.2.4.1.2*	Tasuta energiasäätu alase info kättesaadavaks tegemine ja pidev ajakohastamine	70%	Inimestel on võimalik saada pidevalt värsket infot vähemalt ühest Internetipõhisest portaalist eesti ja vene keeles	MKM, EE	Energiakasutus lõpptarbijaga juures väheneb tänu energiatõhususe saavutamiseks tehtavatele rekonstrueerimistöödele	Pidev												0	0	0
				EE, MKM	Energiasäätu Portaal toimib ja on uuendamisel	Pidev														
3.2.4.2	Energiasäätu alase eakohase õppematerjali ettevalmistamine alg- ja keskkoolidele	70%	Alg- ja keskkooli tasemel on olemas õppematerjal, mida saab kasutada õppekavades	MKM, HTM, KKM														1 119	2 523	0

3.2.4.3	Energiaauditite läbiviimise alaste teadmiste arendamine ning vajalike juhendamaterjalide koostamine	60%	Kasvanud on teadmised energiaauditite läbiviimiseks ning olemas on vastavad ühtlustatud juhendamaterjalid	MKM, TTÜ	Energiaaudititorite koolitamine ja õppematerjalide väljatöötamine. Õppematerjal (TTÜ KTI)	Pidev			20%	100%	20%	2007	2009	Energiaaudititorite koolitamine, õppematerjalide väljatöötamine (TTÜ KTI)	340	RE	895	1 509	0
3.2.5	Energiasäästu integreerimine teistes sektoritesse																0	0	0
3.2.5.1*	Energiaauditite ning energiasertifikaatide juurutamine kinnisvaraarenduses ning ühiskondlikes hoonetes	60%	Energiaauditid ja vastavad sertifikaadid on saanud lahutamatuks osaks kinnisvaraarenduses, eriti just ühiskondlike suurte hoonete puhul	MKM, KKM, KOV	Energiaauditite ja energiamärgiste põhimõtete väljatöötamine. Energiaauditite ja energiamärgiste alused (TTÜ KTI)	Pidev			80%			2007	2008				0	0	0
3.2.5.2*	Energiasäästu põhimõtete integreerimine roheliste riigihangete põhimõtetesse	80%	Rohelised riigihanked sisaldavad ühe olulise hinnatava osana sisaldama energiasäästu alaseid nõudeid	MKM, KKM	Keskkonnaministeerium töötab välja juhendeid keskkonnanõuete riigihangete menetlemiseks. Ühe põhimõttena integreeritakse eelnimetatud juhendi-tesse ka energiasäästu põhimõtted. Keskkonnaministeerium rakendab energiasäästu põhimõtteid läbi KKM uute töota	Pidev	Rohelised riigihanked sisaldavad ühe olulise hinnatava osana sisaldama energiasäästu alaseid nõudeid	0	10%	100%	10%	2007	2013				0	0	0
3.3	Osoonikihi kaitse																3 798	16 082	976
3.3.1	Osoonikihi kahandavate ainete (OKA) keskkonnohutu kogumine, hoidmine ja taasväärtustamine	40%	Lõpetatakse osoonikihi enamkahjustavate ainete kasutamine	KKM, KUK	2007.aastal on keskkonnohutul kogutud 2260 kg haloon-2402 Tallinna ja Riia teletornidest; teisi OKA-d koguti 227 kg. VKG Oil investeering väävliplüüdmiseadmesse	Pidev	osoonikihi kahandavad ained on keskkonn	CFC-d on kokkukogutud 60% ulatuses; HCFC-d on kokkukogutud 70% ulatuses	CFC-d on kokkukogutud 80% ulatuses; HCFC-d on kokkukogutud 30% ulatuses	kõik CFC-d on kokkukogutud; HCFC-d on kokkukogutud	0,99	1998	2020		160	RE	3 015	13 829	976
3.3.2	Osoonikihi kahandavate ainetega tegeleva personali kvalifikatsiooni tõstmine	40%	Osoonikihi kahandavate ainetega tegelevad töötajad on koolitatud vastavalt EL normidele	KKM, KUK	Viidi läbi 4 kaheksatunnist koolitustükli külma- ja soojavee tehnikutele. Kokku osales neljas koolitusvoorus 43 isikut.	Pidev	Osoonikihi kahandavate ainetega tegelev personal on vastavalt koolitatud	Koolitatud on 50% personalist, kes tegelevad osoonikihi kahandavate ainetega kasutamisega	Koolitatud on 70% personalist, kes tegelevad osoonikihi kahandavate ainetega kasutamisega	Koolitatud on 90% personalist, kes tegelevad osoonikihi kahandavate ainetega kasutamisega	0,99	2004	2020		100	RE	224	889	0
3.3.3	Osoonikihi kahandavate ainete sisaldavate süsteemide ja seadmete järelevalve	40%	Osoonikihi kahandavate ainete sisaldavate seadmed on teatud põhimõtete alusel kontrolli all	KKM, KUK	2007. aastal inspekteerimist teostatud ei ole	Pidev	Järelevalve on teostatud 5% ettevõtetes	Inspekteeritud on 5% ettevõtetest, kus kasutatakse osoonikihi kahandavaid aineid	Inspekteerimist ei toiminud	Inspekteeritud on 10% ettevõtetest, kus kasutatakse osoonikihi kahandavaid aineid	0,5	2004	2020				224	1 028	0
3.3.4	Osoonikihi kahandavate ainete järkjärgulise käibelt kõrvaldamise plaani ülevaatamine	60%	Eestil on reaalse olukorrale vastav osoonikihi kahandavate ainete kõrvaldamise plaan	KKM, KUK	CFC põhiste külmaainete kasutus on sisuliselt lõppenud. Järgnevatel aastatel tegeletakse peamiselt HCFC-de kasutusele ja kättesaadavusele seadud piirangute rakendamisega. Haloonide probleem on endiselt päevakorral. Suuremad maismaal olevad objektid on mah	Vajadusel kohandatakse plaani vastavalt Euroopa Komisjoni nõuetele.	Osoonikihi kahandavate ainete käibelt kõrvaldamine toimub ELi ja Montreali protokollide nõuete kohaselt	CFC-de kasutamine on lõpetatud. HCFC-de import/eksport ja kasutamine on range kontrolli all. Metüülbromiidi kasutamine võib toimuda ainult KKM loa alusel.	CFC-de kasutamine on lõpetatud. HCFC-de import/eksport ja kasutamine on range kontrolli all. Metüülbromiidi kasutamine võib toimuda ainult KKM loa alusel.	CFC-de kasutamine on lõpetatud. Haloonide kasutamine on lõpetatud. Uute HCFC-de kasutamine on lõpetatud. Taasväärtu	90%	1996	2020				336	336	0
3.4	Transport																126 180	4 844 671	4 709 108
3.4.1	Säästva transpordi arendamise pikaajaline kavandamine																1 287	10 712	0
3.4.1.1	Ühistranspordi arenguprogrammi aastateks 2006-2010 kaasajastamine ja elluviimine	70%	Eestis on reaalse olukorrale vastav ühistranspordi arenguprogramm	MKM													392	392	0
3.4.1.2	Ühistranspordi soodustavate pikemaajaliste arengukavade koostamine, kaasajastamine ja elluviimine linnades ja tiheasustatud piirkondades	70%	Tiheasustatud piirkondades on kaasajastatud transpordi arengukavad	KOV	Jõgeva LV, Tartu LV									Tartu linna transpordi arengukava 2008-2013 koostamine; Jõgeva maakonna ühistranspordi kava koostamine	351	KOV	895	9 829	0
3.4.1.3	Eesti Transpordi arengukava 2007-2013 kaasajastamine ja elluviimine	70%	Eestil on olemas reaalse olukorrale vastav transpordi arengukava	MKM													0	491	0
3.4.2	Regulatsioonide ja toetuste süsteemi arendamine ja rakendamine ühistranspordi ja kergliikluse arendamiseks																67 620	4 397 402	4 396 938
3.4.2.1	Integreeritud transpordisüsteemide juurutamine linnades, sh. Ühistranspordile eelistuse võimaldamine	60%	Suuremates linnades on üksteisega seotud transpordisüsteemid, kus eelistus on antud ühistranspordile	MKM, KOV													0	2 928 776	2 928 776
3.4.2.2	Jalgrattateede võrgu chitamine asulates ja linnades	50%	Linnades ja asulates on piisav ja ohutu kergliikluse teede võrgustik	KOV	Elva LV, Haljala VV, Jõgeva LV, Kadrina VV, Kuressaare LV, Maardu LV, Põltsamaa LV, Tallinna LV, Vinni VV,									Suuremad projektid Kuressaares 11859 tuh krooni, Põltsamaa vallas 2400 tuh krooni, Maardu linnas 2559 tuh krooni	19 519	KOV	21 723	191 434	191 434

3.4.2.3	Parkimispiirangute laiendamine linnakeskustes ning uute turvaliste parklate rajamine äärelinna, koos ühistranspordi ühendusega kesklinna	50%	Suuremates linnades on piiratud kesklinna parkimist, motiveerides nii enam kasutama ühistransporti	KOV	Jõgeva LV, Jõhvi VV, Kuressaare LV, Tallinna LV, Tartu LV									Mahukamad Kuressaare 1223 tuh krooni, Tartu LV 100 tuh krooni	1 323	KOV	20 842	10 861	148 446	148 446
3.4.2.4	Jalgratahoidlate ja -parklate ehitamine linnades	40%	Suuremates linnades on jalgratahoidlad ja parklad, kergliikluse soodustamiseks	KOV														2 172	26 454	0
3.4.2.5	Reisirongiliikluse infrastruktuuri arendamine kõikidel suundadel	70%	konventsioonide nõuded täidetud	MKM	2007. aastal ei ole arendatud reisirongiliikluse infrastruktuuri Tallinn-Valga ja Tallinn-Narva liinidel. Samas toimus raudtee kapitaalremont Tartu-Orava liinil.	Pidev	Reisirongide ühendus kiirus Tallinn-Tartu-Valga ja Tallinn-Narva raudteeliinide kogutulatuses on 120 km/h aastaks 2011	65%	65%	100%	0%	2008	2011	Möödik võetud MKMi strateegiast. Töödega Tartu-Valga lõigul alustatakse 2008. aastal ja lõpetatakse 2009. aastal. Töödega Tallinn-Tapa lõigul alustatakse 2009. aastal ja lõpetatakse 2010. aastal. Tapa-Tartu lõigu planeeritavad tööd teostatakse eeldatavalt				32 584	1 101 828	0
3.4.2.6	Keskkonnasäästliku ühistranspordi eelistavate põhimõtete eeliskasutamise nõude sisseviimine valdkonda reguleerivatesse seadusandlikesse aktidesse	70%	Planeerimise ja transpordi alases seadusandluses eelistakse ühistranspordi kasutamise eratranspordile	MKM		Poleli	Tegevust reguleerivate seadusandlike aktide arv	0	20%	Planeerimise ja transpordi alases seadusandluses eelistatakse ühistranspordi kasutamise eratranspordile	10%	2007	2013	Alustati ÜT eelistamise nõuete sisestamise väljatöötamisega, vastavates seadusandlikes aktides nende rakendamine hakkab peale ettevalmistava töö lõppu.				280	464	0
3.4.3	Säästva transpordi ja linnaplaneerimise alase teadlikkuse tõstmine ja hoiakute kujundamine																	19 336	172 927	71 788
3.4.3.1	Ühistranspordi ja kergliiklust propageerivate infokampaaniate läbiviimine erinevates meediakanalites	70%	Suureneb inimeste teadlikkus ühistranspordi ja kergliikluse keskkonnakaitse eeliste osas	KKM, MKM, KOV	Ühistranspordi teavitustegevuse programm ettevalmistamisel Norra finantsmehhanismi raames 2007. aastal, kava koostamise ja rakendamise alustatakse 2008.	Poleli	Infokampaaniate arv	0	0	Kokku 24 propageerivat üritust (2 kampaaniat igal aastal)	0%	2007	2013	Tartu linnas autovaba päeva korraldamine	105	KOV		5 595	51 494	0
3.4.3.2	Kohalike omavalitsuste ning planeeringute tegijate koolitamine keskkonnasõbraliku ühistranspordi kasutusvõimaluste osas	70%	Tõuseb planeeringute tegijate ning kohalike omavalitsuste spetsialistide pädevus ühistranspordi rakendamise alal	MKM, SiM, KKM	Lisaks ühele koolitusele seminari (loeng + arutelu) vormis, alustatud tegevusega 2007. aastal maakondade tasandil ka koolituskonsultatsioonide näol teema-planeeringute osas.	Pidev	Koolituste (konsultatsioonide) arv - vähemalt 1 koolitus aastas.	0	1 koolitus + 2 konsultatsiooni	Minimaalselt 7 koolitust	15%	2007	2013					559	3 301	0
3.4.3.3	Kergliikluse liiklusohutuse alaste kampaaniate läbiviimine ning ohutuse suurendamine	80%	Suureneb juhtide arusaam kergliikluse ohutusest, mis aitab kaasa selle arengule	SiM														13 181	118 132	71 788
3.4.4	Regulatsioonide väljatöötamine transpordi tarbitava energiakuulu ning fossiilkütuste kulu vähendamiseks																	37 938	263 630	240 382
3.4.4.1	Tanklates müüdavale diiselkütusele minimaalselt 5% biodiisli lisandi olemasolu nõude kehtestamine	70%	Tanklas müüdav diiselkütus sisaldab vähemalt 5% biodiisli	MKM		Pole alustatud												168	22 498	21 945
3.4.4.2	Tanklates müüdavale bensiinile minimaalselt 5% etanooli lisandi olemasolu nõude kehtestamine	70%	Tanklas müüdav bensiin sisaldab vähemalt 5% etanooli	MKM		Pole alustatud												168	29 814	29 261
3.4.4.3	Kütuste kvaliteedi juhtimissüsteemi loomine ja rakendamine	80%	Juhtimissüsteem loodud ja toimib	MKM	Kütuste kvaliteedi uuringud										12 224	RE (12223,8)		15 722	135 458	114 860
3.4.4.4	Lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) kogumine ning vajalikud analüüsid	50%	LOÜ sisaldus välisõhus minimeeritud	MKM		Pole alustatud												22 330	75 860	74 316
4	INIMISE TERVIS JA ELU KVALITEET																	121 559	7 582 446	7 105 335
4.1	Väliskeskond																	7 938	95 841	632
4.1.1	Tervist mõjutavate väliskeskonna tegurite seire- ja infosüsteemi arendamine ning andmete avalikustamine																	0	76 043	0
4.1.1.1	Analüüsida ja täiendada olemasolevat seiresüsteemi ja riiklikke seirekavasid keskkonna füüsikaliste, keemiliste ja bioloogiliste tegurite osas lähtuvalt hinnatud terviseohutusest ning seostamine tervisenäitajatega/haigestumise	90%	Tervist mõjutavate keskkonna füüsikalised, keemilised ja bioloogilised tegurid on lisatud seiresüsteemi	KKM	Tulemused puuduvad	Pole alustatud	Tervist mõjutavate keskkonnaparameetrite seiratavus		Seiratavate keskkonnaparameetrite ja tervise vahel seoste loomine üksiku juhtudel	Seiresüsteemi pole terviseparameetritega seostatud		0%	2008	2013				0	2 602	0

4.1.1.2	Biomonitoringu vajaduste määratlemine ja rakendamise vajaduste trendide jälgimiseks ja ennetustegevuste planeerimiseks	60%	Biomonitoring on käivitatud ning kasutatakse terviseriskide maandamiseks	SoM, TAI, TU, TTÜ	Tulemused puuduvad	Pole alustatud	Biomonitoringu toimumine ja vastavus vajadustele	0	0	Biomonitoring on käivitatud ning kasutusel terviseriskide maandamiseks	0%	2010	Pidev				0	349	0				
4.1.1.3	Veebipõhise andmebaasi arendamine seiretulemuste andmebaasi põhjal ja andmete kättesaadavuse tagamine lähtuvalt eri huvigruppide vajadustest	70%	Huvigrupid ja nende vajadused määratletud, vastav info veebilehel kättesaadav	ITK, KKM,	Riikliku keskkonnaseire 2006. aasta aruandlus on registreeritud ja seire veebilehel avalikustatud (aruande- ja andmefailid). Aruannete veebitulene edastamine on võimaldatud ja kasutusel. Trükkise materjal on vastutavate täitjate ja ITK koostöös valminud, tr	Pidev	Huvigruppide infovajadusele vastava informatsiooni kättesaadavuse määr	60%	80%	Huvigrupid ja nende vajadused määratletud, vastav info veebilehel kättesaadav	80%	2006	Pidev				0	1 000	0				
4.1.1.4	Välisõhu saastekomponentide hindamise (PM 2,5; müra; EMV ohuallikad ja allikate mõjualas olevate asutuste kaardistamine jms) programmi väljatöötamine	90%	Välisõhu komponentide hindamise programm välja töötatud	KKM, ITK	Teostati välisõhu terviseuuring Tallinna linna kohta. Õigusaktid: koostatud on välisõhu eralduvate peente tahkete osakeste (PM10), eriti peente osakeste (PM2,5) ja püsivate orgaaniliste saaste-ainete (POP-id) heitkoguste määramise kord ja määramismeet	Poleli	Välisõhu saastekomponentide hindamise programmi täitmine	0	50%	100%	50%	2007	2013				525	RE	KKM	0	72 092	0	
4.1.2	Terviseriskide hindamise ja järelevalve süsteemi väljaarendamine pikaajaliste keskkonnaterviseriskide vähendamiseks ja maandamiseks:																				7 938	16 587	632
4.1.2.1	Keskonnast tulenevate terviseriskide hindamiseks vajalike struktuuride (sh nõustamissüsteemi) arendamine olemasolevate asutuste baasil	80%	Riskide hindamise ja nõustamissüsteemi loodud	SoM,	Sotsiaalministeerium alustas terviseriskide hindamiseks vajalike struktuuride loomist.	Eeltööd alustatud	Riskide hindamise ja nõustamissüsteemi toimumine.	0	0	Riskide hindamise ja nõustamissüsteemi loodud ja toimib.	0%	2009	2013				0				0	16 587	632
4.1.3	Regulatsioonide, juhendite ja tegevuskavade väljatöötamine terviseriskide maandamiseks linnakeskkonnas																				0	123	0
4.1.3.1*	Keskonnast tulenevate tervist ohustavate tegurite ja terviseriskide kaardistamine ja terviseriskide hindamine ning hindamise tulemuste põhjal meetmete väljatöötamine riskide maandamiseks ja ohjamiseks	90%	Riskide maandamise ja ohjamise meetmed välja töötatud	SoM, TKI, TAI, Üliikoolid	Teemat käsitletakse 2007 aastal koostamise järgus olnud "Rahvastiku tervise arengukava 2008-2020". Tegevuse algus kavandatu 2008. Aastal.	Poleli	Riski maandamise ja ohjamise meetmete väljatöötamise määr	Alustatud	20%	100%	20%	2008	2013	KTK 2007-2013 vastuvõtmisel puudus selle tegevuse osas rahastamiskava.							0	123	0
				TÜ	Eesti elanike tervise seisundit mõjutavad tegurid: mõõtmismetoodika ja sekumiste tulemuslikkus	Poleli		Alustatud				2006	2009	Tartu Ülikool			1 359	RE	Sihtfinantseerimine				
4.1.3.2	Tiheasustusega piirkonnas õhusaastet, müra, kiirgus- ja vibratsioonitaset ning katastroofide ohtu suurendavate olemasolevate rajatiste mõju vähendamise tegevuskava väljatöötamine ja rakendamine	80%	Tegevuskavad on välja töötatud ja asutud seda ellu viima	SoM, KKM, KOV	Müra ja kiirgusalased ohud on kaardistatud (SoM)	Poleli	Müra ja kiirgusalaste ohtude kaardistatus	0	50%	100%	50%	2007	2013	Kuressaare linnas õhukvaliteedi mõõtmised			75	KOV			0	0	
4.1.3.2.1	Mürakaartide alusel müra vähendamise tegevuskavade koostamine ja rakendamine, sh normatiivide ja toetusüsteemi väljatöötamine ja rakendamine müraohu ehitamiseks tiheda liiklusega tänavate, teede ja raudteede äärde tiheasustusaladel, teekatte parendami	90%	Tegevuskava on välja töötatud ja asutud seda ellu viima	KOV	Tegevuskava koostatakse koosõlas mürakaartidega	Poleli	Tegevuskava koostatakse koosõlas mürakaartidega	0	50%	100%	50%	2007	2013								0	1 029	0
4.1.4	Spetsialistide ja elanikkonna teadmiste tõstmine väliskeskonna terviseriskidest																				0	3 088	0
4.1.4.1	Spetsialistide ja elanikkonna teadmiste tõstmine väliskeskonna terviseriskide valdkonnas (meedia, juhend- ja infomaterjalid, õppekavad jne.)	60%	Meedia, juhend- ja infomaterjalid, õppekavad välja töötatud, koolitused läbi viidud	SoM		Alustatakse 2008.a.															0	3 088	0
4.1.4.2 *	Välja arendada keskkonnatervise eriala põhiharidusest (keskkonnatervise põhiõpe) erihariduseni (riskianalüüs) koos täiendõppega	60%	Õppekavad välja töötatud	HTM		Alustatakse 2008.a.															0		
4.2	Siseruum																				224	5 657	0
4.2.1	Regulatsioonide väljatöötamine ja seiresüsteemi arendamine siseruumide seisundi ning terviseriskide jälgimiseks (sh ehitusliikud lahendused)																				224	2 789	0

4.2.1.1	Vastutusalade täpsustamine ja süsteemi loomine siseruumi kompleksseks hindamiseks koos seirevajaduse väljaselgitamisega.	90%	Seirevajadus välja selgitatud, vastutusalad ametkondade vahel määratletud	SoM, MKM	Tulemused puuduvad, kuna tegevusega pole alustatud	Pole alustatud	Seirevajadus väljaselgitatud, vastutusalad ametkondade vahel määratletud	0	0	Seirevajadus väljaselgitatud, vastutusalad ametkondade vahel määratletud	0%	2008	2010				0	156	0
4.2.1.2	Välja arendada ja täiustada riiklik seireprogramm radooni tasemest elu- ja tööruumides	60%	Seireprogramm välja töötatud	KKM,	Radoonitaset elu- ja tööruumides mõõdetakse vastavalt tellimustele	Pole alustatud	Seireprogrammi väljatöötamise määr	Radooniseire ei ole liidetud riiklikku seireprogrammi	Radooni taseme mõõtmised toimuvad vastavalt tellimustele	Elu- ja tööruumide radoonitase seireprogramm välja töötatud	0%	2009	2011				0		
				Kiirguskeskus	Alustati siseruumide radoonitase mõõtmisega, mis võimaldab lõpetada valdade radoonikaardi koostamise (Kiirguskeskus)	Poleli	Siseõhu radoonitase	Kaetud on umbes 2/3 valdadest	Kaetud on ¼ valdadest	Kõik vallad on kaetud	80%	2000	2009		60	RE (30) KIK (30)			
4.2.1.3	Ohualadele (radoonioht, vanad prügilad jne) ehitamise nõuete väljatöötamine	50%	Ohualadele (radoonioht, vanad prügilad jne) ehitamise nõuded välja töötatud	KKM	Tegevusega ei jõutud alustada 2007.aastal, 2008 aastal on kavas anda teatud soovitusi ning täpsustada standardeid.	Pole alustatud	Ohualadele (radoonioht, vanad prügilad jne) ehitamise nõuded välja töötatud	Radooniohualadele on välja töötatud väga üldised nõuded	Radooniohualadele on välja töötatud väga üldised nõuded	Ohualadele (radoonioht, vanad prügilad jne) ehitamise nõuded välja töötatud	0%	2008	2013	Tegevusega ei jõutud alustada 2007.aastal, 2008 aastal on kavas anda teatud soovitusi ning täpsustada standardeid.			224	2 633	0
				Kiirguskeskus	Lõpetatud radoonikaart on aluseks soovitude välja töötamiseks (Kiirguskeskus)	Poleli	Väljatöötatud soovitus	1 soovitus	1 soovitus	3 soovitus	33%	2007	2013						
4.2.2	Toetuskeemide väljatöötamine keskkonna- ja tervisesõbralike materjalide ja tehnoloogiate kasutamiseks	70%	Toetuskeemid välja töötatud	KKM, SoM															
4.2.3	Spetsialistide ja elanikkonna teadmiste tõstmine sisekeskkonna terviseriskidest	70%															0	2 868	0
4.2.3.1	Täiendkoolitus spetsialistidele (sh KOV)	60%	Koolitusprogrammid välja töötatud, koolitused läbi viidud	SoM, HTM, TÜ, THI	Siseruumide keskkonna tervislikkusest pole täiendkoolitusi 2007 aastal läbi viidud	Pole alustatud	Koolitusprogrammid välja töötatud, koolitused läbi viidud	0	0	Koolitusprogrammid välja töötatud, koolitused läbi viidud	0%	2007	2013				0	0	0
4.2.3.2	Teabe levitamine elu- ja töökeskkonna seisundi ning terviseohude kohta (sh ehituslikud lahendused) ohtude (müra, radooni jm välisõhusaaste sissetungi) vähendamiseks	60%	Infomaterjalid välja töötatud, info kättesaadavus tagatud	TI	Töökeskkonna füüsiliste ohutegurite mõõtmine ja hindamine ettevõtetes (müra, tolm, valgustus, vibratsioon jne) . 2007. aastal kontrollitud ja hinnatud 3196 ettevõtet. Teabematerjalid üleval TI kodulehel, töötervishoiu päeva korraldamine.	Pidev	Kontrollitud objektide arv	Kontrolliti 3399 ettevõtet.	Kontrolliti 3196 ettevõtet, avalikkuse teavitamine töötervishoiu päeva ja TI kodulehe kaudu	Kontrolliga haaratud kõik potentsiaalsed terviseohud	50%	2007	2013	Ametnike töötasud			0	2 868	0
				Kiirguskeskus	Radooniseminarid ja infopäevad ei ole regulaarsed, vaid toimuvad projektipõhiselt pärast suuremate uuringute lõppemist	Pidev	Infomaterjalid välja töötatud, info kättesaadavus tagatud	Radooniseminarid ja infopäevad toimuvad projektipõhiselt, regulaarsus puudub	Radooniseminarid ja infopäevad toimuvad projektipõhiselt, regulaarsus puudub	Läbi viidud vähemalt 3 infopäeva aastas, selle tarbeks on välja töötatud ja publitseeritud infomaterjalid	10%	2007	2013		111	KIK (73,7) RE (37,6)	Kiirguskeskus		
				SoM	Värske info pidevalt avalikustatakse TKI-kodulehel.	Pidev	Infomaterjalid väljatöötatud, info kättesaadavus tagatud	10%	30%	100%	30%	2007	2013		113	RE			
4.3	Toit																0	154 706	15 325
4.3.1	Toidu järelevalve tõhustamine																0	78 232	14 621
4.3.1.1	Seire laiendamine ja täiendamine	80%	Tagatud piisav andmete hulk olukorra hindamiseks	VTA		Alustatakse 2009 a						2009	Pidev				0	47 708	0
4.3.1.2	Analüüsivõimaluste laiendamine	80%	Laiendatud on võimalusi analüüsides läbiviimiseks. Laborites on olemas tehniline baas, vahendid, meetodid ning koolitatud personal teatud analüüsides läbiviimiseks. Olemas on ressurss analüüsides sisse-ostmiseks teatud analüüsides osas väljaspool Eestit	VTL, PM, VTL, PUK	Riiklikud järelevalve analüüsid TTI ja VTA-le	Alustatakse 2009 a						2009	Pidev	Riiklikud järelevalve analüüsid TTI ja VTA-le	5 864	RE	0	30 524	14 621
4.3.2	Toidu saasteainete infosüsteemi tõhustamine																0	34 987	0

4.3.2.1	Infosüsteemi tõustamine	70%	Tõhustatud on ametkondade vahelist infosüsteemi sh on loodud ja täiustatud andmebaase, eelkõige on loodud riskisutatavad andmebaasid	VTA, PM, TAI, TKI, KKM, KUK, SoM		Alustatakse 2011 a					2011	Pidev				0	25 788	0
4.3.2.2	Toitumissoovituste välja töötamine elanikkonnale ja avaldamine	40%	Toitumissoovitused on välja töötatud elanikkonnale sh eraldi riskigruppidele	TAI, SoM, PM, TKI		Alustatakse 2010 a					2010	Pidev				0	332	0
4.3.2.3	Toidu saastekoormuse andmete ja teabe kättesaadavuse tagamine	40%	Tõstetud on teadlikkust teatavate saasteainete suhtes (elanikkond, tootjad jne).	VTA, PM, TAI		Alustatakse 2009 a					2009	Pidev				0	7 951	0
4.3.2.4	Sihtgruppide teadlikkuse uuringud	40%	Hinnatud on sihtgruppide teadlikkust ja on olemas alus edasise tegevuse planeerimiseks	VTA, TAI		Alustatakse 2009 a					2009	Pidev				0	916	0
4.3.3	Toidu saasteainete riskianalüüsisüsteemi arendamine															0	41 487	704
4.3.3.1	Toidu saasteainete riski hindamise süsteemi väljatöötamine terviseriskide ja -mõjude hindamiseks	90%	Välja on töötatud süsteemi kavandamis on eelduseks süsteemi väljaarendamisele	PM, SoM, KKM, VTA, TAI, TKI		Alustatakse 2009 a			Süsteem toimib		2009	2011				0	559	0
4.3.3.2	Toidu saasteainete riski hindamise süsteemi väljaarendamine terviseriskide ja -mõjude hindamiseks sh vajalik struktuur ja andmed	90%	Süsteem ja struktuur on väljaarendatud, mis võimaldab teostada riskipõhist järelevalvet eesmärgiga tagada toiduohutus	VTA, SoM, PM, KKM, TAI, TKI		Alustatakse 2011 a			Süsteem ja struktuur on väljaarendatud; võimalik teostada riskipõhist järelevalvet eesmärgiga tagada toiduohutus		2011	2014				0	12 425	704
4.3.3.2.1	Riskihindamiseks vajalike andmete kaardistamine, analüüs ja vajalike uuringute läbiviimine	90%	Tagatud on vajalikud vahendid riski hindamiseks (andmed, hinnangud, uuringud)	VTA, SoM, PM, KKM, VTA, TAI, TKI		Alustatakse 2011 a			Tagatud on vajalikud vahendid riski hindamiseks (andmed, hinnangud, uuringud)		2011	Pidev				0	18 768	0
4.3.3.3	Saasteainete ja -allikate identifitseerimine ja kaardistamine, analüüs ja meetmed	90%	Omatakse informatsiooni aine ja allika vahelistest võimalikest seostest ning seetõttu on võimalik rakendada meetmeid ohutuse tagamiseks. Rakendatavad meetmed on põhjendatud keskkonnast tulenevate saasteainete vähendamiseks	VTA		Alustatakse 2009 a			Omatakse piisavalt informatsiooni põhjendatud meetmetega keskkonnast tulevate saaste vähendamiseks ja ohutuse tagamiseks		2009	Pidev				0	6 834	0
4.3.3.4	Toidu saastekoormuse hindamiskriteeriumide väljatöötamine ja rakendamine	90%	Saastekoormus toidus on hinnatav hindamismudelid, näitajad, trendid on välja töötatud	PM, VTA		Alustatakse 2009 a			Saastekoormus toidus on hinnatav hindamismudelid, näitajad, trendid on välja töötatud		2009	2014				0	2 901	0
4.4	Joogi- ja suplusvesi															783	3 211 293	3 198 731
4.4.1	Regulatsioonide ja toetuste süsteemi väljatöötamine ja rakendamine keskkonnast tulenevate saasteainete vähendamise joogi- ja suplusvees															0	3 194 767	3 194 767
4.4.1.1 *	Supluskohtade puhastamine ja korrastamine	50%	Supluskohad vastavad nõuetele	KOV	Tegevused 6 KOV-s: Elva LV, Hajjala VV, Kadrina VV, Kuressaare LV, Tallinna LV, Tartu LV	Pidev							Rahamahukamad tööd Tartu linnas (1566 tuh) Kuressaares (100 tuh), Kadrina vallas (136 tuh).	1 930	KOV	0		
4.4.1.2	Ühisveevärgi rajamine ja rekonstrueerimine sh veetrasside uuendamine	90%	Ühisveevärgiga liitunud elanikkonna osatähtsus on 2013.aastal 90% (2004.a oli 77%);	KIK, KOV												0	3 194 767	3 194 767
4.4.1.2.1 *	Töötada välja olemasolevale ja rajatavale tiheasustusalale ühisveevärgiga liitumise tagamise (soodustamise) süsteem (kinnisvaraarenduses tuleb nende kuludega arvestada)	50%	Ühisveevärgiga liitumise soodustamise süsteem välja töötatud	SiM												0		

4.4.1.2.2	Kvaliteedi nõuetele vastava joogivee tagamine üle 2000 elanikuga asulates	90%	2007.a lõpus värvuse, vesinikioonide, raua, mangaani, lõhna ja hõnguse osas ning 2008. a lõpus kloriidi, elektrijuhtivuse ja sulfaadi osas	KKM, KOV	Üle 2000 tarbijaga veevärke kokku 50, neist 2007.a lõpuks vastas nõuetele 37 veevärki, ehk 74 % veevärgidest vastas nõuetele	Poleli	Tagada 31.12.2007 joogivee 100%-line nõuetele	Üle 2000 tarbijaga veevärke kokku 46, neist 2006.a lõpuks vastas nõuetele 37 veevärki, ehk 80%	Üle 2000 tarbijaga veevärke kokku 50, neist 2007.a lõpuks vastas nõuetele 37 veevärki, ehk 74%	100 %-line nõuetele vastavus	74% (mahajäämus 26% ehk 13 veevärki)	1998	2013	AS Tartu Veevärk investeeringud veetorustikesse; Narva ühisveevärk, Läänesaarte alamvesikonna veesüsteem; Pärnu ja Paide veemajandusprojekt; Rapla linna ja lähimbruse trassid, Viimsi veeprojekt	156 640	Valisabi (103086) RE (527) KIK (26302) KOV (967) Ettevõtte (25758)	0	1 438 648	1 438 648
4.4.1.2.3	Kvaliteedi nõuetele vastava joogivee tagamine alla 2000 elanikuga asulates	80%	Vastavus eelnimetatud näitajate osas 2013.a lõpuks	KKM, KOV	Alla 2000 tarbijaga veevärke kokku 1185, neist 2007.a lõpuks vastas nõuetele 562 veevärki, ehk 47% veevärgidest vastas nõuetele	Poleli	Tagada 31.12.2013. joogivee 100%-line nõuetele	Alla 2000 tarbijaga veevärke kokku 1191, neist 2006.a lõpuks vastas nõuetele 555, ehk 46%	Alla 2000 tarbijaga veevärke kokku 1185, neist 2007.a lõpuks vastas nõuetele 562 veevärki, ehk 47%	100 %-line nõuetele vastavus	47%	1998	2013	Matsalu valgala projekt, TA projektide ettevalmistused Põltsamaa ja Pedja, Valga mk, Viijandi mk	124 561	KOV (1181) Valisabi (106246) KIK (17134)	0	1 756 119	1 756 119
4.4.1.3	Joogi- ja suplusvee keskkonnavõime hindamiseks vajalike struktuuride loomine olemasolevate asutuste baasil	70%	On loodud vastav struktuur veega seotud terviseriski hindamiseks, joogiveest tulenevad terviseriskid on õigeaegselt väljaselgitatud, hinnatud ja kõrvaldatud või vähendatud	SoM, TKI	Tegevusega alustatakse 2008.	Pole alustatud	Veega seotud terviseriskide hindamise struktuuride olemasolu ja riskiohjetase	Tegevust viiakse läbi osaliselt erinevate struktuuride poolt	Veega seotud terviseriskide hindamiseks struktuurid olemas, veest tulenevad terviseriskid on väljaselgitatud ja ohjatud			2008	2013				0	0	0
4.4.1.4	Täpsustada supluskohtadele esitatavad nõuded, vastutusala ja järelevalve ning seire tingimused	80%	Nõuded supluskohtadele vastavad direktiivile, vastutusala on selge, seire korraldamine toimib	SoM, TKI, KOV	Ettevalmistatud määruse eelnõu. Menetluses Riigikantseleis.	Alustatud	Supluskohtadele esitatavad nõuded vastavuses EL direktiiviga, seire korraldatud	20%	40%	100%	40%	2008	2013				0		
4.4.1.5	Vee erikasutusloa joogivee kvaliteediga seonduvate nõuete ja menetluskorra täpsustamine	90%	Täiendatud vee erikasutusloa tagab selle, et joogiveena ei kasutata kvaliteedinõuetele mittevastavat vett	KKM, TKI, SoM, KKT-d	Planeeritud 2008. a veeseaduse muutmisega	Edasi lükatud								Vaja on täpsustada kvaliteedinõuetele mittevastava kuid teisele ohutu joogivee müümiselubade väljaandmise korda. Samuti vaja täpsustada tõkestamise ja hidroenergeetika temaatikat (§ 16 ja 17 lõhed muutmisele)			0		
4.4.1.6	Sanitaarkaitsevõõndite (joogi- ja suplusvee reservuaarid) kriteeriumide ja ulatuse täpsustamine asjakohastes õigusaktides ja nende rakendamine	50%	Sanitaarkaitsevõõndite ulatust reguleerivad õigusaktid vastu võetud	KKM, SoM	Valmistatud ette veeseaduse muutmise seaduse eelnõu	Poleli	Sanitaarkaitsevõõndite ulatus ja kriteeriumid täpsustatud		Veeseaduse muutmise seaduse eelnõu ette valmistatud	Veeseaduse muutmise seaduse vastu võetud	95%	2007	2008				0		
4.4.2	Keskkonnast tulenevate saasteainete ja allikate seire- ja infosüsteemi arendamine ning andmete avalikustamine																783	13 813	3 964
4.4.2.1	Supluskohtade andmebaasi täiendamine ja ajakohastamine	50%	Ajakohane andmebaas	SoM, TKI	Andmebaas on TKI-s	Pidev	Ajakohane andmebaas	100%	100%	100%	100%	2007	Pidev				0		
4.4.2.2	Pinna- ja põhjavee reostusallikate identifitseerimine ning väljaselgitamine	90%	Ülevaade reostusallikatest olemas	KKM, KKT, TKI	Teostatakse alamvesikonna veemajanduskavade koostamise käigus	Poleli	Ülevaade reostusallikatest olemas		100%					Veeseire automaatjaama ehitus ja mõõteaparatuuriga varustamine - Järeda (TTÜ KTI)	900	Valisabi	0		
4.4.2.3	Arendada veebipõhist avalikku veeinfosüsteemi (sh suplusvesi)	50%	Veebipõhine veeinfosüsteem loodud ja toimib	SoM, TKI	Suplusvett käsitlevad andmed on Tervisekaitseinspeksiooni veebilehel	Pidev	Suplusvett käsitlev info avalikkusele kättesaadav	100%	100%	Veebipõhine veeinfosüsteem loodud ja toimib 100%liselt	100%	2004	Pidev	Suplusvee osas pole KKM veebipõhist avalikku veeinfosüsteemi arendanud			336	1 377	0
4.4.2.4	Uute meetodite arendamine, juurutamine ja laborite tehnilise baasi täiustamine	70%	Vee kvaliteedi analüüs on kiire ja kvaliteetne	TTÜ KTI, SoM, TKI	Veekeemia laboratooriumi kaasajastamine mõõtaparatuuriga ja kaasajastamine vooluhulga mõõtmiseadmete soetamine väikeste ja keskmise suurusega vooluhulgade mõõtmiseks. Kvaliteetsed keskkonnaseire andmed ja teadusuuringute tõhustamine (TTÜ KTI)	Poleli	Vee kvaliteedi analüüs on kiire ja kvaliteetne	70%	80%	100%	80%	2007	2013	Veekeemia laboratooriumi kaasajastamine mõõtaparatuuriga ja kaasajastamine vooluhulga mõõtmiseadmete soetamine väikeste ja keskmise suurusega vooluhulgade mõõtmiseks (TTÜ KTI)	2 500	RE	0	8 316	3 964
4.4.2.5	Kõrgendatud radioaktiivsusega joogivee terviseohju hindamine	60%	Kõrgendatud radioaktiivsusega joogivee terviseohju on teada	KKM, Kiirguskeskus, Ülikoolid	Konkreetsed uuringutulemused puuduvad	Alustatud	Kõrgendatud radioaktiivsusega joogivee terviseohju on teada										448	4 120	0

4.5.3.2	Jätkreostuskollete likvideerimine ja järeleire	70%	Likvideeritud reostuskollete arv: 32 peamist kollet ja 25 kollet aastaks 2013	KKM	Tehnilised - 2 objekti likvideeritud	Pidev	Likvideeritud ja seiratavat reostuskollete arv	Likvideerimise vajavate jääkreostuskollete arv: 75	2	43	5%	2007	2030	Veemajanduse programm	24 448	RE (147) KIK (16669) KOV (2484) Ettevõtte (590) Valisabi (4557,9)	0	2 924 864	2 924 864
4.6	Elanike turvalisus ja kaitse																112 365	1 180 729	965 783
4.6.1	Looduskeskkonnaga seotud võimalike hädaolukordade ennetamine, hädaolukordadeks valmisoleku planeerimist ja lahendamist puudutava õigusruumi korrastamine																1 862	18 151	0
4.6.1.1	Hädaolukorras valmisolekuga seotud mõistete ja põhimõtete täpsustamine ning vastava õigusruumi korrastamine sh eri institutsioonide vastutusalade täpsustamine	90%	Mõisted on täpsustatud ning institutsioonide vastutusalade selgelt määratletud	SiM, KKM, SoM	Novembris 2007 esitati kooskõlastamisele Hädaolukorras valmisoleku seaduse (HVS) muutmise seaduse eelnõu nn. pronkspaketi koosseisus (2008. a jaanuaris võeti see pakett välja eesmärgiga analüüsida nimetatud seaduse integreerimise võimalikkust eriolukor	Poleli	HVS-usse ja teistes kriisiregulatsioonides seadustes on viidud sisse täiendused ja muudatused	Koostatud kriisiregulatsiooniseaduse muutmise eelnõu	VV kriisikomisjoni poolt nimetatud kontseptsiooni heaks kiidetud 14.02. istungil	Hädaolukorras valmisoleku seaduse uuendatud, sellega koos ka teised kriisiregulatsiooniseadused õigusaktid	20%	2006	2009				492	4 299	0
4.6.1.2	Hädaolukordade riskianalüüsi mudeli edasiarendamine võimalike hädaolukordade ja õnnetuste tulemuslikuks väljasegitamiseks ning nende tõenäosuse ja tagajärgede hindamiseks	70%	Sisse on viidud vajalikud täpsustused hädaolukordade riskianalüüsi meetodikesse	SiM, KKM, SoM	Riskianalüüsi mudelit arendatakse edasi aasta-aastalt	Pidev	Hädaolukordade riskianalüüsi meetodid vastavust vajadustele ja nõuetele			Sisse on viidud vajalikud täpsustused hädaolukordade riskianalüüsi meetodikesse		2007	2013				492	4 299	0
4.6.1.3	Hädaolukordade ennetamisalase tegevuse tõhustamiseks riiklike riskimaandamisplaanide koostamise korra väljatöötamine	80%	On olemas alused riskimaandamisplaanide koostamiseks	SiM		Edasi lükatud	Riskimaandamisplaanide koostamise korra olemasolu			On olemas alused riskimaandamisplaanide koostamiseks				kaalumisel, kas ülesande püstitus sellisel kujul otstarbekas			0	882	0
4.6.1.4	Territoriaalse riskianalüüsi koostamise meetodika edasiarendamine ja sidumine ruumilise planeerimisega	70%	Territoriaalne riskianalüüs ja selle tulemused on tihedamalt seotud planeeringute koostamisega	SiM	Tehakse koos maakondade riskianalüüsi meetodika uuendamisega	Edasi lükatud	Meetodika seotus ruumilise planeerimisega			Territoriaalne riskianalüüs on meetodilise planeeringute koostamisega seotud		2009	2013	tehakse koos maakondade riskianalüüsi meetodika uuendamisega			440	3 896	0
4.6.1.5	Avalikkuse teavitamist ning varajast hoiatussüsteemi puudutavate üldpõhimõtete täpsustamine ning vastava süsteemi arendamine	80%	On täpsustatud avalikkuse teavitamist ning varajast hoiatamist puudutavaid üldpõhimõtteid	SiM, KKM		Edasi lükatud				Avalikkuse teavitamist ning varajase hoiatamise põhimõtted väljatöötatud ja rakendatavad		2009 (võib-olla 2008 II pool)	2013				440	3 896	0
4.6.1.6	Vabatahtlike kaasamise korra väljatöötamine õnnetuste ja hädaolukordade tagajärgede likvideerimisel	50%	On reguleeritud vabatahtlike väljaõppe korraldamine, ohutus, kindlustuskaitse jne.	SiM, KKM		Alustatakse 2008.a.				On reguleeritud vabatahtlike väljaõppe korraldamine, ohutus, kindlustuskaitse jne.		2009 (võib-olla 2008 II pool)	2009				0	879	0
4.6.2	Hädaolukorras valmisoleku, kriisiregulatsiooniseaduse ja elanikkonna kaitse alaste teadus- ja rakendusuringute kavandamine ning koostöö- ja väljaõppesüsteemi arendamine																0	179 981	0
4.6.2.1	Teadus- ja rakendusuringute vajaduste väljasegitamine hädaolukorras valmisoleku, kriisiregulatsiooniseaduse ja elanikkonna kaitse valdkonnas ning vajalike uuringute läbiviimine koostöös kõrgkoolidega (nt Tallinna Tehnikakool, Eesti Maaülikool jne)	70%	Välja selgitatud teadus- ja rakendusuringute vajadused ning läbiviidud vajalikud uuringud koostöös kõrgkoolidega (nt Tallinna Tehnikakool, Eesti Maaülikool jne)	HTM, SiM, ülikoolid ja teadus-asutused		Alustatakse 2008.a.											0	61 074	0

4.6.2.2	Hädaolukorraks valmisoleku, kriisireguleerimise ja elanikkonna kaitse alase täiend- ja põhiõppe süsteemi arendamine üldhariduskoolides ja kõrgkoolides	70%	Välja töötatud ja rakendatud hädaolukorraks valmisoleku, kriisireguleerimise ja elanikkonna kaitse alased täiend- ja põhiõppe programmid üldhariduskoolides ja kõrgkoolides	HTM, SiM		Alustatakse 2009.a.											0	118 907	0
4.6.3	Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku parandamine																110 503	982 597	965 783
4.6.3.1	Merereostuse likvideerimise võimekuse arendamine	80%	Merereostuse likvideerimise võimekust on suurendatud (sh võimekus ranniku reostuse likvideerimiseks, merereostuskorje võimekus mereala katmiseks).	KKM, SiM	Üleminekutoetuse (Transition Facility) 2006.a. programmi Eesti-Saksa metstimisprojekti "Arendada välja suutlikkus tulla toime keskkonnanõuetuste ja hädaolukordadega" elluviimine	Poleli	Projekti raames kindlaks määratud tegevuste elluviimise protsent	0%	50%	100%	50%	2007	2008	Saksa ekspertide poolt on üle vaadatud ja parendusettepanekud tehtud järgmiste temade kohta: vastavasisuline seadusandlus; erinevate asutuste vastutusala; erinevate asutuste reageerimisvõimekus; inspeksioonide läbiviimine suurõnnetuste ohuga ettevõtetes			84 718	746 591	746 591
4.6.3.2	Maismaal toimuvateks suurõnnetusteks valmisoleku töstmine	80%	Maismaal toimuvateks suurõnnetusteks on valmisolekut töstetud (sh loodusõnnetuste poolt tingitud tagajärgede likvideerimise võimekus; metsa-, maastiku-, ja pinnasetulekahjude likvideerimise võimekus; tööstus- ja transpordi tulekahjude ning keemia- ja kiir	SiM													25 784	219 192	219 192
4.6.3.3	Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku töstmiseks erinevate õppuste läbiviimine	80%	Läbiviidud õppuste arv.	SiM, KKM, EMHI	Kahepäevane (18-19.09) õli- ja keemiareostustõrje koolitus keskkonnaspetsialistidele ja päästetööstuse ametnikele; korraldajad EMHI koostöös Soome kolleegidega.	Pidev	Läbiviidud õppuste arv	0	1	10	10%	2008	2013	Koolitusprojekti rahastas Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Soome Keskkonnaministeeriumi Uusimaa piirkondlik keskus, SiM ja EMHI (INTERREG IIIA-projekti raames)			0	8 749	0
4.6.3.4	EL, NATO, ÜRO ning riikidevahelistes kriisireguleerimise ja elanikkonna kaitse alastes tegevustes osalemine	50%	regulaarne osalemine tegevustes	SiM	Regulaarne osalemine tegevustes												0	8 065	0
5	KÕIKI VALDKONDI TOETAVAD KORRALDUSLIKUD TEGEVUSED																9 398	69 793	19 813
5.1	Keskkonnajuhtimissüsteemide arendamine																685	4 237	0
5.1.1	Keskkonnajuhtimissüsteemide edendamise strateegia aastateks 2007-2013 väljatöötamine	60%	Strateegia kinnitatud	KKM	Strateegia koostamine seisis EMAS määruse taga, mis 2007. aastal läbis õigusloomeprotsessi. EMAS määrus annab olulise sisendi valmivasse KJS strateegiasse	Poleli	Strateegia väljatöötatud	0	0	100%	0%	2007	2009	Õigusloomeprotsessi läbib uus EMAS määrus, mis annab olulise sisendi strateegiasse ja on seetõttu tinginud strateegia koostamise viibimise			280	587	0
5.1.2	Keskkonnajuhtimissüsteemide (KJS) sh EMAS kasutamise propageerimine, kohandamine erinevat tüüpi organisatsioonidele, järelmõju hindamine, tulemuste levitus	60%	2007 a lõpuks -190 organisatsioonil KJS (ISO 14001); 2013 a lõpuks -290 organisatsioonil KJS sh 10 organisatsioonil EMAS	KKM	Sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemide kasutajate oluline töus.	Pidev	Sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemide arv	ISO 14001 sertifikaate 176; EMAS sertifikaate 2	ISO 14001 sertifikaate 208; EMAS sertifikaate 2	ISO 14001 sertifikaate 290; EMAS sertifikaate 6	ISO 14001: 72%; EMAS: 33%	2004	Pidev				224	2 060	0
5.1.3	Keskkonnasõbraliku ettevõtte konkurs; toimub alates 2007 aastast Keskkonnateo konkursi raames (lisandus "pehme" ettevõtluse pool)	40%	Keskkonnateo konkurs läbi viidud	KKM	Alates 2007 aastast viiakse konkursi läbi üks kord aastas; varem - 1 kord kahe aasta tagant	Pidev	Konkursi osalenud ettevõtete arv	Konkursivaba aasta	5	16-20	30%	2001	Pidev	Konkurs ühendati ühtsesse „Keskkonnateo“ konkursiks, mis võimaldas kvaliteeti kaotamata säästa rahaliste vahendite arvelt 80 000 kr preemiaraha+ 45 000 kr korraldus.	125	RE	30	200	0
5.1.4	Euroopa Ühenduse ökomärgise andmise süsteemi arendamine ning ökomärgiste tutvustamine	70%	Tagatud on ettevõtetel EÜ ökomärgise taotlemine. Tarbijate ja ettevõtete teadlikkus ökomärgiste osas on paranenud.	KKM	Tagatud on ettevõtetel EÜ ökomärgise taotlemine. Laekunud on esimene EÜ ökomärgise taotlus.	Pidev	Ökomärgiste taotluste arv	Puuduvad ökomärgise taotlused (märgise kasutajad ja taotlejad)	Märgisega taotlusi 0; märgist taotlejad 1.	Märgisega taotlusi 3.	Märgisega taotlused: 33%	2004	Pidev	Rahad kulutati märgise taotluse korralduse läbiviimisele ja selleks vajalikele materjalidele.	183	RE	151	1 390	0
5.2	Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise süsteemi täiustamine ja jätkusuutlikkuse tagamine.																2 182	19 547	0
5.2.1	Keskkonnamõju hindamise (KMH) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KMSH) registrisüsteemi väljatöötamine, käivitamine, pidev ajakohastamine	50%	Keskkonnamõju hindamise (KMH) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KMSH) seonduvale teave on avalikkusele lihtsalt ligipääsetav	KKM	Ette on valmistatud registri põhimõtteline struktuur ning lähteseisukohad.	Pidev	Registri valminud ja avalikkusele on lihtne ligipääsetav materjalidele	Registri puudub	Registri põhimõtteline struktuur ja lähteseisukohad on koostatud.	Registri on valminud ja avalikkusele on lihtne ligipääsetav materjalidele	7%	2007	2010		240	KIK	559	1 969	0

5.2.2	Keskkonnamõju hindamise ja keskkonna-mõju strateegilise hindamise süsteemi (ekspertide töö rahastamine, järelevalve, praktikaanalüüs jms) korralduse ja toimimise tõhustamine	60%	Tagatud järelevalve ja meetodiliste materjalide olemasolu kvaliteetsete ja majanduslikest huvidest sõltumate KMH-de ja KSH-de läbiviimiseks	KKM	Algatatud on projekt „KMH ja KSH süsteemi analüüs“	Poleli	Tõhus KMH ja KSH süsteem	Huvitatud isikud ei ole KMH ja KSH süsteemi toimumisega rahul. Probleemiks puudub ühtne metoodika.	On alustatud metoodiliste materjalide koostamise ettevalmistamisega	On olemas metoodilised materjalid kvaliteetsete ja majanduslikest huvidest sõltumatu KMH/ KMSH läbiviimise ks. Rahulolu 90%.	Rahulolu 50%	2007	Projekt valmib 2008	Töövõtetuleping sõlmiti 2007. a, kuid töö lõppeb 2008. a esimeses kvartalis	335	KIK	783	9 854	0
5.2.3	Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise hindajate ja tellijate koolitamine	60%	Pädevad tellijad ja keskkonnamõjude hindajad	KKM	Toimunud on teabepäevad/koolitused kohalikele omavalitsustele ja keskkonnateenistustele.	Pidev	Läbiviitud koolituste arv.	2	2	8	25%	2005	Pidev	LISAKS: Keskkonnamõju ja strateegilise mõju hindajate koolitamine (TTÜ KTI). Õpperahad (summa pole teada).	60	RE	336	3 090	0
				Ülikoolid (TLÜ, TTÜ)	Keskkonnamõju ja strateegilise mõju hindajate koolitamine.	Pidev	Koolituste läbinute arv.	0	TLÜ-s: 3			2005	Pidev						
5.2.4	Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine järelekontroll	70%	Keskkonnamõju arvessevõtmine enne keskkonda mõjutavate otsuste tegemist	Ministeeriumid, maavalitsused, omavalitsused	Keskkonnamõju võetakse enne keskkonda mõjutavate otsuste tegemist arvesse varasemast enam.	Pidev	Keskkonnamõju arvessevõtmise enne	80%-l nõutud juhtudel	85%-l nõutud juhtudel	95%-l nõutud juhtudel	90%	2001	Pidev	Tegevuse teostamine vastavalt vajadusele – kaebuste konkreetse hindamise osas	1 693	RE (31) KOV (1313) KIK (219) Valisabi (130)	504	4 634	
				TÜ	Soela väina merekaabli paigaldamise keskkonnamõjude hindamine (KMH)	Lõpetatud						2007	2007	AS Elpec	45	Ettevõtte			
				TÜ	Põhjaelustiku seire Miiduranna sadamaga piirneval merealal 2007. aastal	Lõpetatud						2007	2007	AS Milstrand	41	Ettevõtte			
				TÜ	Estonian Cell AS haavapuitmassi tehase heitvee süvalasu merekeskkonna eksploatatsiooniga seire 2007. aastal.	Lõpetatud						2007	2007	Estonian Cell AS	477	Ettevõtte			
				TÜ	Avamere tuuleparkide rajamisega Loode-Eesti rannikumerre kaasnevate keskkonnamõjude hindamine	Lõpetatud						2006	2007	Nelja Energia OÜ	534	Ettevõtte			
				TÜ	Muuga sadama merekeskkonna seire 2007. aastal: põhjataimestik ja kalastik	Lõpetatud						2007	2007	TTÜ Mere-süst Instituut	118	RE			
				TÜ	Naissaare sadama renoveerimise mõju mereelustikule (sh põhjataimestik, põhjaloomastik, kalastik), NATURA 2000 võrgustiku alale ja negatiivsete mõjude vältimise ja leevendamise meetmed	Lõpetatud						2007	2007	TTÜ Mere-süst Instituut	53	RE			
				TÜ	Kalastiku seired Pakri lahes Paldiski Põhjasadama ja Paldiski Lõunasadama keskkonnamõjude määramiseks	Lõpetatud						2007	2007	TTÜ Mere-süst Instituut	413	RE			
				TÜ	Saaremaa sadama merekeskkonna seire 2007. aastal: põhjataimestik ja -loomastik ning kalastik	Lõpetatud						2007	2007	TTÜ Mere-süst Instituut	313	RE			
				TÜ	Kihnu-Munalaiu veete Saareotsa kanali ja Kihnu väina kitsuse laevatee süvendustööde ja keskkonnamõju hindamine	Lõpetatud						2007	2007	Veeteede Amet	944	RE			
				TÜ	Eesti Värava süvendamise keskkonnamõjude seire, sealhulgas vee-elustiku seire ja rannaprotsesside seire.	Lõpetatud						2007	2007	Veeteede Amet	120	RE			
5.3	Keskkonnatehnoloogilise innovatsiooni arendamine														3 344	KIK	5 360	35 113	19 813
5.3.1	Keskkonnatehnoloogilise innovatsiooni (KTI) poliitika 2007-2013, vastava strateegia ja taktika väljatöötamine, mõju keskkonnale ja sotsiaalsfäärile (uuringud)	60%	Uuring sooritatud	KKM	Valminud eelnou esmasest uuringust öko-innovatsiooni ja ETAP kohta	Poleli	Strateegia on välja töötatud ja tugineb asjakohastele uuringutele	0%	10%	100%	10%	2007	2013		350	RE	34	122	0
5.3.2	KTI perspektiivsuundade ja pakutavate lahendite rakendusvalmiduse hindamine (uuringud)	70%	Uuring sooritatud	KKM	Toimunud on andmete kogumine uurimistöö teostamiseks	Poleli	Uurimistöö on valminud	0%	10%	100%	10%	2007	2009				336	581	0
5.3.3	Rakendusvalmite KTI lahendite turunduslik analüüs ja keskkonnahoidlike riigihangete õiguslik analüüs (uuring)	30%	Uuring sooritatud	KKM	Toimunud on andmete kogumine/koondamine analüütilise töö teostamiseks	Poleli	Analüüs on valminud	0%	10%	100%	10%	2007	2009				224	603	0
5.3.4	Uuringutes saadud tulemuste analüüs, ettepanekute rakenduslikkuse hindamine, teabe levitamine	50%	Sisendid ETAP Teekardis olemas ja avalikustatud	KKM	-	Poleli	Analüüs teostatud ja tulemused protsessi järgmisse etappi suunatud	0%	0%	100%	0%	2008	2010	Analüüsiga saab alustada alles pärast alguuringute, mis on kavandatud aastale 2008, teostamist			0	605	0
5.3.5	Keskkonnatehnoloogilise teekaardi (ETAP Teekaart) koostamine ja pidev uuendamine	70%	ETAP teekaart koostatud ja igaaastaselt uuendatud	KKM, MKM, HTM, teised ministeeriumid, ülikoolid, ettevõtjad, konsultandid ja arendajad	ETAP teekaardi alusdokumendi eelnou on valminud	Pidev	Pidevalt olemas ajakohane ETAP teekaart	45%			45%	2007	Pidev				56	515	0

5.3.6	Pilootprojektide elluviimine, vajadusel institutsiooni ja töövõrgustiku loomine, järelevalve ja aruandlus	50%	Juuruskõlbulike tehnoloogiate arv. Iga-aastane aruandlus koostatud ja Euroopa Komisjonile saadetud	KKM	IPPC kodulehe teave on olnud pidevas uuenduses	Pidev	Kõikidel asjakohastel on liigipääs nn <i>helptesk</i> le	Saavutatud 15%	20%	100%	20%	2001	2013	Olemasolev kodulehel tuginev nõustamissüsteem on passiivne ega taga kõikide huvide rahuldamist				3 818	24 484	19 334
				Ettevõtted	EE toetab Energiasäästlike majade ning biogaasi tootmise alaseid projekte	Pooleli	Tulemuslikult lõpetatud projektid	0	0	2	0%	2007	2009							
5.3.7	Suurtootmise ressursisäästlikkuse saavutamine ja saasteite vähendamine parima võimaliku tehnika juurutamise kaudu sh „pehme meetmena“ tulemuste analüüs, parima praktika levitamine, aruandlus iga 3 aasta kohta.	80%	Absoluutne saastekoormuse vähenemine (keskkonnastatistilised indikaatorid) ettevõtete poolt	KKM, ettevõtted	Täiendatud veiste PVT kirjeldust, tehtud ettevalmistused IPPC ettevõtete ja PVRT rakendamise kaardistamiseks.	Pooleli	Olemas kõik riigispetsiifilised PVT kirjeldused ja PVT rakendamise tulemuslikkuse ülevaade	Täidetud 40%	65%	95%		1998	2013	Töö maksumus kujunes odavamaks	118	KIK		894	8 203	479
5.4	Seiremehanismide arendamine																	0	5 551	0
5.4.1	Keskonnamöödikute süsteemi arendamine, uute mödikute väljatöötamine	50%	Olemas igakülgne informatsioon teadmispõhiste otsustusprotsesside täiustamiseks	KKM	Keskonnavaidkonna strateegiliste dokumentide (SE21, KS, KTK, org AK) esialgne mödikute tabel on koostatud, täiendused lisanduvad vastavalt SE21 uuendamisele koostöös Riigikantselei ja Statistikaametiga.	Esialgne mödikute tabel on valmis, vajalikud täiendused					50,00%	2007	2010	Tegevus toimub koostöös Riigikantselei ja Statistikaametiga, seotud SE21 uuendamise protsessi ajakavaga				0	5 551	0
5.5	Keskonnahoidlike ning jätkusuutlike riigihangete (KRH) süsteemi loomine ja rakendamine avalikus sektoris																	1 170	4 422	0
5.5.1	Juhtimise täiustamine avaliku sektori säästva tarbimise ning keskkonnahoidlike riigihangete (KRH) põhimõtete rakendamisel, sh tutvustamine huvirühmadele ja avalikkusele, prioriteetsete tootegruppide määramine, keskkonna- ja sotsiaalnouetega arvestamise	60%	Avaliku sektori riigihangetes on kasutusele võetud keskkonna- ning sotsiaalnoudeid arvestavad hindamis-kriteeriumid, tootekataloogid jm jätkusuutlike riigihangete abivahendid	KKM, RM, MKM, SoM, SIM	Keskonnaministeeriumi juurde on loodud keskkonnahoidlike riigihangete edendamise tegevuskava ja selle rakendamiskava väljatöötamise töörühm, kuhu kuuluvad nii riigiasutuste sh teadusasutuste kui ka erasektori ühenduste esindajad ja mille peamiseks eesmärgiks on keskkonnahoidlike riigihangete edendamise tegevuskava ja selle rakendamiskava väljatöötamise töörühm, mille üheks osaks on ka säästva arengu vajaduste selgitamine ja nende loomimine keskkonnahoidlike riigihangetega.	Jätkuv	Avaliku sektori riigihangetes on kasutusele võetud keskkonna- ning sotsiaalnoudeid arvestavad hindamis-kriteeriumid.					2007	2013					1 170	258	0
5.5.1.1	Poliitilis-strateegilist juhtimise tugevdamine avaliku sektori säästva tarbimise ja säästvate riigihangete poliitika läbirääkimisel ja rakendamisel			KKM, RM	Keskonnaministeeriumi juurde on loodud keskkonnahoidlike riigihangete edendamise tegevuskava ja selle rakendamiskava väljatöötamise töörühm, mille üheks osaks on ka strateegilise juhtimise tugevdamine keskkonnahoidlike riigihangete valdkonnas. Töögr	Pooleli	Keskonnahoidlike riigihangete olulisus on teadvustatud poliitilise juhtimise tasemel.	Keskonnahoidlike kriteeriumidele riigihangetel ei pöörata tähelepanu	Keskonnahoidlike kriteeriumidele riigihangetel pööratakse tähelepanu riigihangete ametnike tasemel.	Keskonnahoidlike riigihangete olulisus on teadvustatud poliitilise juhtimise tasemel.	10%	2006	2013	Edasiminekut keskkonnahoidlike riigihangete korraldamises ei ole märgata						
5.5.1.2	Avaliku sektori asutuste säästvate avalike hangete haldus- ja analüüsiuutlikuse kooskõlla viimine säästva arengu vajadustega			KKM, RM	Peale keskkonnahoidlike riigihangete juhendite väljatöötamist viiakse läbi ulatuslik koolitusprogramm, mille üheks osaks on ka säästva arengu vajaduste selgitamine ja nende loomimine keskkonnahoidlike riigihangetega.	Pooleli	Avaliku sektori asutuste säästvate avalike hangete haldus- ja analüüsiuutlikuse kooskõlla viimine säästva arengu vajadustega	0	0											

5.5.2	Avaliku sektori asutuste keskkonnahoidlike ning jätkusuutlike avalike hangete haldus- ja analüüsisuutlikkuse kooskõlla viimise säästva arengu vajadustega	50%	Avaliku sektori asutustes on piisav haldus-suutlikkus riigihangete abivahendite kasutamiseks.	KKM, RM, MKM, SoM, SiM	Koolituste teostamine, vastavate abimaterjalide koostamine ning nõustamisteenuse osutamine (KKM).	Pooleli	Avaliku sektori asutustes on piisav haldussuutlikkus riigihangete abivahendite kasutamiseks	Abivahendite kasutamise oskus puudub	Avaliku sektori asutustes on loodud eeldused riigihangete abivahendite kasutamiseks	Avaliku sektori asutustes on piisav haldussuutlikkus riigihangete abivahendite kasutamiseks	10%	2007	2009						2935	0
5.5.3	Teha Eesti ühiskonnas kättesaadavaks säästva tarbimise ning ostmise alane keskkonna- ja sotsiaalinfo	60%	Avalikkus ja huvirühmad on teadlikumad säästliku ostmise ja tarbimise põhimõtetest ja tarbija ning keskkonnahendused oskavad kasutada riigihangete portaali võimalusi	KKM, RM, MKM, SiM	Keskkonnahoidlike riigihangete valdkonna alane informatsioon on kättesaadav keskkonnaministeeriumi koduleheküljel.	Pooleli	Juhiste arv, mis on kättesaadav KKM kodulehel	0	4	10	25	2007	2010						88	0
5.5.4	Keskkonnahoidlike toodete turu laiendamine soodustades ettevõtjate konkurentsivõimet kasvatavat keskkonnatehnoloogia alast innovatsiooni ja säästvat/jätkusuutlikku tootearendust	70%	Ettevõtjatele on antud signaal keskkonnahoidliku tootearenduse edendamiseks ja on piisaval hulgal tarnijaid prioriteetsetes tootegruppides.	KKM, RM, MKM, SiM, PM		Pole alustatud						2008	2013	Tegevust peaks ellu viima KKM ja MKM (RM märkus)					989	0
5.5.5	Avaliku sektori tarbimise ja riigihangete alase aruandluse, statistika kogumise (sh keskkonna- ja sotsiaalinfo) ja järelevalve korralduse täiustamine, sh riigihangete registri täiendamine.	50%	Aruandluse ja statistikasüsteem vastab EK poolt sätestatud tingimustele	KKM, RM, MKM, SoM, PM	Alates juunist 2007 viis RM riigihangete registris hanke teadete standardvormidesse sisse välja, kus saab ära märkida, kas hanel on arvestatud keskkonnahoidlikkust. Võimaldab riigihangete registrist saada vastavat statistikat.	Pidev	Statistika ks vajalike andmete kogumise mehhanism on olemas	Statistika kogumine ei ole teostatav	Statistika kogumine on teostatav läbi RH registri	Statistika kogumine on teostatav läbi RH registri	100%	2007	2010	Riigihangete alase statistika esitamise poolest oleme alati olnud EL riikide hulgas parimad, kuna meil on elektrooniline register, mis võimaldab andmete kogumist ja edastamist.	0		Igapäevased tööülesanded, täiendavaid vahendeid ei kulutatud (RM)	152	0	